National Library
Bibliothèque Nationale
NEWSPAPER DIVISION

B103/c/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Raci Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, arkridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 5 SESTDIENA, 1984. GADA 4. FEBRUĀRIS 34. GADS

SATURDAY, FEBRUARY 4, 1984.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Panākumi Stokholmā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Jaunais gads iezīmējies ar spožu mūsu politiskās aktīvitātes izpaudumu. Dr. Olģerts Pavlovskis ir rīkojies pareizi, uzdodot savam pārstāvim Eiropā I. Kadelim sadarboties Pasaules Baltiešu Savienības ietvaros ar igauņu un lietuviešu centrālām organizācijām. Kopējā Baltiešu balss jo skaļi bija dzirdama Stokholmas konferences atklāšanas nedēļā. Šie panākumi pamudina uz kopējā darba tālāku stiprināšanu un izveidošanu.

„Ja Padomju savienība nebūtu Baltijas un citas valstis Austrumeiropā okupējusi, bet ievērojusi 1939. gada robežas, Eiropā nebūtu nepieciešams amerikāņu aizsardzības karaspēks, un tāpat nebūtu nepieciešama šī konference", Stokholmā sabraukušiem pasaules preses pārstāvjiem norādīja baltiešu pārstāvji. Nododot žurnālistiem materiālus par Baltijas valstīs iekārtotām Kremļa raķešu bazēm un izplet-ņu lēcēju vienībām, I Kadelis jautāja: „Kādiem nolūkiem nepieciešams šis agresīvais karaspēks Baltijā?"

Cilvēki Baltijas valstīs nav tik lielā mērā norūpējušies par NATO raķetēm Rietumeiropā kā par milzīgo kara materiāla novietojumu savā acu priekšā. Šīm rūpēm ir arī sevišķs pamatojums: daudzie zināmie un nezināmie padomju sistēmas nolaidības un vieglprātības dēļ radušies negadījumi un katastrofas, kas apdraud cilvēku dzīvības miera laikos.

No PBLA informācijas biroja archīvā savāktiem materiāliem tika minēti daži raksturīgi piemēri, kas norāda uz padomju varas cilvēku dzīvību noniecinošo nostāju pat pašu zemē, ja runa ir par kara materiāliem. Tā 60. gadu beigās ziemeļos no Talsiem kādu nakti eksplodēja tur iekārtotā raķešu baze un municijas arsenāls, radot katastrofai līdzīgus apstākļus. Visu nakti kaimiņu iedzīvotāji varēja dzirdēt un novērot eksploziju seriju iespaidā degošo, dunošo un trīcošo apkārtni. Pēc tam vēl ilgi aiz nožogojuma aizliegtajā joslā mētājās lieli betona bluķi, kuŗus varenais gaisa spiediens bija izmētājis pa mežiem un laukiem.

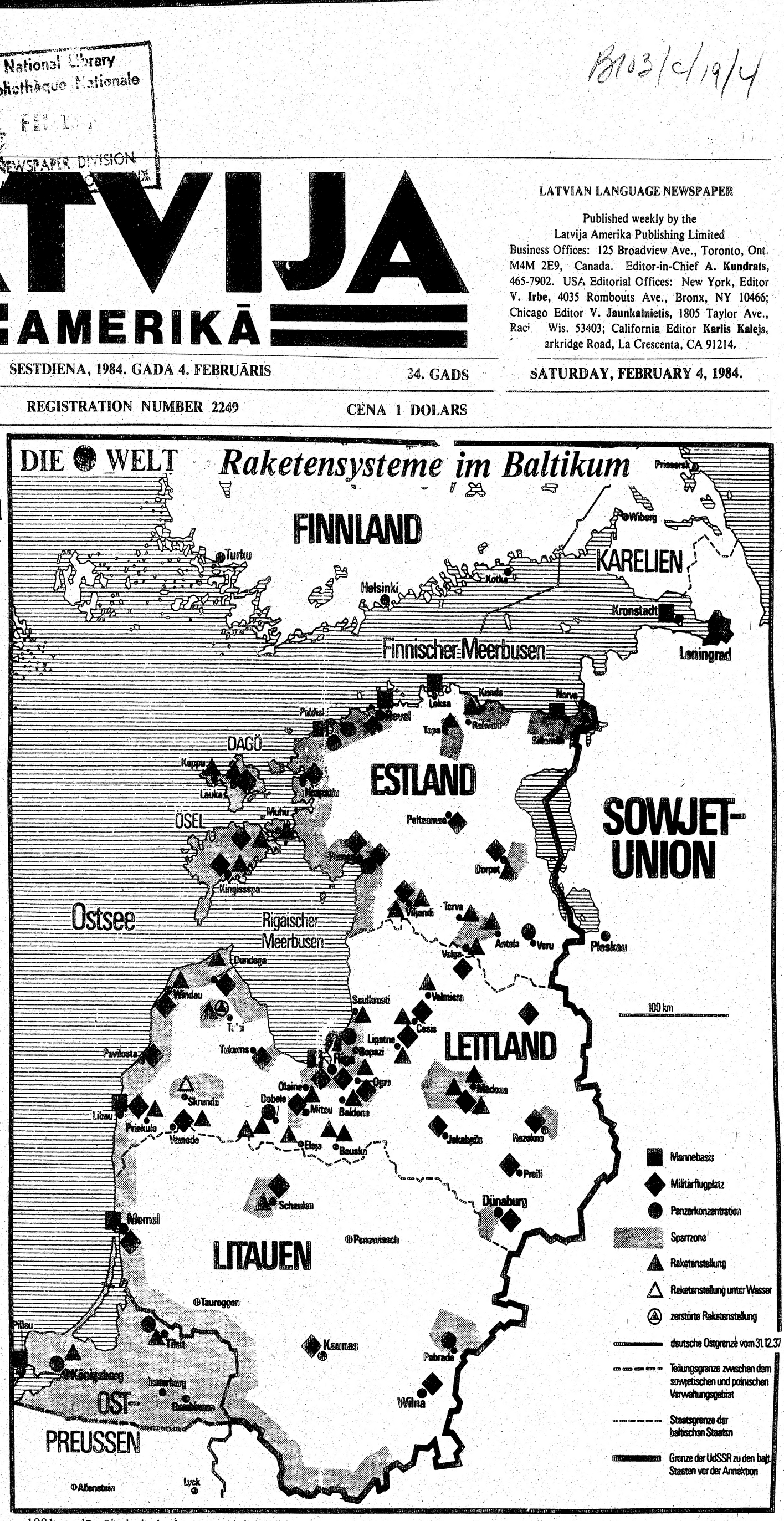

1981. gadā gāja bojā kādas zemūdenes apkalpe, jo kodolreaktora sienas bija kļuvušas neblīvas un nāvīgā radiācija izplūda kuģa iekštelpā. Visa apkalpe, lai gan to slepeni ārstēja Rīgā un kādā Krievijas pilsētā, ar laiku mira balto asinsķermenīšu trūkuma dēļ. Upuŗu starpā bija arī latvietis Vladimirs Kondračuks. Igaunijas kara ostas Paldiski tuvumā atrodas padomju zemūdeņu kodolreaktoru tīrīšanas iekārta. Arī šeit padomju vara spēlējās ar cilvēku dzīvībām — degstieņu tīrīšanai, neievērojot minimālos drošības noteikumus, nodarbina cietumniekus, kuŗus pēc saslimšanas izmaina ar jauniem.

Turpinājumā Kadelis norādīja uz aktuālu problēmu, kas jau tuvākā laikā var izraisīt katastrofālas sekas Lietuvas ziemeļaustrumu daļā un Daugavas baseinā Latvijā: 31. decembrī darbību uzsāka Lietuvas pilsētiņas Ignalinas tuvumā lielākā atomspēkstacija pasaulē ar 6000 megavatu kapacitāti. Plānojot šo spēkstaciju, nav ievēroti elementārie drošības soļi, jo nepieciešamie ūdens dzesēšanas torņi nav ne paredzēti, ne būvēti. Tas nozīmē, ka ielaižot ūdeni tieši Drukšiu ezerā, tas notek Daugavā. Uz šo bīstamo apstākli jau plānošanas stadijā bija norādījuši lietuviešu zinātnieki kādā padomju zinātniskā publikācijā, tomēr partijas plānotāji brīdinājumu nav ievērojuši.

Preses konferences turpinājumā Kadelis norādīja uz pastiprināto bērnu un pusaudžu militārizāciju Padomju savienībā, apšaubot, ka šāda rīcība atbilst konferences mērķim: uzticības radošu apstākļu nostiprināšanai.

Zurnālistu rīcībā tika nodota PBLA īsdokumentācija par

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 4. FEBRUĀRIS, 5. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas

Kulturņiku mentālitāte — Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Ints Cālītis

Pēc Andropova nākšanas pie varas jauns represiju vilnis vēlās pāri visai Baltijai. Smagi tas ķēra latviešu nacionālo kustību un cilvēku un religisko brīvību aktīvistus. Starp tiem, ko padomju varmākas jau notiesāja, neapšaubāmi redzamākā persona ir Ints Cālītis. Viņš izcietīs trešo ieslodzījumu savā mūžā.

Ints dzimis 1930. g. inteligentā gimenē. Viņa tēvs Maksis bija Latvijas armijas virsnieks, nodarbojās arī ar žurnālistiku. Padomju varas gados Maksis pavadīja krievu koncentrācijas nometnēs un cietumos 25 gadus, un pēc atbrīvošanas viņam neļāva dzīvot Latvijā. Viņš bija spiests apmesties uz dzīvi Kohtlajarvē Igaunijas ziemeļos, kur arī mira. Inta vectēvs Eduards Cālītis bija savā laikā pazīstams rakstnieks, stāstu autors. Viens no viņa labākajiem stāstiem ir ,,Ints Grīns.'' Liekas, tas pamudināja mazdēlu nosaukt par Intu.

Pirmo reizi Intu apcietināja 1947. g., kad viņš mācījās Rīgas 2. vidusskolas pēdējā klasē. Apsūdzība-sakari ar nacionālajiem partizāniem. Spriedums septiņpadsmit gadu vecajam zēnam — 25 gadi koncentrācijas nometnē. Ints nonāk padomju elles visdrausmīgākajā aplī — Kolimā. Nometnē bija ne mazums latviešu, un Intu izdodas iekārtot par elektriķi. Tas paglābj viņu, vēl nenobriedušu jaunekli, no bojā ejas zelta raktuvēs. Vēlāk Ints atcerējās vairākus savus biedrus no Kolimas, stāstīja par tiem. Atceros viņa stāstu par mākslinieku Gunāru Hermanovski, kas no Kolimas atgriezās paralizēts un pēc mokošas slimības mira. Ar pulkvedi Jāni Veidi liktenis saveda Intu otrreiz Mordovijas nometnē, kur Intam bija jāizcieš otrs sods un kur mēs iepazināmies. Pēc pirmās apcietināšanas un atbrīvošanas pēc 1955. g. komisijas, viņam iznāca dzīvot brīvībā tikai trīs gadus. Tad 1958. g. sekoja jauna apcietināšana, apsūdzība pretpadomju agitācijā un spriedums — seši gadi stingra režīma darba labošanas nometnē.

Mēs iepazināmies ar Intu 11. Dubravlaga nometnē Mordovijā. 1963. g. marta pirmajās dienās daži Baltijas federācijas lietā notiesātie mēs ieradāmies ar ieslodzīto vagonu Potmā un pēc pāris dienām konvojs nogādāja mūs uz 11. nometni Javasā. Tās pašas dienas vakarā jaunās paaudzes latvieši uzsauca mūs kādas barakas otrā stāvā, kur mitinājās tā saucamā avārijas brigāde, t.i. tā, ko izsauca uz izkraušanas darbiem jebkurā dienas vai nakts laikā. Daži latvieši atnāca iepazīties ar mums no citām barakām pēc dienas maiņas darba beigām. Drīzumā parādījās un stādījās priekšā kā Ints jauns, gadus trīsdesmit vecs gaišmatis (cik nu var spriest pēc īsi apgrieztiem matiem). Viņam bija neapšaubāma autoritāte pārējo latviešu vidū.

Turpat dzirdēju, ka viņš prot lietuviski, jo sarunājās ar kaimiņiem lietuviešiem. Tajā pašā vakarā iepazinos ar aktīvākajiem lietuviešu vadītājiem Viktoru Petku un Balisu Gajausu. Tieši ar viņa un Inta iniciātīvu mēs, baltieši, iesākām savdabīgus kultūras vakarus, kad, kādā nostūrī cieši, sasēdušies kopā, noklausījāmies kādu referātu. Vēlāk tāda tradicija bija paplašināta, un mēs sākām uz tādiem priekšlasījumiem aicināt ne tikai baltiešus vien. Viens no pirmajiem referātiem, ko nolasīja Ints, bija Ausekla dzīves un daiļrades apskate.

Ints vispār ļoti interesējās par nacionālās atmodas laikmetu un par latviešu etnografiju. Kad viņš 1964. g. atbrīvojās no Mordovijas nometnes un atgriezās Rīgā, līdz ar elektriķa darbu Rīgas elektromašīnu rūpniecībā ļoti nopietni pievērsās daiļamatniecībai. Viņa spalvai pieder grāmata par dzintara apstrādi, ko tomēr nevarēja izdot ar viņa paša vārdu, tāpēc tā iznāca ar viņa sievas — mākslinieces Ināras Serdānes — vārdu. Inta gimenē dzimuši trīs bērni.

Lai gan māca dzīves rūpes, Ints neaizmirsa visas latviešu tautas likteni. Kopā ar tagad notiesātiem — lietuvieti Petku, igauni Martu Niklusu mēs ar Intu aktīvi piedalījāmies Igaunijas, Latvijas un Lietuvas nacionālās kustības komitejas dibināšanā 1977. g. augustā. Diemžēl, izdarītās kratīšanas laikā Inta dzīvoklī atrada daudzus šīs komitejas dokumentus. Kopā ar citiem lietuviešiem, igauņiem un latviešiem Ints Cālītis pēdējos gados bija parakstījis vairākus svarīgus dokumentus, aicinot gan atcelt Molotova un Ribentropa paktu un tā slepenos pantus, kas padarīja Baltijas valstis par padomju agresījas upuriem, gan izveidot Baltijā zonu, brīvu no kodolieročiem; tas nozīmē izvākt no Baltijas valstīm krievu stratēģiskās raķetes. Protams, tādas iniciātīvas nevar būt pa prātam padomju varasvīriem un čekai, tādēļ Ints Cālītis trešo reizi kļuva par ieslodzīto. Tautai ir jāpazīst savi varoņi un mocekļi. Un ja tādi rodas, tauta vēl dzīvo un nezaudē cerību uz brīvību un labāku nākotni.

Lasītāju vēstules

PALDIES!

Paldies Martai Tūterei-Kundratei par koncertapvienības 25 g. koncerta recenziju. Jābrīnās, ka neviens līdz šim nav uzdrošinājies kritizēt koncertapvienību, kā arī apvienības priekšnieka vadītos koncertus. Kāpēc tāda bijība?

Pārdomas izraisa piezīme koncertapvienības paskaidrojumā LA 58. nr., ka M. Tūtere-Kundrate nevarot izteikt pārmetumus par apvienības darbību, jo tā esot bez vainas! Domāju, ka koncertapvienība nav privāts pasākums un ka savas domas var izteikt katrs biedrs!

Jājautā arī, vai koncertapvienībai vajadzēja izdot tūkstošiem dolaru, lai koncerta galvenā daļā — Kantātē atstātu solisti un kori pēdējā vietā?

A. Bergs Toronto.

NAV SAŠĶOBĪJIES

I. Krastiņš Ņujorkā, acīm redzot, pats nepazīst Valentīnas Lasmanes latviešu valodas mācību zviedru valodas pratējiem (Lärobok i lettiska), ko izdeva Zviedrijas Latviešu Centrālās Padomes Izglītības nozare un kuŗai PBLA Kultūras Fonds 1983. gadā piešķīra Krišjāņa Barona prēmiju. Paļaudamies tikai uz kādas ,,acīgas (ALA) Izglītības biroja darbinieces'' ieskatiem, viņš savā lasītāja vēstulē (LA 14. janvārī) ,,Darbu godalgošana'' domā, ka KF atkal kaut kas sašķobījies. Šī darbiniece domājot, ka grāmatas saturs neesot piemērots trimdas apstākļiem.

Liekas, ka iebildumi ir pret 23., 25. un 26. stundu, kuŗā viela ir par latviešu meitenes Mērijas gatavošanos un apciemojumu Rīgā. Vai tad par mūsu tēvzemi tagad un ciemošanos Rīgā arī vairs nevarētu rakstīt? Grāmatā nekur nav iespējams atrast Padomju savienības sūtniecības pieminēšanu, bet saruna notiek ceļojumu birojā. Lai katrs varētu pārliecināties par grāmatas idejisko saturu, sniedzu izvilkumu no nodaļas ,,Mērijas piezīmes'' 236. lp. (redakcijai piesūtīts pilns teksts): —

,,Tagad varu uzelpot: esmu aiz Padomju savienības robežām Helsinkos... Apciemodama vecāku dzimteni, esmu nomierinājusi savu sirdsapziņu. Man bija jāatsakās no daudziem kārdinājumiem, lai sataupītu naudu šim pienākumam. Bet tagad liekas, ka neesmu pienākumu vien izpildījusi, bet sev arī kaut ko iegūvusi. Tādu sirsnību, kādu saņēmu pie radiem, nekad nebiju gaidījusi. Taču arī šī radu sirsnība nespēj apklusināt sajūtu, ka kaut kas nav kārtībā tai pusē... Viens gan man pašai ir skaidrs, ka es piederu ar visu sirdi pie latviešu tautas... Man būs jāstrādā tā, lai pasaule neļautu aiziet bojā ne manai, ne arī citām mazajām tautām. Ne tikai ikvienam cilvēkam ir tiesības uz cilvēcīgu dzīvi, bet arī katrai tautai, mazai vai lielai, ir tiesības dzīvot pašai savu dzīvi.''

Tāda veida raksti maldina lasītājus un sēj neuzticību pret trimdas organizācijām un iestādījumiem, kuŗu mērķis ir stiprināt mūsu pastāvēšanu. Ikvienam lasītāju vēstules rakstītājam vispirms jāpārbauda fakti un jāzina, par ko raksta.

J. Mežaks
PBLA KF priekšsēža vietn.

Kārļa Ķezbera

kriminālromāns

KĀRLIS ĶEZBERS — „RUMBA," ROMĀNS, 158 lp. DAUGAVAS VANAGU IZDEVUMS, 1983

Pirms 40 gadiem savas rakstnieka spējas un vārdu Kārlis Ķezbers parādīja ar romānu par savas dzimtās puses - jūrmalas un jūrnieku dzīvi. Gadu gājumā viņš ir devis latviešu lasītājiem desmitām grāmatu — gan par jauniešu sapņiem un gaitām, gan par trimdinieku sadzīvi un nedzīvi, gan arī par latviešu karavīriem, tos izvezdams caur Brīvības kara gadiem Latvijā, citus pa pilsoņu kara kaujām Spānijā. Par savu pienesumu latviešu literātūrai Kārlis Ķezbers ir saņēmis Goppera un Kultūras Fonda godalgas.

Ir dabiski, ka arī rakstniekiem savā darbā gribas „atjaunoties" — meklējot jaunas pieejas, izteiksmes vaidu, rakstu-ru sejas un iekšējās balsis un aroda techniku. Bijām šad tad agrāk manījuši pa Kārļa Ķezbera stāstam, kur sevi par varoņiem taisīja prāvāki blēži un sīkāki žuliciņi. Un visi šie staigāja ar goda vīru gīmjiem. Varēja manīt, ka arī kriminālstāsta vijumā Ķezberam ir, kā saka — nags.

Savā jaunajā romānā Rumba rakstnieks ir parādījis īstu režgītāja, mezglu sējēja un atrisītāja māku, kas vajadzīga detektīvu vai kriminālromāna, lai kā mēs to saucam, rakstītājam. Liekas, ka psichologiskā sasistījuma, raksturu izgleznojuma un trāpīgo dialogu dzīvīguma ziņā šis būs viens no labākajiem Kārļa Ķezbera romāniem. Protams, kā jau kriminālromānā jābūt — „labie" visur trāpās un ierodas īstajā laikā un vietā. Nejauceņus, blēžus un noziedzniekus nograbj uz vietas. Dažkārt tie cīnās pretī, visbiežāk pazemīgi padodas.

Romānā Rumba centrālā persona ir — Jonatans Ķimenis, privātais izmeklētājs ar augstskolas izglītību, jurists, pats turīgs vīrs, kam tēvocis vecllatvietis novēlējis vērtīgus zemes gabalus. Savu detektīva — izmeklētāja darbu viņš pasācis mazāk naudas, vairāk ziņkāres dēļ. Viņam sekretāre Lorija Metjūza un dārznieks, latvietis, vīrs vecākos gados — Rumba. /Šeit lasītājam gribas padomāt: Kāpēc autors savam romānam izvēlējies nosaukumu — Rumba? Šim dārzniekam Rumbam, kas vēlāk izrādās par Amerikas slepena dienesta vīru kas seko pretējā ielas pusē esošās elektronu fabrikas Kosmos izspiegātājiem, visā romānā maza nozīme. Varbūt Rumba domāta simboliski? Jo — riteņa rumba ap savu asi griež to visu riteņošanu. Varbūt arī — romāna? Vienalga, tas nebūtu svarīgākais./

Pie Jonatana Ķimena palīdzību sāk meklēt divas latviešu sievas, kam pēkšņi pazuduši vīri. Jaunā, skaista Diāna vēlas atrast savu vecīgo, bagāto vīru Raitu Lejezeru, ko apprecējusi viņa naudas dēļ. Aijai izputējis vīrs Jānis Rags. Jo sevišķi redzīgi un krāsaini uzzīmēti Aijas un Jāņa Ragu raksturi un attieksmes. Latviešu trimdniekiem tipiskas. Jānis strādājis 30 gadus par grāmatvedīti. Aija tik viņu dzen, rāj un krāj naudu. Jau 50,000. bankā. Iedod vīram vienu dolāru autobusam. Bargi noprasa: „Kur tu liki to pusi — 50 centus?" Beidzot viņam ir gana un pietiek! Izņem visus 50,000. un ir ceļā uz Eiropu! Pigu! Pienācis laiks parādīt viņai pigu! Un dārgajiem kollēgām, kas tik daudzus gadus bija izsmējuši un aprunājuši Jāni Ragu. Mīļajam firmas īpašniekam Eiženam Vīderlicham, kas zināja uzkraut aizvien vairāk darba, bet aizmirsa palielināt algu. — Visiem viņiem, it visiem!" /17/

Pēc visādām dēkām ar spiegiem un citiem pazudušie un izmeklētājs Jonatans Ķimenis satiekas Austrijā, kas mudž no spiegiem un dēkaiņiem. Tur ir arabu Izmaels Korabs un arī Maskavas biedrs Paļcevs ar saviem palīgiem, kam vārdu vietā ir numuri. Arī skaistā „grāfiene" Cīta Terēzija Ceprehāgi, kas īstajā vārdā ir — Alda Leja. Jāsaka, ka Ķezbers ir meistars visādu komplicētu, dīvainu, bet īsti piedienīgu vārdu atrašanā sava romāna personām. Tāds ir arī — Heinrichs Fīlfrass, austrietis, kas par ēdieniem māk runāt kā pati pavāru grāmata. Austrijā kaimiņos „bēglim" Raitam Lejezeram dzīvo latviešu kriminālromānu rakstnieks Līvijs Puskramiņš, kam ir pilnīgi izstrādātas ļoti interesantas sava aroda teorijas un pieredzes šādu romānu rakstīšanā. Viņš ir specs un lietas koks savā laukā. Vai tik aiz viņa nestāv autors pats.

Romāna personu ainavā ļoti interesants ir profesors un cilvēku raksturu pētnieks Hadriāns Rūtainis. Pēc degunu un nagu veida un paskata viņš ļoti daudz spēj pateikt par katru cilvēku, kaut arī to neredzējis. Par Jāni Ragu pēc izmeklētāja Ķimeņa pastāstījuma profesors saka: „Vairāk cālis nekā lauva." /28/ Visus romāna personu un notikumu režģījumus un atrisinājumus lai meklē grāmatā lasītāji paši. Kārlis Ķezbers ir asprātīgs sava romāna izstāstītājs, daudz valodas gleznu, svaigu salīdzinājumu.

Par romāna Rumba beidzamo nodaļu — izskaņu, liekas gan, ka lasītāju domas dalītos. Daži saka, ka tā ir lieka, tāda kā no glīta auduma atšuvies ielāps. Izmeklētāju Jonatanu Ķimeni lasītājs negaidīti satiek psīchiātriskā nodaļā. Tātad viņš, acīm redzot, ir garā slims. Ar viņu runā psīchiatrs, latvietis, Tuncis Kauliņš, kam ārsta diplomā vārds ir — Tuntz Cowling. Kad Ķimenis ieminas par saviem darbiem un piedzīvojumiem, psīchiatrs apgalvo, ka nekas tāds nav bijis, ne noticis, ka it viss ir bijis tikai viņa, Jonatana Ķimeņa, fantazijā sakāpis.

Liekas, ka šeit autors ir vēlējies rādīt tādu kā apsurdā teātŗa lugas pēdējo cēlienu: Mēs esam, bet būtībā mūsu nav. Mēs dzīvojam, bet īstenībā tas ir tikai tāds sirreāls sapnis. Var jau arī tā. Bet — arī kriminālromāna lasītājs ir vairāk dzīvs cilvēks nekā fantazija vien. Viņam vairāk būtu paticis ticēt, ka romānā ietēlotie cilvēki un notikumi būtu tā kā varējuši notikt arī reālās dzīves gājumā. Pie tam vēl, te ir arī nelogisms. Romānā notikušais nav bijusi izmeklētāja Jonatana Ķimeņa fantazija. Tā būtu bijusi viņa fantazija, ja romāna satura izstāstītājs būtu bijis Ķimenis pats, pirmā personā. Romāna izstāstītājs ir autors par Ķimeni un citiem. Tā ir nevis Ķimena, bet autora fantazija. Iznāk tā, ka romāna beigās autors par savu fantaziju sasaistījumu ar varbūtējām notikšanām reālajā dzīvē it ka būtu gribējis atvainoties. Protams, lasītājs respektē autora un arī pats savu brīvību — izvēlēties.

Jānis Klīdzējs

Dzejniekam un nacionālam cīnītājam Andrejam Eglītim veltīts sarīkojums notiek svētdien, 5. februārī, pl. 15 Latviešu Namā Toronto. Atlikums par labu Latviešu Nacionālam Fondam.

Tēvzemes balvas laureāta Edvarta Virzas simtgades atceres sarīkojums notika 22. janvārī Latviešu Namā Toronto DV nodaļas un TLB izkārtojumā. Attēlā programmas dalībnieki: no kr. — pianists Pēteris Zariņš, baritons Alberts Vītols, tenors Andis Cers, rakstniece Biruta Senkēviča, aktrise Herta Jurševska, Dr. Heronims Tichovskis, režisors Ernests Jurševskis, Jānis Briedis, Toronto DV nod. priekšn. Zigurds Akots un TLB priekšn. Laimons Ozols.

Foto Verners Cinis.

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

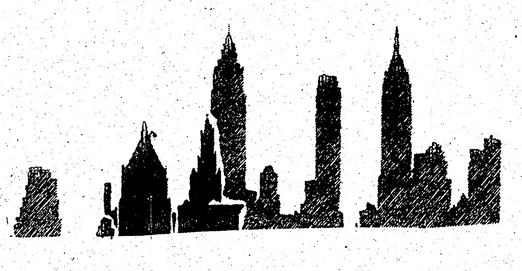

Copyright by Jānis Širmanis

(23. turpinājums)

Oskars tam uzkrāva vainu par visām mūsu klizmām. Un vārdi... Šaubos, vai krievu ormanim tie būtu sulīgāki.

Divus cēlienus no vietas strādājām kā faraona vergi Ēģiptē pie piramidu celšanas. Ne pārāk steidzīgi, bet nepārtraukti. Trešajā cēlienā es labprāt meklēju iemeslu palaist vaļā veseļa kātu.

Klāvs ātri uzmināja manu apstāju iemeslu.

»Nolikt darba rīkus!« viņš komandēja kā seržants.

Tai brīdī seržantiskā komandēšana man bija īsti patīkama. Arī zelta iekārdinātais Oskars steigšus nometa lauznī.

Vakariņās kāri dzērām karstu kafiju un vienprātīgi slavējām Virskalniņa kundzes cepto rupjmaizi, jo pazemē visām lietām mainās vērtība. Krūzīte kafijas kādā virszemes ēdnīcā bija tikai kafija, bet Noslēpumu aizas strauta krastā pacietīgi uz maza petrolejas pavardiņa vārīta, tā garšoja kā brīnumu eleksīrs. Un cigareti godinājām gandrīz kā karalieni. Pēc tam, kad smēķu rezervju sainis no Gaisa tilta ievēlās neaizsniedzamā dziļumā, atlikušās cigaretes palika Klāva pārziņā. Seržants! Darba laikā viņš man vienu izsniedza ārpus kārtas par sevišķi smagas klints šķilas nešanu.

»Godalga!« Klāvs paskaidroja, un es pirmo reizi mūžā jutos kā varonis.

Ar smagu akmeņu cilāšanu ieguvu ne vien godalgu, bet arī labu miegu. Nelīdzenā klona gulta vairs nespieda sānus. Oskaram laikam krietni vajadzēja mani purināt, lai dabūtu sēdus.

»Albert, Albert, vai tu dzirdi troksni?« viņš knieba man ausī.

»Jā, dzirdu. Zobeni šķind. Un varbūt ģindeņu kauli arī grab...« atrūcu. Jāatzīstas — nedzirdēju nekā. Bet jau agrāk biju sev iestāstījis, ka pazemē spoku nevar būt, tāpēc netaisījos ķēnišķīgo miegu putināt.

Virtuves traukus mēs mazgājām katrs savu reizi. Tai naktī bija Klāva kārta. No strautmalas atgriezies un Oskara stāstu par dīvainiem trokšņiem noklausījies, viņš kļuva aizdomīgs:

»Būs vienam jāpaliek sardzē. Es sākšu. Pēc stundas Oskars un tad Alberts.«

Sargi nekāda trokšņa vairs nedzirdēja. Nākamajā naktī arī ne. Šāds nesekmīgs sardžu dienests mūs nogurdināja. Trešajā naktī līdām katrs savā guļammaisā. Aizmigu atkal, pirms vēl galva skāra pagalvī nolikto somu. Priecīgs par izdevību novietot kaulus horizontāli. Bet šis prieks bija īss. Klāvs iecirta man dunku sānos:

»Celies! Duci cigarešu tam, kas sagūstīs spoku un atvedīs šurpu,« viņš paziņoja. »Gribu pajautāt, kāpēc tas trokšņo pēc divpadsmitiem. Atļautais spokošanās laiks jau pagājis. Divpadsmit četrdesmit pieci!«

Mēs palikām savās vietās.

»Nu — puisēni, kas būs?« Klāvs aizdedzināja vējlukturi. »Vai katru nakti ausis slaistīsim? Ceļamies!«

Ka Klāvs nejoko, to liecināja aceņu slaucīšana. Izšķirīgos brīžos viņš mēdza pastiprināt redzi.

Man redzi nevajadzēja pastiprināt. Uz ātru roku pūlējos dūšu uzkurināt un apradināt sevi ar varbūtību atkal sastapt kādu pazemes nezvēru. Pie tam šoreiz tādu, kas vazājas apkārt un nejauki trokšņo. Ja varētu, es izvairītos to sastapt. Bet atkāpšanās ar godu nebija iespējama, tāpēc klusībā apvārdoju sevi:

»Albert, turies ilksīs! Lai kut papēži. Tas nekas. Tu vairs neesi viens. Tepat Klāvs. Sešu pēdu vīrs. Muskuļi tam sīksti kā dzeņauskas. Un sestais prāts arī. Bez tam vēl Oskars. Zelta dēļ viņš pūķim ādu nodīrās...«

Oskars tiešām neizskatījās nobijies. Smējās par Klāvu:

»Seržant, kur tavs sestais prāts? Ar aizdegtu laternu meklēšot ķērnus.«

»Nu! Kā tu gribētu? Pa tumsu čamdīties?« Klāvs pasniedza Oskaram laternu. »Gādā par gaismu. Tā man šoreiz ļoti vajadzīga.«

Klāvs paņēma smagāko kapli. Pārlaidis acis grumbulainajai sienai, viņš sita ar kapli te vienā, te otrā vietā.

Pie durvju vietas sienā atradās plaisa. Tā iezīmēja it kā stenderi. Mēs bijām to agrāk pamanījuši, bet nepiegriezām nekādas vērības. Tādu plaisu pazemē netrūka. Bet nu Klāvs kā uzburts uz šo. Pataustīja, pielika ausi. Beidzot bāza plaisā aizdegtu sērkociņu. Liesma griezās atpakaļ.

»Ķēms pūš...« Klāvs atvēzējās un iedzina kapli smaili plaisā. Tā paplašinājās un tad mums pirmajā mirklī grūti nācās ticēt, ko redzam. Kad Klāvs rāva kapli no plaisas laukā, stendere lēnām vilkās līdz. Vai spokojās? Nē! Vienkārši — bīdāmās durvis. No sienas stūra atšķelta itin stabila plāksne. Apakša divreiz biezāka par augšu. Durvīm nebija viru. Tās balstījās uz bumbiņām. Rakstāmistabas sliekšņa vietā atradās divas gropes. Mēs nu sapratām, kāpēc tās tur iegravētas: bumbiņu gultnes.

Bīdāmās durvis šaurajā gaiteņa galā bija īsti piemērotas. Ja tās atvilka līdz pusei, tad palika pietiekama sprauga, lai cilvēks varētu izspraukties uz gaitenīti. Durvju otrā malā tāda pat sprauga ļāva iekļūt kādā citā — mums vēl nepazīstamā telpā. Un turp tad arī tiecās mūsu ziņkārīgās acis. Oskars vairs nelaida no rokām laukā Klāva aizdegto laternu. Viņš spraucās pirmais.

Mierīgi noskatījos. Oskara paceltā laterna apgaismoja diezgan gaļu pažobeli. Likās, reiz tur bijusi prāva plaisa, bet cilvēku rokas to pielaikojušas savām vajadzībām. No sienām atskaldītās šķembas piepildīja plaisas apakšu, augša izskatījās kā veco laiku rijas paspārne.

»Šis tiešām labs pārsteigums,« teicu Klāvam. »Ja pirms piecpadsmit minūtēm kāds apgalvotu, ka aiz sienas atrodas Pažobele, es to sirsnīgi izsmietu.«

Klāvs paskatījās uz mani ne visai atzinīgi:

»Vai tev ausu vietā kāpostu lapas? Troksnis taču nāca no šīs puses. Nedzirdēji?«

»Dzirdēju.«

»Un domāji par spokiem?«

»Nē. Likās — būs sarkanacis... Dzīvs ķēms. Pa pusei ķirzaka, pa pusei nezin kas.«

»Žēl. Man labāk patiktu, ja mums visiem trim būtu droša pārliecība par īstu spokošanos,« Klāvs vēl arvien bija ļoti nopietns. »Ar spokiem mēs viegli tiktu galā.

(Turpinājums sekos)

LATVIJA AMERIKA

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$40.00
☐ 6 mēnešiem	$21.00
☐ 3 mēnešiem	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu raksīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

DV teātri Kanadā atkal vadīs V. Martinsons

DV teātŗa Kanadā gada sapulcē 18. janvārī DV namā piedalījās apmēram puse no 35 aktīvajiem teātriniekiem, kas ievēlēja jauno valdi. Par valdes prekšsēdi jau trešo reizi izraudzīja Valdi Martinsonu. Pārējie amati šādi: sekretārs Juris Freijs, kasiere Herta Jurševska, administrātors Kārlis Rēvalds, biedrzinis un valdes loceklis speciāliem uzdevumiem — Vija Vare.

Līdzšinējais priekšnieks Imants Lapiņš pēc 2 1/2 gadiem amatā vairs nekandidēja, bet viņš darbosies valdē par padomdevēju. Nekandidēja arī līdzšinējā valdes sekretāre Maija Ķuze, kas sapulcē nolasīja iepriekšējā gada valdes protokolu, ko pieņēma bez grozījumiem. Par kases pārskatu ziņoja Ilga Freija. Valdes priekšsēdis Imants Lapiņš ziņoja, ka režisora Gunāra Vērenieka iestudētās lugas Spāniešu muša divas atkārtojuma izrādes Toronto notiks 11. un 12. februārī Bickford Park vidusskolas auditorijā, viesizrāde 25. februārī Montrealā un 26. februārī Otavā. Lugas pirmizrāde bija rudenī Ontario daudzkultūru teātŗu festivālā Toronto. DV teātŗa dziesmu spēles Mucenieks un Muceniece viesizrāde Londonā (Ont.) 18. februārī. Viss izrādes atlikums paredzēts Patiesības Fondam. Šīs pašas lugas izrāde veltīta arī TLB Sestdienas skolai. Režisors Gunars Vērenieks izrauga jaunu lugu turpmākajam jauniestudējumam.

Ontario daudzkultūru 12. teātŗu festivāla godalgu pasniegšanas banketā 15. janvārī Limelight Dinner teātrī, ko atklāja Ontario daudzkultūru teātŗu apvienības prezidents Ginters Petričeks, piedalījās ap 250 viesu, to vidū arī pāri par 20 latviešu teātrinieku ar režisoru G. Vērenieku no Montrealas ar agrāko apvienības prezidenti Intu Purvu. Viesu vidū bija arī Ontario provinces valdības ministrs Roberts Velšs un citi Ontario un federālās valdības un Toronto pilsētas pašvaldības pārstāvji.

DV teātris Kanadā, kas piedalījās festivālā ar G. Vērenieka iestudēto V. Grēviņa lugu Spāniešu muša, saņēma labākā vīriešu aktieŗa godalgu Imantam Lapiņam. Bez tam DV teātris vēl saņēma deviņas nominācijas, ierindojoties ar otru labāko izrādi festivālā ar režisoru Gunaru Vērenieku. No vīriešu lomu tēlotājiem nomināciju ieguva Juris Freijs un Andris Leja, bet no sieviešu — Herta Jurševska un Laila Gaidule, arī atzinību par tērpiem (costumes). No mazāko lomu tēlotājām nomināciju ieguva Marta Ozola kalpones lomā.

11. teātŗu festivālā, gadu iepriekš, DV teātris saņēma pirmo godalgu par labāko izrādi, labākā ansambļa spēli un labāko režiju ar G. Vērenieku.

V. S.

Valdis Zēbauers

Mūsu tautas apspiedēju piekritēja taisnošana

Ikviena totālitārā vara sev pakļautās tautas pārvalda ne vien ar militāru spēku, terroru un baiļu uzturēšanu, bet arī, izmantojot šo tautu atsevišķus vājāka rakstura indivīdus savu nodomu un mērķu sasniegšanai un tautas varbūtējas pretestības spēju mazināšanai vai pat pilnīgai apslāpēšanai.

Tādus cilvēkus Hitlera kara laikā okupētā Norvēģijā sauca par ,,kvislingiem".

Nav brīnums, ka līdzīgus paņēmienus lieto vēl aizvien arī tagad pēdējā un vienīgā pasaulē atlikusī koloniālā imperija, vienpartijas diktatūra Padomju savienība savās okupētās, aneksētās un no sevis atkarīgās zemēs.

Protams, tas pats notiek arī okupētajā Latvijā, kur bezcerīgā latviešu tauta ieilgušajā okupācijā neizbēgami tuvojas genocidālai iznīkšanai, pakāpeniski zaudējot cerības reiz atgūt sev brīvību un cerību savas pašu valsts — neatkarīgas Latvijas atdzimšanai no jauna.

Okupantu vara pratusi rast un savā labā izmantot veselu plejādu sev paklausīgu pakalpu arī latviešu intelliģences un kultūras darbinieku vidū, kas saņem zināmas, citiem nepieejamas vai liegtas priekšrocības un lutināšanu, vai nu tie būtu vai nebūtu komūnistu partijas biedri vai tās radīto organizāciju un iestāžu locekļi. Tie visi tīri nemanot — gribot vai arī varbūt pat negribot — kļuvuši par okupācijas varas aģentiem tās iecerju īstenošanai.

Pašreizējās okupācijas prioritāte un viens no galveniem mērķiem bez šaubām ir iznīcināt uz visiem laikiem jebkādas cerības brīvās Latvijas augšamcelšanās rītam un latviešu atbrīvošanai no svešinieku verdzības jūga. Šinī jūgā mūsu tauta palēnām zaudē savu identitāti pārējo komūnistu žņaugos nonākušo tautu konglomerātā.

Dabiski, tās tagadējie valdnieki vēlētos uzturēt un turpināt tagadējo latviešu tautai uzspiesto politisko un saimnieciski demografisko posta statusu arī turpmāk, uz visiem laikiem.

Tautieši vai nu pašā okupētajā Latvijā vai arī ārpus tās, kas atbalsta šādu okupantu uzstādīto predispoziciju, kļuvuši latviešu ,,kvislingi" — jebšu ,,kangari", kas savā nejūtībā un neapzinātībā nodod savu tautu, kaitēdami tās labākas nākotnes izredzēm, pievienodamies tās gaišākas nākamības kapračiem.

Šie kangari katrā izdevīgā gadījumā jo labprāt sedzas ar latviešu tautiskās kultūras segeni, lai vismaz ar tās demonstrēšanu varētu varbūt radīt sev un saviem uzdevumu devējiem labvēlīgāku noskaņu plašākā latviešu sabiedrībā.

Šādas ieceres vispirms tiek izvērstas tādā veidā, lai ietekmētu tos, kas paši nav piedzīvojuši vai nav piegriezuši paliekamu uzmanību Baigā gada norisēm, pirmās komūnistu okupācijas laika asins pirtij, iemūžinātai masu kapos Rīgas Centrālcietumā, Biķernieku mežā un citās Latvijas vietās, Bērtuļu naktij 1941. gada 13/14. jūnijā un desmitiem tūkstošu tautiešu mocekļu piespiestam Golgatas ceļam prom no savas senču zemes, cauri Krievzemei un Sibirijai uz Gulaga archipelaga vergu nometnēm līdz pat Kolīmas pussalai Tālos austrumos.

Viens no pazīstamākiem latviešu kangariem, kas tik labprāt sēj bezcerības putekļus pāri latvju brīvības atgūšanas sapņiem, ir dzejnieks un rakstnieks Imants Ziedonis.

Viņa darbošanās ar okupācijas varas svētību un atbalstu tiek izvērsta arī latviešu trimdas saimē. Par laimi viņa darbošanās par labu okupācijas laika pagarināšanai jau labi zināma lielai daļai latviešu trimdinieku, jo tie skaidri saskata aiz Ziedoņa okupantu atzinības aureola nāves ēnu latviešu tautas brīvībai, Latvijas valsts bojā ejas kapa vietu, latvju tautas asinīm slacītos laukus un to saimniecisko sabrukumu, ko panāca tie, kam tagad tik padevīgi kalpo šis pats Ziedonis un citi viņam līdzīgi.

Lai tiem, kas aiz Ziedoņa tēlainības, spējām un latviskuma togas tomēr vēl saskata nāves draudus latviešu tautas eksistencei un bezcerību brīvības atgūšanai, — padarītu Ziedoni pievilcīgāku un pieņemamāku, savas pūles nupat pielicis Ziedoņa domu pasaules apjūsmotājs Māris Graudiņš. Šis brīvā pasaulē sabiedriski diezgan aktīvais latviešu jaunākās paaudzes pārstāvis nupat I. Spilnera atbildībā kādā periodiskā izdevumā sniedzis apcerējumu ,,Tik un Tā" Spēks, aplūkojot I. Ziedoņa neseno rakstu seriju ,,Tik un tā", kas parādījusies vairākos turpinājumos latviešu komūnistu literārā mēnešrakstā Karogs.

Acīm redzot Māris Graudiņš uzskatījis, ka ir svarīgi arī trimdas latviešiem zināt tuvāk par šo Ziedoņa jaunāko gara ražojumu.

Vienā elpas vilcienā minot Ziedoni un Raini, apcerētājs mēģina ieskaņot lasītājus atziņā, ka Ziedonis ir lāga latvietis, pat nacionāli noskaņots. Protams, gan ne nacionālistiski, jo tas okupētā Latvijā būtu ļauna, reakcionāra parādība!

Pieminot vēl līdz šim tur it kā sastopamas viensētu lauku mājas, kuŗās dzīvo ,,vecā stila laucinieki", Ziedonis sakot, ka tie dzīvo lepni, gandrīz tā ,,kā Ulmaņa laikā". (!?)

Laiku pa laikam apcerētājs tomēr uzsveŗ, ka Ziedoņa rakstījumā šur un tur izmanāma un pavīd gandrīz arī kritika par saimniecisko iekārtu, lauku dzīves apstākļiem un kādām citām negatīvām parādībām, tomēr minētie piemēri ir pārāk bāli, vārgi un visumā nenozīmīgi.

Sakarā ar Ziedoņa izteikto apcerētājs tomēr raksta: ,,Diktatūras politika, kas atļauj izgarot tvaikus no apspiestībā verdoša katla, nav sveša, bet līdz ar to šinī gadījumā *tiek radīts ļoti vajadzīgs optimisms lasītājā*". (ital.—V.Z)

Tādu optimismu varētu izjust un saskatīt gan vienīgi tas, kam vienaldzīgas latviešu tautas patiesās fiziskās un saimnieciskās ciešanas zem svešinieku jūga, beztiesība ne vien uz laukiem, bet arī pilsētās un ciemos visā zemē, cerība dzīves vispārējo apstākļu uzlabošanai un cilvēka tiesību atgūšanai.

No sniegtā ,,Tik un tā" apskata un Ziedoņa vairākkārtīgas uzstāšanās latviešu trimdas saimes vidū skaidri jaušams, ka Ziedonim pilnīgi vienaldzīga latviešu tautas atbrīvošana no tagadējā jūga. Viņš ir pavisam samierinājies un visumā apmierināts ar pašreizējo stāvokli, kur Maskava ir noteicēja par Rīgu un visu pārējo mūsu tautas dzīves dominiju.

Apceres beigās Graudiņš piemin vēl arī to, ka Karoga 8. numurā ievietots arī uzņēmums, kur redzams, ka ,,Tautas dzejnieks" Imants Ziedonis saņem sveicienus no rakstnieku ,,establišmenta" personībām. Šeit nu komentāri gluži lieki!

Savu rakstu apcerētājs nobeidz ar vārdiem: ,,Lasītājam pašam dziļāk jāieskatās Ziedoņa darbā, lai spriestu par to".

Šis ir subtīls mudinājums Ziedoņa gara sniegumu plašākai izplatīšanai latviešu trimdas saimē.

Šāds ietekmējuma mēģinājums pilnīgi nevietā, jo tiem, kas tic un strādā Latvijas brīvības atgūšanai nākotnē, nav nekādu illūziju par Ziedoņa garīgo un personisko stāju, veikli slēptu zem ārēji tīkamas tautiskās kultūras apmetnes, ar kuŗas palīdzību viņš konsekventi mēģina ievest padošanās Trojas zirgu arī to vidū, kas nevar samierināties un nekad nesamierināsies, ka Latvija paliek uz mūžu mūžiem Kremļa gūstā, bet tiem, kas nevēlas Latvijas brīvības atgūšanu, Ziedoņa un viņa gara radu — līdzinieku izpausme jebkādā veidā neko jaunu nedod.

Dzejdaŗiem okupētajā Latvijā

I

Es gribu lasīt, ko tauta klusībā dvēselē raksta.
Ne to, ko Ziedonis un Vējāns ar spalvu uz papīra baksta.
Tie nerakstīs citādi un citi, tie rakstīs partijai pa spalvai.
Tiks pašiem lauriņi un lauri,
Bet ērkšķi tautas galvai.
Vai pele var dzemdēt kalnu,
Vai kalns var dzemdēt peli?
Ir briesmīgi, ka svešajā varā,
Aug dzejnieks gļēvs par meli.

II

Kur tautas gods? Kur pati tauta?
Tik svešam spēļu lieta lēta;
Zem maskaviešu kāju auta
Tā mīta tiek un izdeldēta.
Par maizi dzejnieks dzied un pienu,
Dažs rubenē kā rubens akis —
Un visi kopā aizmirst vienu,
Kā cilpā iežņaugts ir jau kakls.
Kā kasterēti trabadori
Tie nedzirdīgi tautas dziesmām —
Tās ir par slepkavīgo stepes mori,
Par pārciestām un jaunām briesmām.
Viss mūsu dzimums klīdu klaidu.
Kur jaunu pasauli mēs ceļam?
Ar nicināšanu un smaidu,
Viens otram kapakmeņus veļam.

— Tauta — tā ir tautas dziesma,
Tautas dziesma — tā ir tauta —

Jānis Latvis
pēc balsīm no okupētās Latvijas.

Korporācijas Lettgallia 85 gadi

Senu latvju cilti atceroties, deviņi Tērbatas universitātes studenti pirms 85 gadiem, 1899. g. 8. februārī (pēc Gregorija kalendāra), deva vārdu *Lettgallia* jaundibinātai latviešu studentu korporācijai. Jaunās organizācijas mērķis bija audzināt goda vīrus mūža draudzībā, tautiskā apziņā un tēvzemes mīlestībā. Brīva, neatkarīga un nacionāla Latvijas valsts bija lettgaļu mērķis toreiz un arī šodien, kā arī pienākums cīnīties par šī mērķa sasniegšanu un saglabāšanu. Lettgallia bija trešā latviešu studentu korporācija, dibināta pēc Lettonia's Tērbatā un Selonijas Rīgā.

Jau no dibināšanas pirmā gada lettgaļiem bija jāaizstāv savas tautas gods svešinieku aizspriedumu un nicinājumu priekšā. Viņi to darīja ar buršu ieročiem rokā pirmajos gados, bet Latvijas Brīvības cīņu laikā stājoties Studentu rotas rindās kopā ar pārējo četru vecāko latviešu studentu korporāciju locekļiem. Arī 2. Pasaules kaŗā lettgaļi cīnījās, un daudzi atdeva dzīvību par Latvijas brīvību.

Pašreizējā laikā, kad latviešu tautas eksistenci kritiski apdraud okupētās Latvijas pārkrievināšana, latviešu deportācija un pārvietošana uz Padomju savienību un krievu nometināšana Latvijā, kā arī polītiska apspiestība un trūkuma izraisītā visu laiku zemākā Latvijas latviešu dzimstība, lettgaļi brīvajā pasaulē aktīvi piedalās nacionālā darbā par latviešu tautas tiesībām dzīvot un pārdzīvot. Viņi arī aktīvi latviešu kultūras un izglītības darbā — viņu vidū ir mākslinieki, skolotāji, literāti, profesori, kā arī vadoši sabiedriski darbinieki un izcili sportisti.

Lettgallia šodien darbojas 14 kopās — Eiropā, Amerikā un Austrālijā. Lettgalia's zaļi-meln-baltajam karogam zvērējuši uzticību ap 750 tautiešu. Trimdā nākuši jauninājumi pārvaldes ārējā struktūrā, bet Mētrainē un Latvijā liktais korporācijas kodols palicis nemainīts. Pašreizējais globāli prezidējošais konvents atrodas Adelaidē, Austrālijā; prezidija seniors ir J. Priedkalns, viceseniors A. Dārziņš, sekretārs J. Apinis un oldermanis A. Skujenieks.

Savus 85 gadus Lettgallia's konvents atzīmēs svinībās Zviedrijā, 3 vietās ASV un Adelaidē, Austrālijā. Lettgalia's atkārtota $1000 (tūkstoš Austrālijas dolaru) dāvana Latvijas Brīvības Fondam nodota fonda pārstāvim Adelaidē š.g. janvārī.

Noietie 85 gadi apliecina Lettgallia's krietnu devumu savai tautai un Latvijai. Novēlēsim Dieva palīgu un saules mūžu Lettgalia'i!

Jānis Priedkalns
Adelaidē.

Jauna, interesanta grāmata
SĒĻZEMNIEKA APGĀDĀ IZNĀKUSI

Alberta Eglīša
žurnālista liriskās piezīmes

Nesaules laika dziesmas

Grezns izdevums, 200 lp., ar gleznotāja **Mārtiņa Štrovalda** 16 illustrācijām. Pasūtinait DV grāmatnīcā, 491 College Str., Toronto, Ont. M6G 1A5, vai tieši apgādā: **Arv. Eglītis, 1515 E. Franklin Ave, Minneapolis, MN 55404, USA. Grāmata maksā ASV $15.75, Kanadā $17.50.**

Ed. Šmugajs

Bezkompromisa stāja

Austrālijas DV salidojums

Salidojums notika KD laikā Melburnā 1983.g. 26. un 27. decembrī. Tas sākās ar lielo jundu, kuŗā piedalījās visas nodaļas ar karogiem. Uzrunājot jundas dalībniekus, DV AV priekšsēdis V. Aufmanis izteica pateicību nodaļām ,,par cīņas gatavību un par intensīvu darba veikšanu''. It sevišķi viņš pateicās tām vienībām, kas ,,ir pratušas iemest dzirksti mūsu organizācijas nacionālās izpratnes un nacionālās stājas stiprināšanā''. Tad viņš uzaicināja pieminēt un godināt ,,tos latvju dēlu un meitu tūkstošus, kas ir upurējuši sevi latvju tautas un valsts labā'' un neaizmirst tos, ,,kas šodien okupētajā Latvijā un tālajās izsūtījuma vietās nes brīvības un neatkarības ideju sirdīs''.

V. Aufmanis runu nobeidza ar vārdiem: ,,Tikai stingras, bezkompromisa nacionālās stājas uzturēšana reiz mūs novedīs pie iecerētā mērķa — brīvas latvju tautas savā neatkarīgā valstī!''

Pēc himnas notika svētbrīdis, kuŗu vadīja prāv. A.Grosbachs. Pēc svētbrīža iznesa karogus un sākās apsveikumi. Tos ievadīja mācītāji: prāv. A. Grosbachs un prāv. S. Gaidelis. Sekoja konsula E. Dēliņa gaŗāks apsveikums, kuŗā, konstatējis, ka DV ir spēcīgākā trimdas organizācija, viņš teica, ka pēdējos gados viņam ir iznācis vairāk nekā agrāk tikties ar Austrālijas politisko aprindu pārstāvjiem un ka ,,šie pārstāvji gluži kā vienā mutē ir izteikuši savu atzinību un priecīgu izbrīnu par to vienotību un organizētību, kas valda Austrālijas latviešu tautas grupā par mūsu saskaņoto rīcību, kuŗa sniedzas pāri atsevišķo organizāciju darbības apjomam gadījumos, kad nākas runāt par mūsu kopējiem nacionālajiem mērķiem''. Tālāk konsuls teica: ,,Kritiskos brīžos, nopietnos brīžos Austrālijas latvieši vienmēr ir runājuši vienu valodu. Šī vienotība, saskaņotā un kopējā rīcība ir mūsu tautas grupas lielākais kapitāls, ko mums pienākas sargāt, kopt un vairot.''

LAAJ sveicienus nodeva vicepriekšsēde Viktorijas pavalstī E. Brennere, uzsvērot, ka ,,mērķis mums visiem ir viens, atšķirīgi varbūt ir ceļi, pa kādiem cenšamies to sasniegt.'' Viņa sveica arī MLOA vārdā un izteica pateicību DV organizācijai par lielo darbu. Sekoja apsveikumi: no Latviešu virsnieku apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē — V. Kliešmets (pacietība ir mūsu liktenis, vienotība ir mūsu spēks un patiesība ir mūsu ierocis); DV Toronto nod. pārstāvis A. Brūmelis, Rietumaustrālijas — J. Purvinskis. No gaidām sveica Leite, no skautiem J. Liepiņš, no Melburnas latv. vidusskolas K. Brēmanis, pateicoties par DV sniegto atbalstu, no MLNK M. Krolla, no Melburnas vadzēm V. Liepiņa-Bērziņa un no Brisbanes — O. Ēķis.

Rakstveida apsveikumu virkni lasīja DV Melburnas nod. sekretārs A. Dulevskis. DV priekšnieks J. Frišvalds vēlēja — būsim tautas grūtā apspiestības likteņa izteicēji brīvajā pasaulē. Vanadžu priekšniece A. Liepiņa — augt spēkā un nepagurt ticībā mūsu tautas labākai nākotnei. Goda priekšnieks V. Hāzners — lai jūsu salidojums ir nopietnu pārrunu un cerīgu lēmumu pilns. Ideoloģiskās noz. vad. J. Leitītis, no ASV — A. Spārniņš, no Anglijas DV L. Rumba un no Zviedrijas DV Z. Dzelme un ģenerālsekretārs A.J. Bērziņš.

Pēc pārtraukuma sekoja DV Austrālijā 32. delegātu sapulce. Tajā piedalījās 18 delegātu ar 22 balsīm. Par sapulces vadītāju ievēlēja V. Rolavu. Sapulci atklājot, DV AV priekšsēdis V. Aufmanis aicināja nonākt pie vienota lēmuma un pēc tam to visiem respektēt.

Amatpersonu un nodaļu darbības pārskati visiem jau bija laikus piesūtīti. Gaŗākas debates izcēlās tikai pie statūtu papildinājumiem un grozījumiem. Dažus grozījumus pieņēma, bet citus noraidīja. Sabiedrībai gan ir svarīgi zināt, ka DV AV nav varējusi vienoties ar LAAJ prezidiju par līdzekļu sadali 1984. gadā. Delegātu sapulce tādēļ pieņēma lēmumu, ka 1984.g. DV AV izdarīs atsevišķu līdzekļu vākšanas akciju un savāktos līdzekļus sadalīs — 50 proc. DV AV darba veicināšanai un 50 proc. nodaļām.

Atzīmēšanas vērts vēl ir lēmums par ,,Vēstures bankas'' dibināšanu, jo organizācijas un atsevišķi sabiedrības locekļi te var nākt talkā. Tāda ,,banka'' nodibināta, lai veicinātu materiālu sagādi Laiks, Telpa, Ļaudis 5. sējuma izdošanai.

Austrālijas vanadžu 25. salidojums notika 1983.g. 27. decembrī. Vanadzes savu sanāksmi iesāka ar svētbrīdi, ko vadīja māc. A. Buģis. Pēc svētbrīža ar klusuma brīdi pieminēja 1983. gadā mūžībā aizgājušās vanadzes. 25. Austrālijas vanadžu salidojumu atklāja Austrālijas vanadžu vadītāja A. Kliešmete. Viņa norādīja uz mātes kā ģimenes uzturētājas nozīmi jau no seniem laikiem un uzsvēra vanadžu pienākumu šajā virzienā arī nākotnē. Sekoja valsts himna.

Vanadzes sveica DV AV priekšsēdis V. Aufmanis un Melburnas vanadžu vadītāja V. Liepiņa-Bērziņa, kuŗa nolasīja arī rakstveida apsveikumus, kuŗus bija sūtījuši: DV priekšnieks J. Frišvalds, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, goda priekšniece M. Ķeņģe, DV goda priekšnieks V. Hāzners, DV ideoloģiskās noz. vad. J. Leitītis, DV ASV vanadžu vadītāja A. Ceriņa, DVF Anglijas vanadžu vad. E. Sarkanbārde, DV Vācijas vanadžu vad. I. Nolle, bij. DV Austrālijas vanadžu vadītājas M. Bagun-Bērziņa un I. Dance.

Priekšnesumu daļā piedalījās J. Šmite ar divām dziesmām un K. Mellēna ar klavieŗu solo.

Darba sanāksmi vadīja A. Kārkliņa (Melburna), sekretāre bija Dz. Cekuliņa (Melburna) un E. Kampāne (Džilonga). Aizgājušā gadā vanadzes darbojušās pašaizliedzīgi un nenogurstoši. Izteica pateicību DV Sidnejas nod. vanadžu vadītājai L. Priedei, kuŗa no šī amata aiziet neveselības dēļ. Nominēja kandidātes DV vanadžu priekšnieces amatam un izvēlējās kopējo vanadžu dziesmu. Pēc darba kārtā pieņemto punktu iztirzāšanas un pieņemto lēmumu apstiprināšanas Austrālijas vanadžu vadītāja A. Kliešmete slēdza 25. salidojumu.

Skauti Latvijas pūrs nometnē Austrālijā.

Gaidas ar savām vadītājām.

Gaidu un skautu nometne Austrālijā

Austrālijas latviešu gaidu un skautu jendu 17. nometnē — Latvijas Pūrs — pulcējās ap 140 dalībnieku. Nometne norisinājās no 3. līdz 9. janvārim latviešu īpašumā Tērvete, ko nopirka 1973. gadā skautu un gaidu vadītāji kopā ar gaidu un skautu vecākiem un labvēļiem, lai nodrošinātu latviešu gaidām un skautiem pastāvīgu nometņošanas vietu. Īpašums atrodas 69 km no Melburnas. Vairāk nekā puse nodota Melburnas Rīgas gaidu un skautu vienību rīcībā. Vienības īpašumā uzcelušas mītni, kuŗā ietelp plaša zāle un virtuve. Iekārtotas arī ūdens labierīcības un uzcelta noliktava. Ar ūdeni Austrālijas vasarā jābūt ļoti taupīgiem, jo nometnē pieejams tikai uzkrātais lietus ūdens, un vasarā reti kad līst lietus.

Dienu pirms nometnes — 2. janvārī Tērvetē notika Austrālijas latviešu gaidu un skautu jendu vadītāju konference ar 32 dalībniekiem. Pieņēma, ka nākošā abu jendu nometne notiks 1986. gada janvārī Sidnejas tuvumā. Nolēma arī, ka Gaŗezera vadītāju kursu un Āboliņa zīmes gaidu vadītāju kursu kopējo nometnes posmu rīkos 1985. gadā Tērvetē.

3. janvāŗa rītā Tērvetē ieradās automašīnas ar Jaundienvidvelsas, Dienvidaustrālijas un Viktorijas numuriem. Katrs dalībnieks pie vārtiem saņēma nometnes zīmi un nometnes grāmatiņu, lai pēc tam dotos uz savu nometnes vietu, celtu teltis un iekārtotos.

Nometnes temai bija uzrakstīta pasaka, ka vadītāji, ierodoties Tērvetē kādā nedēļas nogalē, atrod vecu, apdegušu pūra lādi, kur iekšā vecas lapas, no kuŗām izburto teikumus, kuŗos nosauc darbības pakāpju apakšnometnes. Tā guntiņu un mazskautu nometnes saucās: Teici, teici, valodiņa; gaidu un skautu nometnes: Stāsti manim, Daugaviņa; dižskautu nometne: Zvaigznes ceļu rāda, vada Auseklīt's; lielgaidu un roveŗu nometnes: No zobena saule lēca. Nometnēm bija ,,gali'' — skautu gals un gaidu gals.

Dienas gaitās dalībnieki gāja nodarbībās, sportoja, peldējās, piedalījās rotaļās. Vakarā ap saules rietu sākās vakara nodarbības: Iepazīšanās ugunskurs, atsevišķie skautu un gaidu nometņu ugunskuri, Tautisks vakars, atsevišķo darbības pakāpju ugunskuri, Lielais ugunskurs un slīdīšu vakars.

Lielā ugunskura laikā ieraka zemē ,,atrasto'' pūra lādi, kuŗā ievietoja vaŗa cilindru ar dokumentāciju par latviešu skautu un gaidu dzīvi Austrālijā.

Rīkotājiem laika apstākļi likās vienreizēji labi, jo siltām dienām sekoja vēsas naktis un laba gulēšana. Nometnē piedalījās arī viens pārjūras viesis — vad. A. Brumelis no Kanadas.

Vadītāju konference un nometne ,,Latvijas pūrs'' īstenoja skautu mudi: ,,Pasaules tālēs augsim vienoti Latvijai'' ne vien vārdos, bet arī darbos. Vadītāju pienākuma apziņa,gaidu, skautu tīrā, dzidrā latvju valoda, dziesmas un darbi un vecāku atsaucība fiziski, financiāli un turpmāko gaidu, skautu ceļu gājējiem ir ievērojams faktors ne vien šo organizāciju turpmākai spējai dzīvot, bet arī visas latviešu tautas gribai dzīvot un pastāvēt.

Kārlis Zariņš Toronto laikraksta Latvija Amerikā atbalstam ziedojis $40.-

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 112

29. janvārī apritēs 3 gadi kopš 1981.g. 29. janvāŗa, kad mūs savā pirmajā preses konferencē pārsteidza jaunievēlētais ASV prezidents Ronalds Rēgens ar spalgo atklātību, ēterī iemezdams šādu smagu apsūdzību pasaules priekšā: ,,Komūnistiem vienīgā morāle, ko tie atzīst, ir tā, kas veicina viņu mērķus pēc virskundzības pasaulē! Šo mērķu sasniegšanai viņi patur sev tiesību melot, pievilt un izdarīt jebkuŗu noziegumu! Tas mums jāpatur prātā.'' Tā runāja ASV prezidents!

Mēs šajos trijos gados vēl neesam attapušies izmantot šo oficiālo deklarāciju cīņā pret mūsu tautas apspiedējiem! Tā nekad nenovecos, un ir dučiem paveidu, kā to atkal un atkal varētu iedzirkstīt (vairākās valodās) brīvās pasaules sabiedrības pārdomām! Kādēļ šāda nemākulība jebšu nevērība? ,,Jāiztiek bez gudriem dēliem, tikai tāds spēj uzkāpt kalnā, kas spēj visu sevi atdot! Dzirdi, Antiņ, tevis vajag! Gaida tevi Imants pats! Celies, brāli, laiks ir nācis visiem atdot sevi visu!'' (Inta Purva).

* * *

Dievpalīga un izturības vēlējums Dr. Olģertam Pavlovskim, ko PBLA valde no jauna ar 10 pret 14 valdes locekļu balsīm ievēlējusi par savu priekšsēdi turpmākajiem 2 gadiem! Savā īsajā darbības laikā viņam izdevās nostiprināt trimdas nacionālpolītisko stāju, ko beidzot sāk respektēt visās jomās (pēdējais piemērs bija sarkano pakalpiņu — dzejnieku izmešana no tautas svētku programmas Milvokos).

Pretkandidāts PBLA priekšsēža amatam bija trimdas pārstāvis Skandinavijā Imants Freimanis (4 balsis), kas mūsu īpašu uzmanību bija izpelnījies ar to, ka 1979.g. 7. maijā Stokholmā , Mētropoles svētku zālē, būdams PBLA vicepriekšsēdis, publiski nodeklarēja, ka latviešu polītiskais ģenerālis Bruno Kalniņš ar savu ,,reālpolītisko skatījumu'' jau ,,pirms pāris desmit gadiem'' (vai 1939.g.?) esot ,,novilcis tās vadlīnijas, kuŗām šodien seko visa mūsu trimdas nopietnā(!) nacionālpolītika!''

Atliek tikai cildināt Dr. O. Pavlovska spējas sastrādāties ar tādiem līdzstrādniekiem, kas polītruku Brūnīti ceļ trimdas ideoloģiskā vadoņa tronī, uz kuŗa rakstīta sociāldemokratu partijas programma ar nacionālkomūnismu Latvijā kā starpposmu uz demokratisku patstāvību! Mūsu disidents Pāvils Brūveris jau pierādīja, ka ,,nacionālkomūnisms'' kā teka, kas tautu novestu brīvībā, ir absurds!

Vietā pieminēt, ka nupat 19. novembrī Latvijas valsts svētku aktā Hamiltonā prof. J. Dreifelds risināja kādu citu absurdu prātojumu Latvijas demokratiskās republikas atjaunošanai: mums vajagot tagad cīnīties par Latvijas de-inkorporāciju no PSRS, t.i. par atdalīšanos no krievu imperijas, panākot satelīta stāvokli Latvijai, līdzīgu Polijai, Čechoslovakijai un Ungārijai! Kaut arī tas vēl Austrumeiropas polītiskajā kartē nenozīmētu Latvijai neatkarību, tāds satelita statuss kā pagaidu atrisinājums dotu tautai tēvzemē atelpu vieglāk sagaidīt vispārēju demokratijas atgriešanos Austrumeiropā...

Gadu tecējumā jau bija apklususi mūsu sociķu ,,Latvijas nacionālās atbrīvošanas programma, bet nu nāk ,,modē'' mūsu intellektuāļu fiksā ideja, kā atgūt tautai brīvestību, zemei paliekot par Kremlim suniski padevīgu ,,satelitu''! Un tas notiek laikā, kad trimdas baltieši aicina uz bezkompromisa cīņu par Baltijas valstu valstiskā statusa restaurēšanu! Vismaz Latvijas valsts svētkos tāda ,,akadēmiska plivināšanās'' pagalam neiederējās! Neatmiekšķēsimies teorijās...

* * *

1920.g. 7. aprīlī ministru prezidenta K. Ulmaņa izsludināto Lāčplēša kaŗa ordeņa (LKO) statūtu 9. pantā ir šāds teikums: ,,Kaŗavīrs nedrīkst aizmirst, ka disciplīna ir katras kārtīgas armijas dvēsele, un katra darbība vai izturēšanās, kas to grauj, nedod ne labuma valstij, ne slavu pašam, bet tikai postu un kaunu.'' Ja tu esi krietns latvietis, tad tu tagad atrodies cīņas frontē pret naidnieku, kas apspiež tavu tautu tēvzemē. Ja tu sakies esam cīnītājs par savas tautas un tēvzemes brīvību, tad arī uz tevi attiecas latviešu kaŗavīra tikums par darbošanos un izturēšanos kopējas disciplīnas uzturēšanai. Cieši ievērosim un uzticīgi pildīsim to visu 1984. gadu!

* * *

Par PBLA ieceri Minsterē izveidot akadēmiska līmeņa mācības iestādi Latvju institūtu, kas PBLA vadībā sagatavotu nacionālpolītiskus darbiniekus, ilggadējam Minsteres latviešu ģimnazijas direktoram A. Liepkalnam ir šāda klusa piebilde: ,,Kādēļ tādam jābūt tieši Minsterē? Tā ir pārāk tuvu okupētajai Latvijai un nebūs pasargāta no turienes strāvojumiem. Frontes kaujiniekus nekad neapmāca uguns joslā, bet tālu aizmugurē. Vai tiešām PBLA līdzekļi jāizlieto importēto ASV un Kanadas lektoru un kursantu ceļa izdevumiem un dārgai dzīvei internātā? Vācijā nav polītisko zinātņu latviešu mācībspēku. Vienīgais, ko šie kursanti varētu Vācijā iemācīties, ir okupētās Latvijas valodas ,,pareizrakstība'', ko jau ,,lepni'' piesavinājusies Eiropas latviešu jaunatnes apvienība!''

Māc. A. Liepkalns līdz sirdei pazīst Vācijas latviešu kopību, strāvojumus un spēkus tanī, pašaizliedzīti tas ziedojis ilgus gadus, lai Minsteres ģimnazijas audzēkņus kaldinātu nacionālā stājā. Viņa faktuālās piebildes izraisa jautājumu, kālab gan PBLA savam iecerētajam Latvju polītisko darbinieku institūtam nevarētu ,,noīrēt'' no ALA tās studentu dormitoriju Kalamazū? Mičigenas universitāte saviem latviešu studentiem viegli vien iekārtos savrupēju apmešanos ,,latviskai tuvībai'' kādā no savu dormitoriju ēkām. ALA, vācot ziedojumus dormitorijai — studentu centram, solīja, ka tas būs nams, kur veidosies ,,otra tautiskā atmoda'', ,,otrs mūsu Brīvības piemineklis'', vieta, kur ,,rūdīsies mūsu jaunie Kronvaldi, Baroni, Valdemāri un Allunāni''. Lai šo ,,reklāmu'' īstenotu, tur būtu īstā vieta PBLA vadītam polītiskam institūtam. Dr. Muižnieka vadīto studentu nometni tas nebūt neapdraudētu, nometinot tos vienkopus Mičigenas universitātes dormitorijā, kuŗas studenti tie skaitās un apgūst savus kreditus. PBLA vajadzētu lūgt māc. A. Liepkalna sīkāku izgaismojumu, kālab Institūts Vāczemē lāga neiederas, jebšu: ko mēs nospriežam — tas paliek!

* * *

Uz Sesto Vispasaules jaunatnes kongresu Austrālijā bija aizdrāzusies visa Amerikas liberālo ,,jauniešu'' rozīgā buķete ar amatu mangotāju Ģirtu Zeidenbergu, sociķu līdzstrādnieku Māri Graudiņu un varoņdarbinieci B. Rubesu priekšgalā. Papildspēkos no Zviedrijas izsaukts iesarkanais Juris Rozītis. Maz ticams, ka Ķengurzemes jauniešu stingrās stājas frakcija spēs izturēt šo laikmetisko triecienbataljonu no aizjūras. Paies laiciņš, iekams tā sajaucēto gaisu atsārņos.

Mēs esam jauni tikai vienreiz mūžā, bet mūsu ,,laikmetiskie aktīvisti'' paliek polītiski nepieauguši visu mūžu. Sveiciens Ķengurzemes latviešu patriotu saimei: ,,Hei, Daugavas vanagi, vai spārni jau gurst, vai zobens jau klājies ar rūsu? Jel celies — vēl tālu mums jālido būs, lai brīvotu dzimteni savu!''

LSAK kongresa laikā 22. janvārī Toronto DV namā sportisti saņēma balvas par nopelniem 1983.g. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs nodeva LSAK valdes priekšsēdim J. Vilmanim čeku par 500 dol. sporta veicināšanai. Attēlā no kr.: apbalvotie sportisti — šaušanā Valentīns Krauklis jr., vieglatlētikā Erika Vilmane, futbolā Ivars Blūms, aizmugurē LNAK valdes priekšs. T. Kronbergs, LSAK valdes priekšs. J. Vilmanis, tālāk — golfā Roberts Mecs, sr., volejbolā Arturs Siksna. Foto V. Plampe.

Viesturieši kopā ar Mērnieku laiku prāģeŗiem no Montrealas satikās jautrā uzvedumā pie lielā pulksteņa Toronto Latviešu Centrā. Attēlā koris pie lielā pulksteņa ar diriģenti Vizmu Maksiņu. Foto V. Plampe.

VAGA ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM. 6. n-rs iznācis

Saturā: Guņārs Janovskis, prof. Dr. Juris Dreifelds, Dr. Tālivaldis I. Šmits, prof. Dr. Haralds Biezais, dzejnieks Ed. Freimanis, Viktors Kalniņš, Viktors Upeslācis, Tautas balvas laureāts Bruno Albats, Lidija Smilga-Bērziņa, Dadža zīmējumi, grāmatu apskats, chronika, krāsu ilustrācijas. - 52 lappuses — **Pieprasait 2 paraugnumurus.**

164 Willowdale Ave, Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada.

Ansis Semenovs

B.A., L.L.B.

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

1039 Woodbine Avenue, Toronto, Ontario, M4C 4C2

Tel. (416) 429-6002

TORONTO ZIŅAS

● TLB Sestdienas skolas Draudzīgā aicinājuma atcerē 28. janvārī pēc rīta lūgšanas, ko vadīja māc. A. Celms, runāja Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valdes priekšsēdis R. Norītis un mudināja skolēnus veltīt savam darbam vislielāko centību, jo tikai tā var gūt panākumus, un norādīja uz prezidentu Kārli Ulmani, kas ar savu centību bija sasniedzis pirmā pilsoņa stāvokli Latvijā. Viņš arī paziņoja Ingrīdas Vīksnas un Indras Gubiņas vērtējumu par skolas žurnāla Auseklītis pēdējā izdevumā ievietotiem labākajiem skolēnu darbiem un pasniedza grāmatu veltes Janam Kampbelam (8. kl.), Dainai Eislerei (7. kl.), Nilam Ozoliņam (4. kl.), Richardam Pavāram (7. kl.), Kristīnei Soutarei (8. kl.) un Kaivai Suksei (7. kl.). Skolas bibliotēkāre Amanda Sebre apbalvoja čaklākos grāmatu lasītājus: Larisu Klee (1. kl.), Alfredu Muratu (5. kl.), Veltu Ozolu (6. kl.) un Mārtiņu Šmitu (2. kl.). Filatelists O. Ruciņš no Vācijas bija atsūtījis skolai sešus komplektus, katrā pa 50 brīvajā Latvijā izdotajām pastmarkām. Filatelistu pulciņa vadītājs skolā Edm. Ozols izsniedza šos pastmarku komplektus Ingai un Ģintam Brenčiem, Moirai Kampbelai, Andrejam un Jānim Kūlniekiem un Veltai Ozolai. Skolēnu priekšnesumos bija 3., 4. un 7. kl. skolēnu kopdeklamācijas un 2., 3. un 4. kl. koŗa dziesmas ar diriģenti Daci Cielavu. 6., 7. un 8. kl. 16 dejotāju pāŗi dejoja tautas dejas. Atceres aktā piedalījās pāri par 80 bērnu vecāku. Draudzīgā aicinājuma zīmē skola saņēmusi 9 organizāciju un draudžu un 3 personiskus apsveikumus. Akta norisi vadīja skolotāja Elizabete Pētersone. Vecāki pēc tam piedalījās mācību stundās klasēs. Skolēni saņēma pirmā pusgada liecības. Zālē notika vecāku komitejas rīkotais tirdziņš, ko vadīja komitejas priekšniece Zaiga Kalniņa. Par pārdotām saziedotām mantām skola ieņēma pāri par 100 dolaru.

● Latviešu Centrā 22. janvārī viesojās Kanadas parlamenta loceklis Dēvids Krombijs (progr. kons.). Viņš runāja par etniskajām grupām un politisko sistēmu. Krombijs bija viens no kandidātiem konservātīvo partijas līdeŗa amatam visā Kanadā. Kanada vienmēr sadarbojas ar etniskajām grupām, teica runātājs, jo tās iedzīvotāji no šīm grupām komplektējas, un politiķi to augsti novērtē. Sekojošā panelī piedalījās Pēteris Vasariņš (Komiteja par cilvēka tiesībām Latvijā) no Latviešu Centra valdes, profesore Toronto universitātē Ilze Kalniņa un Ingrīda Mukāne, agrākā LNJAK valdes priekšsēde. P. Vasariņš jautāja Krombijam, vai latviešiem būtu ieteicams palikt bezpartejiskiem, nesaistoties ne ar vienu politisko partiju, un kā valdība novērtē baltiešu iesniegumus? Atbilde bija, ka iesniegumus apskata attiecīgās instancēs, un tos ievēro arī parlamentā, tāpēc svarīgi tos turpināt, un atgādināt, ka latvieši ir politiski dzīvi, saistoties arī ar politiskajām partijām. P. Vasariņš pasniedza D. Krombijam Cilvēka tiesību komitejas grāmatu par genocīdu Latvijā, bet Ilze Kalniņa — grāmatu Latvia angļu valodā. Jautājumi bija arī pārējiem panelistiem, starp citu, arī norādījums, ka valdības pabalstus gan saņem, ja etnisks darbs parādās angļu valodā, bet grūtības ir ar oriģinālvalodā uzrakstītu darbu. No publikas jautājumos piedalījās Alb. Upeslācis, Juris Dreifelds, Alfr. Vanags u.c. B. Rubess iepazīstināja ar D. Krombiju un paneli.

● Pēc dievkalpojuma 22. janvārī Sv. Andreja baznīcā draudzes pēcpusdienā ap 150 apmeklētāju noklausījās māc. J. Cālīša referātu Vēzis, laikmets un draudze. Viņš raksturoja zināmus cilvēka tipus, kas uzņēmīgi pret vēzi. Tā var būt genētiskā iedzimtība, sevī vērsts raksturs un citi apstākļi. Ne tikai vēža, bet arī daudzām citām slimībām par iemeslu var būt garīgā nosliece un lieli emocionāli pārdzīvojumi. Vēža izraisītāji elementi ir mums visapkārt. Ap puse no visiem slimniekiem, ja slimība laikā atklāta, izveseļojoties un ja ir liela griba dzīvot. Parasti šie slimnieki ir atturīgi un vientulīgi un novēršas no pasaules. Ieteicams uzturēt kontaktu ar cilvēkiem, sabiedrību. Šinī ziņā daudz var palīdzēt draudzes saviem locekļiem. Mācītāja pienākums būt kontaktā ar slimo cilvēku, kamēr tuvinieki to dažkārt tikai vairāk uztrauc, pārāk atklāti izrādot savas bēdas un emocijas. Dāmu komitejas priekšniece Balva Kūla pasniedza mācītājam ziedus pateicībā par interesanto referātu. Pārrunas turpinājās pie dāmu komitejas kafijas galda.

● Pēc Sv. Jāņa draudzes dievkalpojuma 12. februārī paredzēta draudzes pēcpusdiena ar Vitauta Alka (no Bafalo) referātu un slīdīšu izrādi par viņa Ķīnas ceļojumu.— 19. februārī pl. 19 draudzes baznīcā kamermūzikas koncerts ar vijolnieku Arturu Jansonu, piedaloties vēl citiem mākslinieksiem — brāča, čells, bazūne un flauta.

● Sv. Jāņa draudzes gada sapulce 4. martā pēc dievkalpojuma pl. 12.30. Rotācijas kārtībā pārvēlama viena trešā daļa no padomes locekļiem. Šogad pilnvaras izbeidzas O. Bernavam, A. Brencim, J. Koncim, I. Malējai, J. Ozolam, K. Radziņam, G. Reinfeldam un V. Upeslācim, kā arī revīzijas komisijai: P. Černavskim, A. Gailītei, E. Tauriņam, E. Tiltiņam un Ž.Vītolai. Saulaines vakariņas paredzētas 8. martā baznīcas sarīkojumu zālē.

● Austrumu draudzes gada sapulce 19. februārī pl. 13 pēc dievkalpojuma baznīcas telpās. Amatpersonu vēlēšanas, ziņojumi un pārrunas.

● Mecosoprāns Olga Grike no Vankuveras koncertēs Toronto 8. aprīlī pl. 17 Latviešu Namā; pie klavierēm Brigita Alka.

● Pēc katoļu draudzes dievkalpojuma 12. februārī pl. 13 Kristus augšāmcelšanās lietuviešu baznīcā, 1021 College St., draudzes gada sapulce baznīcas sarīkojumu zālē.

● Māc.A.Celms Sv. Jāņa dievnamā kristīja divus bērniņus vienā ģimenē: Dženiferu Korini un Holiju Karenu Kraukli, Ērika un Karenas meitiņas.

● Toronto Grace slimnīcā savā 69. mūža gadā miris Augusts Ziedars. Viņš beidzis Bulduru lauksaimniecības vidusskolu, strādājis par skolotāju Apes lauksaimniecības skolā. Otrā pasaules kaŗa laikā bijis tulks armijā, pēc kaŗa strādājis par skolotāju lauksaimniecības skolā Šlezvig-Holšteinā. Toronto strādājis Benjamiņu filmu laboratorijā par nodaļas vadītāju. Aizgājēju 26. janvārī no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Bertu, meitu Inu, znotu Pīteri Makdonaldu un mazdēlu Andri un meitu Anitu, kā arī brāli Kārli Bikši ar ģimeni.

● Latviešu dievtuŗu sadraudzes Burtnieku draudzes Meteņu saiets 12. februārī pl. 17 priekšnieka A. Memeņa mājā. Programmā koklētāji, deklamācijas, lasījumi.

● Sv. Andreja draudzes garīgs koncerts 19. februārī pl. 15 dievnamā. Viesosies vokālais ansamblis Auseklis no Kvekertaunas, ASV.

● Ņūmarketas slimnīcā ar sirdstrieku 24. janvārī mirusi Antoņina Mausle, dzimusi Kavice, dz. 1921.g. 6. novembrī Rīgā. Aizgājēju 30. janvārī no Taylor bēŗu nama pārpelnošanai izvadīja teoloģijas kandidāts Edgars Liepiņš. Nelaikei paliek vīrs Arturs Ņūmarketā. Pirms desmit gadiem Antoņina un Arturs Mauslis pārcēlās no ASV uz Toronto, kur viņam piederēja delikatesu veikals, ko vēlāk izbeidza un pārcēlās uz tagadējo dzīves vietu ziemeļos no Toronto.

● Piedzīvojot 92 gadus un 10 mēnešus, 21. janvārī mirusi Olga Stepanova, dzimusi 1891. g. 19. aprīlī Rīgā. Aizgājēju 25. janvārī Sv. Džēmsa krematorijā izvadīja māc. A. Briedis. Nelaike Latvijā strādājusi Rīgas bērnu slimnīcā. Viņa atstāj māsu Elfrīdu Freimani un brāļa dēlu Verneru Stepanovu, kas bija ieradies bēŗēs no ASV.

● Anitas Grigales-Rundānes koncerts svētdien, 5. februārī, pl. 20 Bithesda United Church, 69 Larkfield Dr., Don Mills.

● TLTA vēstures referātu ciklā Dzīvā vēsture ar semināriem 18. janvārī Latviešu Namā referēja vēsturnieks J. Mežaks. Viņa temats bija par Atmodas laikmetu, citējos Kronvalda Ata, Juŗa Neikena, Ausekļa (Krogzemju Mikus), Krišjāņa Barona u.c. darbus. Kursā Dzīvā vēsture piedalās trīs paaudzes: jaunā paaudze līdz 35 gadiem, vidējā no 35 līdz 55 gadiem un vecā paaudze. Dzīvās vēstures mērķis — meklēt patiesību par Latvijas vēsturi no mūsu tautas redzes viedokļa, jo cittautu vēsturniekiem tieksme to sagrozīt. Semināros mūsu jaunā paaudze iegūst mūsu vēstures un līdz ar to arī latviešu valodas zināšanas. Arī katrs kursants, ja viņam interese, var nolasīt savu īsreferātu seminārā. Pārrunās V. Slavieša atcerējās Artura Salaka vadīto „Senatnes dziesminieku pulku" Latvijas brīvības laikā Rīgā ar apm. 100 dziedātājiem, kuŗā arī viņa pati piedalījusies, gūstot koncertos lielus panākumus. Būtu jāpadomā, kā veicināt šīs agrāk koptās tradicijas un atjaunot mūsu seno dziesmu dziedāšanu, iepazīstinot skolēnus ar šo dziedāšanas veidu, kā to tagad dara TLB Sestdienas skolā. Nākošā seminārā 15. februārī, pl. 19, runās vēsturnieks T. Puisāns.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdienā 14. janvārī Sv. Jāņa baznīcā N. Ābeles vadībā bija pulcējušies 40 dalībnieku. Erna Baruša referēja par lielāko cilvēces ienaidnieku — alkoholu. Pēcpusdienu ar dziesmām kuplināja vīru ansamblis J. Baruša vadībā, kas dziedāja arī divas solo dziesmas. Dievvārdus lasīja Aina Avotiņa, lūgšanu teica Aldis Elberts un Matilde Pīpe, deklamēja Nelija Ābele. Nākamā sadraudzības pēcpusdiena 11. februārī Sv. Andreja baznīcā, kur inž. E. Kraulis referēs: Mīlestība, draudzība un naids.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Problēmas ar ienaidnieka uzdotu temu

Par dažiem okupantu panākumiem izteiksies

VIKTORS UPESLĀCIS

pirmdien, 6. februārī, pl. 19.30
Latviešu Centrā.

Ieeja pret ziedojumiem. *Atspirdzinājumi.*

MĀKSLINIEKU VIENĪBAS

LATVIS

gadskārtējā izstāde

SV. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave, Toronto

Izstādi atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs

24. februārī pl. 19.30

Izstāde turpināsies 25. februārī no pl. 12.00—20.00 un 26. februārī no pl. 12.00—19.00.

Ielūgumus neizsūtīs. *Visi laipni ielūgti*
LATVIS

Sī Māksla IR JAUNA

Toronto Latviešu Centrā,

17., 18., 19. februārī

Tuvākā informācija: (416) 759-4900

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(24. turpinājums)

,,Uz kādām mājām?'' īgni iesaucos, turēdams plekstes rokā.

,,Nu, Enkuru ielā, dzīvoklis 6. Vajadzēs uzrakstīt?'' brālis zobojas, pašķielēdams uz ‚riebīgo skuķi'.

,,Es arī tur dzīvoju!'' Māra iesaucas. ,,Nāc, es parādīšu! Iesim!'' Saķērusi manu brīvo roku, Māra velk mani projām.

,,Viņam loča nevajaga...'' brālis nosauc pakaļ.

,,Ko var zināt — iekritīs vēl kādā bedrē!'' Māra atjoko un paspiež man roku.

,,Kas vakariņās? Cūkas cepetis?'' drošības pēc noprasu.

,,Sakņu vira!'' brālis nosmejas, labi zinādams, ka sakņu viras es neciešu, bet par cūkas cepeti esmu sapņojis miegā un nomodā.

,,Kas vainas?'' Māra norūpējusies jautā. ,,Vai es ar to bedri...?''

,,Bedri? Nē, Mārīt, tā ir māte, kas labi zina, ka man sakņu viras negaršo...'' iztaisu raudulīgu seju un izliekos, ka slauku asaras.

Viņa smejas, slaucīdama pati savas asaras, un smejoties man viņai jāraud līdz. No smiekliem paguruši, atkrītam uz soliņa pie sētas un notiesājam abas taukainās butes, rokas noslaukot zālē un asakas atstājot kaķim zem soliņa.

Mārai spīd acis no prieka un mute līdz ausīm no taukiem, bet viņai ir gaŗi mati, kur var muti noslaucīt. Es savējo noslauku ‚baltajā' kreklā un, saņēmis Māru pie rokas, eju mājā, par sakņu viru vairs nebēdājot. Mums ir daudz ko darīt, lai nebūtu jāsteidzas. Gar ielas malām aug pienenes dzeltenām un jau baltām, pūkainām galviņām, kuŗas Mārai ir jānoplūc, lai pūciņas iepūstu man sejā. Es Māru nobiedēju ar skaļu Ki-ke-ri-kū-ū, pūšot uz plakanu zāli, iespiestu starp īkšķiem. Ceļš ir par īsu, un mēs to gaŗāku nespējam izstiept. Vilcinādamās Māra atveŗ redeļsētas vārtiņus, lai ielaistu mani mājā, kas uz mums noskatās stiklainām acīm. Pagalmā rati, ragavas, zirgu bumbuļi un aka. Ķemertiņu neredzu. Labi, ka aka...nav jāiet pēc ūdens uz Daugavu. Paceļu vāku. Tumsā saredzu pats savu seju. Iesviežu akmentiņu: seja sašķobās, un pa to rāpo kuķaiņi.

,,Ko tu tur redzi?'' Māra noliecas man blakus.

,,Divas sejas un beigtu žurku!''

,,Neiekrīti tu ar' '', Māra atkal smejas un atvelk mani no akas. ,,Žēl žurkas?''

,,Nē, ne jau žurkas!'' aizcērtu vāku un mēģinu smieties, bet — būs no Māras vēl jāmācās.

Trepju telpā mēs sačukstamies, viņa runā ātri, gandrīz pie manas auss.

,,Es gribēju tevi satikt pirms aizbraucam...varbūt jau rītu...Māte precēsies...Žēl...tu man patīci. Vai mēs vēl tiksimies?'' Māra skatās manī lielām acīm un tik tuvu, ka bez šķielēšanas varu tikai vienā ieskatīties. Gandrīz visa acs ir melna zīlīte pelēki zilā aplokā un melnas skropstas augšā un apakšā.

Apmulsis no zīlītes dziļuma, stostos ,,Nezinu, Mārīt... tas ir tēva un Dieva ziņā...''

,,Tad palūdz tēvu un Dievu, lai ļauj mums satikties!'' Māra skaļi iesmejas un uzskrien pa trepēm, kā kailās kājeles vien nozib.

,,Paldies, Mārīt,'' un pustumsā meklēju savas durvis.

Atradis ciparu 6, veŗu durvis vaļā, un mani apsveic ķemertiņa smaka. Ateja ir pa labi, kamēr taisni priekšā ir vēl citas durvis, bet pa kreisi dēlis ar puļķiem, kur var pakārt drēbes, lai sasmakojas.

Aiz iekšējām — stikla durvīm — gaitenis ar divām citām durvīm pa labi. Atveŗu pirmās un ieraugu māti pie plīts cepot pankūkas. Labā māte zina, kas man garšo, bet brālis dabūs par to sakņu viru! Pielavījies pie pannas, pakeŗu to brūnāko, lai gan uz galda ir šķīvis piekrauts ar kaudzi.

,,Ptui tu, ka mani nobiedēji!'' māte nospļaujas par kreiso plecu.

,,Tu viena pati?'' svaidīdams pankūku no rokas rokā, skatos apkārt: galds, pāris krēslu un skapītis ar traukiem.

,,Ērika istabā, papus aizskrēja pie sava kuģa...viņam nu miera nebūs, kamēr to nedabūs ūdenī un braukšanas kārtībā.'' Māte apsēžas un noslauka sviedrus priekšautā.

,,Ēd nu...sacepu vairāk, lai jums būtu rīt ko paņemt līdz.''

,,Kur tad mēs brauksim?'' trešā pankūka apstājas pusceļā.

,,Nu, uz Lielupi pēc saknēm. Papus teica, jūs izbraukšot ar gaismiņu.''

,,Jā, jā — papus teica. Tu tāda bēdīga...pasmaidi druscin!'' bet pašam sirds bēdīga. Ej nu palūdz tēvu un Dievu!

,,Tāds kā jocīgs...par ko?'' māte iesmejas.

,,Tāpat vien...kur Ērika?'' Ko mātei teikt par Māru? Nesapratīs.

,,Ej, sameklē. Skuķis tāds sasirdzis.''

Eju meklēt Ēriku. Pirmā istabā gulta un šujammašīna; otrā, — nekā; trešā guļ Ērika uz kušetes. Seja pret sienu, sega uz galvas un dibens pliks. Kas nu tā par gulēšanu! Pieceļu sēdus ar kājām uz grīdas un piesēžos blakus. Kas vainas? Deguns sarkans, vaigi bāli, lūpas trīc un acis slapjas. Tēvam sāp galva, mātei sirds; kas tādam skuķim varētu sāpēt? Tā ar' uzprasu.

,,Vēders,'' Ērika nočukst.

,,Nevar būt! Vēders no pankokiem nesāp.'' Lāga nezinu, kā iesākt; turpat vai gadu neesam redzējušies. Kādreiz gājām kopā pat ubagot, kad nebija ko ēst. Bet nekad viņa nesūdzējās un arī nesmējās. Tagad vēders sāp, kam es neticu.

,,Vai tu vari pasmieties?''

,,Nezinu. Neesmu mēģinājusi,'' Ērika pasmaida, saņem manu roku savējās. ,,Tu esi tikpat dumjš gudrinieks kā agrāk.''

,,Es, dumjš? To es nezināju.''

,,Nu ja, ka nezināji,'' Ērikas smiekliņš noguldz kaklā. ,,Septembrī tev būs septiņpadsmit, skolā tikpat kā neesi gājis, tāds padumjš arī paliksies.'' Redzu, ka viņa ar nolūku mani kaitina.

,,Iešu skolā!'' Ērika ir trāpījusi vārīgā vietā.

,,Kur? Uz Ķīpsalas skolu nav, un tādēļ tēvs Rīgā nedzīvos.''

Atkal tēvs! ,,Gan es skolu atradīšu!''

No rīta mazā gaismiņā tēvs mūs pamodināja, lai brauktu tirgoties ar saknēm. Uzvilkām Venerai zēģeli un ar rīta vēju laidāmies pa straumi lejā.

(Turpinājums sekos)

DVTK

ATKĀRTOJUMA IZRĀDES TORONTO

SESTDIEN, 11. FEBRUĀRĪ, 7.30 VAK.

SVĒTDIEN, 12. FEBRUĀRĪ, 4.00 P.P.

BICKFORD PARK HIGH SCHOOL 777 BLOOR ST.W. (PIE CHRISTIE)

Gunāra Vērenieka režijā

Dr. Orientācija adaptētā komēdija—farss

SPĀNIEŠU MUŠA

BIĻETES DV GRĀMATNĪCĀS — NAMĀ UN CENTRĀ

Biruta Senkēviča

Sadraudzības atslēga

Es jaunu valodu sen mācos,
Un mācoties man gaisma nāk:
Jo vairāk vārdu apgūt cenšos,
Jo tie no jauna jāiesāk.—

Šī jaunā gleznā valoda,
Tā tura garu nomodā!
,,Nu zemojies! — tu esi klupis,
Pie Pestītāja noliecies —
Viņš tavus grēkus krustā nesis —
Tev nebūs vainās mocīties!''

Šī jaunā gleznā valoda
Ir mīlestības valoda!
,,Nu piedod, — runā mīlestība, —
Vai piedot tev ir aizmirsies?
Vai tāda piekrītoša vaina
Kā rūgtums tevī ieviesies?''
Šī mīlestības valoda
Ir modinoša cildena.

,,Nu izturi! Vai tev trūkst spēka?''
Tā uzsauc mīlestības vārds.
''Ej, draugu atvelci no grēka,
Kas vieglprātībā kārtināts!''
Šī mīlestības valoda
Ir sargājoša valoda.

,,Jel atminies! — Vai tu jau rimis
Par brāli lūgt — būt nomodā?''
Tā runā vārds, kas sirdī dzimis,
Kas mīlestībā skubina.
Šī jaukā gleznā valoda
Ir Dieva gara gaismota.

* * *

Eduards Freimanis

Ziemas domas

Ziema gaŗa un smaga kā mūžība,
nu var izdomāt raibraibas domas.

Domas liesmainas, cīņu domas,
kas mūs uztur stiprus un drošus,
pārlaist nespēka pelēkos gadus,
celties vienībā uzvarošus.

Domas baltas kā dainu prieku,
ko var palaist ar vējiem pret sauli,
kad sauc tēvzemes putni un ziedi,
kad sauc pulcēties dūkano auļi.

Domas pilnas ar reibumu svētu,
kas mirdz ticīgu jauniešu acīs.
Domas tādas, kas vienos ar Dievu,
liks mums dzirdēt, ko mūžība sacīs.

Ziemu domās kā sentēvu zintīs
viegli pārlaist, kad mīļotos klausies.

* * *

Edvarts Tūters

...Tās dienas nākam gaidu

Kā upe dienas aiztek
Un jaunas šurpu nāk,
Bet diena, kuŗu gaidu, —
Vēl teju neatnāk.

Tās dienas nākam gaidu,
Kad tautas modīsies;
No posta un no naida
Ar drosmi atteiksies.

Tās dienas nākam gaidu,
Kad neprāts elpot beigs
Un gars, kas brīvei rada, —
Par laimi daiņot steigs.

Par laimi, kas reiz bija
Kā Saules gadi mums;
Prieks vainagus kad vija
Un nebija, kas skumst.

...Kā upe dienas aiztek
Un jaunas šurpu nāk,
Bet diena, kuŗu gaidu, —
Kaut kur vēl kavējas.

Sarīkojumu Kalendārs

4. februārī pl. 19.30 Latviešu Centrā studenšu korporāciju kopas tējas vakars. Ieeja 10 dol. Biļetes pie kases.

5. februārī pl. 11.30—15.00 Saulaines azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē Dr. Juris (George) Luste stāstīs un rādīs slīdītes par ceļojumu ,,Arkanū laiviņām pa Arktikas tundru''.

5. februārī pl. 15 Latviešu Namā pēcpusdiena, veltīta Andrejam Eglītim. Ref. māc. A. Celms — skaņu filma — dziesmu svētki Gotlandē.

6. februārī pl. 19.30 Latviešu Centrā V. Upeslācis referēs par tematu Problēmas ar ienaidnieka uzdotu temu.

11. februārī pl. 14 Sv. Andreja baznīcā Kristīgās sadraudzības pēcpusdiena. Galvenais runātājs inž. Ernests Kraulis. Temats- Draudzība, vienaldzība, ienaids.

11. februārī (sestdien) pl. 19.30 DV TK Spāniešu muša Bickford Park High school, 777 Bloor St.W. (pie Christie)

12. februārī (svētdien) pl. 16 DV TK Spāniešu muša — turpat.

11. februārī pl. 20 Latviešu Centrā dāmu komitejas sarīkojums Siržu virpulī.

12. februārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē J. Paliepa referāts ,,Aistu'' (baltu) tautu kultūrģeografiskā izcelsme Eirāzijā. Pareizie un nepareizie pieņēmumi šodienas izpratnē.

12. februārī (svētdien) pl. 15 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā Erikas Kronbergas īsreferāts par māksl. Eduardu Dzeni. Sekos viņa darbu apskate slīdītēs māksl. Erika Dzeņa apdarē. Vadīs Kaspars Dzeguze.

15. februārī (trešdien) no pl. 19—21 Latviešu Namā TLTA Dzīvās vēsturēs referātu ciklā T. Puisāna referāts.

18. februārī pl. 13 Latviešu Namā tradicionālā pankūku pēcpusdiena ar jauniešu priekšnesumiem.

19. februārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

19. februārī pl. 17 Sv. Andreja baznīcā Kvēkertaunas jauniešu koŗa ansambļa Auseklis koncerts.

24. februārī plkst. 19.30 Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējās izstādes atklāšana Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās. Izstāde turpināsies 25. februārī no pl. 12.00—20.00 un 26. februārī no pl. 12.00—19.00.

25. februārī (sestdien) no pl. 14—17 Latviešu Centrā Kultūras dienu referāti. Pl. 19 — Kad jautras melodijas ar anekdotiem vijas.

26. februārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

26. februārī DV Toronto nodaļas biedru pilnsapulce DV namā.

26. februārī (svētdien) no pl. 14—17 Latviešu Namā Kultūras dienu referāti. Pl. 18 Latviešu mūzika — tilts pāri laikam un telpai.

4. martā DV Toronto nodaļas vanadžu pilnsapulce DV namā.

4. martā pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā plkv. O. Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.

10. martā Plkv. O. Kalpaka bataljona balle King Edward viesnīcā, 37 King St.E., Toronto.

17. martā Latviešu leģiona atceres diena DV namā.

23., 24. un 25. martā Toronto Latviešu Centrā māksl. Agŗa Anšmita gleznu izstāde.

24. martā pl. 18.45 Latviešu Centrā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMI

19. februārī pl. 19 kamermūzikas koncerts Sv. Jāņa baznīcā, Artura Jansona vadībā.

29. aprīlī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā kamermūzikas koncerts Artura Jansona vadībā.

31. martā un 1. aprīlī DV delegātu dienas DV namā.

31. martā koncerts par labu Patiesības Fondam West Park (Bloor un Dundas) skolā.

7. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Namā Dainas koŗa saviesīgs vakars ,,Daina pavasarī.''

8. aprīlī pl. 17 Latviešu Namā Olgas Griķes koncerts. Pie klavierēm Brigita Alka.

29. aprīlī pl. 15 Walmer Rd. baptistu baznīcā Amerikas latv. baptistu draudžu koŗu dziesmu dienas.

6. maijā DV Toronto sieviešu koŗa Zīle koncerts Latviešu Namā.

12. maijā sieviešu koŗa Zīle koncerts ar sekojošu saviesīgu vakaru Latviešu Namā.

16. jūnijā Jāņu ielīgošana Bērzainē.

TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS 25. SEZONAS KONCERTI

13. februārī pl. 20 (pirmdien) Rasma Lielmane — vijole, Town Hall.

13. martā pl. 20 (otrdien) Melita Mičule — mecosoprāns, Town Hall.

LNAK PADOMES SESIJA 14. un 15. aprīlī

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDES LĒMUMI UN ATZINUMI.

Sakarā ar budžeta gada pārkārtošanu, to saskaņojot ar kalendāra gadu, LNAK valde priekšsēža T. Kronberga vadībā vienojās gadskārtējo sesiju šogad sasaukt 14. un 15. aprīlī Latviešu Namā. Saziņā ar padomes prezidiju izstrādās sesijas darba seku, ko apspriedīs nākošā valdes sēdē 29. februārī. Visi nozaŗu vadītāji, LNAK pārstāvji, kā arī lokālās organizācijas un draudzes aicinātas savus 1983. gada darbības pārskatus laikus piesūtīt padomes prezidija priekšsēdim I. Alksnim — 30 Kecala Rd., Scarborough, Ont., M1P 1K6. Pārrunājot telpu jautājumu diviem gadskārtējiem LNAK sarīkojumiem, valde atzina par principiāli pareizu LNAK padomes sesijas noturēt Latviešu Namā, bet gadskārtējās 18. novembŗa pieņemšanas Latviešu Centrā.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ziņoja, ka šī gada Kanadas latviešu kultūras dienu sarīkojumi Toronto sāksies 24. februārī ar mākslinieku vienības Latvis gadskārtējās izstādes atklāšanu Sv. Jāņa baznīcas telpās. Kultūras dienu galvenais temats būs vēsturiski skatījumi par brīvās Latvijas kultūras sasniegumiem ārpus savas zemes robežām. Par to iecerēta virkne referātu, kas 25. februārī paredzēti Latviešu Centrā ar jautru melodiju un Rīgas laiku dzīves tēlojumiem nobeigumā, bet 26. februārī turpināsies Latviešu Namā ar jaunatnes koŗa Jaunbalss īskoncertu.

Polītiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss informēja par BTFK delegācijas pieņemšanu Kanadas federālās valdības ārlietu ministrijā Otavā. Sarunās skarti vairāki pašreiz aktuāli jautājumi, kā arī stāvoklis okupētajās Baltijas valstīs un tā saucamā ,,miera kustība.''

PBLA valde savā darba plānā paredzējusi arī sabiedrisko zinātņu institūta organizēšanu atbildīgu sabiedrisku darbinieku sagatavošanai. Pašreiz apzina iespējas un veic priekšdarbus deviņu mēnešu ilgam kursam, kas iecerēts uz iespējami augstākā līmeņa interesentiem ar zināmām priekšzināšanām un pieredzi sabiedriskā darbā.

No Afganistānas brīvības cīnītāju organizācijas saņemta informācija par iespējām palīdzēt gūstekņiem, kas dienējuši Pad. savienības okupācijas spēkos. LNAK valde ievāks informāciju par event. latviešu skaitu un meklēs ceļus, kā palīdzēt.

Valde vienojās ar 200 dol. atbalstīt Latviešu Nacionālā Fonda darbu, kas Andreja Eglīša vadībā veic nacionāli nozīmīgus pasākumus informācijas laukā.

LNAK biroja vadītājs K. Tannis ziņoja, ka sakarā ar iepriekšējās padomes sesijas lēmumu par budžeta gada pārkārtojumu no šī gada 1. janvāŗa līdz aprīlim paredzētai sesijai operātīvie darījumi būtu jākārto līdzšinējā budžeta robežās. Valde šo ierosinājumu pieņēma bez iebildumiem.

R. N.

Edvartam Virzam veltīts sarīkojums

Latvijas brīvības laika Tēvzemes balvas laureāta Edvarta Virzas simtgades atceri (1883. 27. 12.) 22. janvārī Latviešu Namā Toronto bija rīkojusi DV Toronto nodaļa un Toronto Latviešu Biedrība, pulcinot tuvu pie 200 apmeklētāju. Ievadvārdus teica dzejniece Biruta Senkēviča. Pēc tam prof. Dr. H. Tichovskis deva Virzas dzīves un literāro darbu šķērsgriezumu. Tēvzemes balvu viņš saņēma 1938. gadā, Baigo gadu piedzīvot liktenis viņam bija aiztaupījis, un tagad Virzas darbus dzimtenē vairs nepiemin. Zināmu laiku Latvijā valdīja literārs tukšums, kamēr izauga jaunā dzejnieku un rakstnieku paaudze. Tur palikušie vecie nacionālie autori bija apklusuši, bet citi sāka kalpot režīmam. Virzas personība un dzejas māksla vairs dzīvo tikai svešumā, kur izdoti vairāki viņa darbi, sākot jau ar 1946. gadu, kad Zelta Ābeles apgādā jaunā izdevumā iznāca Straumēni un vēlākajos gados vēl citi izdevumi.

Edvarta Virzas pirmais dzejojums parādījies 1906. gadā žurnālā Dzelme, gadu vēlāk dzejoļu krājums Biķeris, kas ar savu erotisko saturu radījis asas kontroversijas dažu literātu starpā. Turpmākajos trijos gadu desmitos Virza sarakstījis vairākus episkas dzejas mākslas darbus, pievēršdamies arī franču tulkojumiem. Viņa oriģinmāldarbā Dievišķās rotaļas dzejas formā meistarīgi izkopti mīlestības pārdzīvojumi. Pieredze un ievērojamie vēsturiskie notikumi tautas dzīvē atspoguļojušies balādēs un poēmā Karalis Nameitis. Kopš divdesmito gadu sākuma līdz trīsdesmito gadu beigām, kad Virzu jau sākusi nomākt smagā slimīoa, viņš vadījis laikraksta Brīvā Zeme literāro nodaļu, pievēršoties arī savai daiļradei. 1923. gadā iznāca Edvarta Virzas trešais oriģinālās dzejas krājums Laikmets un Lira. Viņš rakstījis arī prozu. Straumēni tulkoti vairākās svešvalodās, darbs parādījies 1930. gada sākumā. Tā ir epopeja latviešu lauku sētai un zemes kopējiem. Pēdējais dzeju krājums iznācis vēl pēc dzejnieka nāves 1942. gadā. Ļoti populārs kļuvis viņa dzejolis Baigā vasara, kam piedēvē vīzionāru skatījumu. Straumēnus vācu valodā tulkojis Vilis Šteplers un franču valodā ar Aijas Bertranas palīdzību. Dr. H. Tichovskis piezīmēja, ka tos vajadzētu tulkot arī angliski, nevis priekšroku dodot okupētās Latvijas dzejniekiem.

Atmiņās par Edvartu Virzu pakavējās dzejniece Biruta Senkēviča, kas ar viņu iepazinusies Brīvās Zemes redakcijā. Tuvāka saskare ar dzejnieku bijusi tautas svētkos Kursas etnografiskajā novadā Nīcā, kopā ar prezidentu Kārli Ulmani. Virza tur savā runā cildinājis latvju arāju cilti. Viņam tuvs bijis viss latviskais, un tas augstu vērtējis Ernesta Brastiņa pētījumus par senajiem latviešu ticējumiem un paražām. Dzejnieks mīlēja Viļa Cedriņa dzeju, kuŗā saskatījis savu pēcteci. Lai gan pēc 15. maija apvērsuma dzejnieks dēvēts par ,,galma dzejnieku'', viņš nekad neesot režīmam glaimojis un liecis muguru, bet izteicis savus personiskos uzskatus arī prezidentam, kuŗu tomēr ļoti cienījis. Dzejnieks miris 1940. gada 1. martā un guldīts Meža kapos Rīgā. Izvadīšanā no Doma baznīcas piedalījies toreizējais archibīskaps Dr. T. Grīnbergs un mazpulku māc. A. Lūsis, tagadējais archibīskaps. Dzejnieks guldīts blakus viņa sievai dzejniecei Elzai Stērstei, kas pārcietusi izsūtījumu un mirusi dzimtenē.

Par Edvartu Virzu runāja arī Jānis Briedis savā apcerējumā Meklējumi un motīvi. Virza rakstījis par kultūras, nacionālās ideoloģijas jautājumiem, mākslu un literātūru, kas sakopoti grāmatā Laikmeta dokumenti, kā arī par polītiskiem jautājumiem — Zem karoga. Referents citēja vairāku rakstnieku un publicistu darbus par Virzu un viņa raksturojumu. Redaktors Jānis Grīns nosaucis Virzas dzeju par pravietisku, kāds dzejojums ir viņa Pulkveža atgriešanās u.c. Rainis savukārt rakstījis par viņa apbrīnojamo oriģinālitāti. Kā literārās daļas vadītājs Brīvajā Zemē Edvarts Virza morālās un polītiskās idejas apgaismojis ar kritisku prātu un dzīves pazīšanu. Savā vīzionārā skatījumā Virza jau paredzējis latviešu zemniecības iznīcināšanu. Tautas stiprums ir viņas garīgās īpašības, tādēļ ,,nenogremdēsimies svešu mantu kambaŗos''.

Sarīkojumā bija iekārtots arī Edvarta Virzas grāmatu galds ar divām dzejnieka ģimetnēm pie degošām sarkanbaltām svecēm, tāpat dzejnieka tuvākā drauga monsinjora E. Stukeļa ģimetne. Turpat bija redzama arī Juŗa Soikāna rakstu izlase Mākslas kritika un esejas, iznākusi Astras apgādā pagājušā gada Ziemsvētkos.

Aktrise Herta Jurševska un režisors Ernests Jurševskis lasīja fragmentus no Virzas Straumēniem un skandēja viņa dzeju. Ar solo dziesmām un duetiem programmu vēl bagātināja baritons Alberts Vītols un tenors Andis Cers ar pianista Pēteŗa Zariņa klavieŗpavadījumu, nobeidzot ar Virzas iemīļotāko dziesmu Tumšā naktē, zaļā zālē...

Referentiem, aktieŗiem un dziedoņiem, tāpat visiem apmeklētājiem, par atsaucību un TLB dāmu komitejai un vanadzēm par cienastu beigās pateicās DV Toronto nodaļas priekšnieks Zigurds Akots.

V. S.

LABA IZDEVĪBA VIENINIEKIEM

Sietlas vieninieku kopa T&T rīko salidojumu š.g. 1., 2. 3. un 4. martā Sauth Lake Tahoe, Kalifornijā. Šogad sniegs ir pasakains —slēpētāju paradīze pie skaistā Tahoe ezera. Gaidīsim visus slēpētājus, bet ja slēpēšana neinteresē, tad vienreizēja izdevība būs apciemot pāri ielai (Nevadas štata pusē) visus slavenos kasino (kur naudas laimēšana nav ierobežota).

Vakarā visi slēpētāji un neslēpētāji varēs pulcēties — dejot, dziedāt, atjaunot vecas draudzības un satikt jaunus draugus.

Līdz martam laika nav daudz, tādēļ tūlīt pieprasait informāciju, rakstot (reģistrēšanās iemaksa $50.00 U.S., atmaksājama uz pieprasījumu līdz 17. februārim, 1984.g.):

Valija Freimanis,
tel. (206) 643-8548
17002 N.E. 23rd Place
Bellevue, WA 98008, U.S.A.

Pie ALA Aprūpes biroja pastāv jau vienu gadu Vieninieku iepazīšanās programma. Aprūpes birojs vēlas palīdzēt visiem vieniniekiem/niecēm sasaukties, satikties — aust latviskās draudzības. Pieprasait skaitļotāja iepazīšanās veidlapu, rakstot:

ALA Iepazīšanās
P.O. Box 46
Little Neck, N.Y. 11363, U.S.A

Visa informācija ir konfidenciāla. Mūsu skaitļotājs darīs labāko, lai atrastu jums draugu, bet mums ir vajadzīgi dalībnieki, jo gandrīz visi iepriekš iesūtītie vārdi ir izlietoti, un daudzi ir zuduši no mūsu rindām — apprecējušies.

VIŅI KA

Polītikā, tāpa
neko nekad n
par pilnīgi dr
visas zīmes rād
kandidēs otrrei
ilgai palikšana
Vašingtonā to
viņa dzīvesbied
ceroties 1981.
vēlējusies, lai
kandidē. Te v
Rēgenam 7. fe
73 gadi, un i
jumā, paliekot
gadam, viņš b
cākiem ameri
tiem vēsturē.

Rēgenam izšk
ti.

Svētdienas
tījumā no Ba
visas šaubas i
teica savu ka
denta vēlēšan
š.g. 6. noven
ka viņš dabū
kāņu partijas
sa atbalstu.
nāks augusta
sā.

,,Mūsu da
beigts'', svēt
teica Rēgens
savas prezide
ju gadu par
polītiskā, tā
kā. Nākama
publikāņu p
viceprezidenta
līdzšinējais D

,,Paldies, bie
piekrišanu k
nodosim Pr
komitejai...

RAIBĀ NEDĒĻA

VIŅI KANDIDĒS

Politikā, tāpat kā mīlestībā, neko nekad nevarot uzskatīt par pilnīgi drošu. Kaut arī visas zīmes rādīja, ka Rēgens kandidēs otrreizējai četru gadu ilgai palikšanai Baltajā namā. Vašingtonā tomēr runāja, ka viņa dzīvesbiedre Nansija, atceroties 1981. gada atentātu, vēlējusies, lai Ronijs vairs nekandidē. Te vēl jāievēro, ka Rēgenam 7. februārī piepildās 73 gadi, un ievēlēšanas gadījumā, paliekot amatā līdz 1989. gadam, viņš būs viens no vecākiem amerikāņu prezidentiem vēsturē.

Rēgenam izšķirties nebija grūti.

Svētdienas vakarā īsā vēstījumā no Baltā nama Rēgens visas šaubas izkliedēja un pieteica savu kandidatūru prezidenta vēlēšanām, kas notiks š.g. 6. novembrī. Nav šaubu, ka viņš dabūs oficiālo republikāņu partijas delegātu kongresa atbalstu. Šis kongress sanāks augusta otrā pusē Dallasā.

,,Mūsu darbs vēl nav pabeigts'', svētdienas vēstījumā teica Rēgens. Viņš pieminēja savas prezidentūras pirmo triju gadu panākumus kā iekšpolitiskā, tā ārpolitiskā laukā. Nākamajās vēlēšanās republikāņu partijas kandidāts viceprezidenta amatam būs arī līdzšinējais Džordžs Bušs.

„Paldies, biedri Andropov, par piekrišanu kandidēt... Vēstuli nodosim Proletāriāta režima komitejai...''

Sabiedriskās noskaņas pētīšanas institūtu aptaujas liecina, ka Rēgens šodien ir populārākais ASV prezidents pēdējos 20 gados. Viņš pratis stāvēt pāri daudzām sarežģītām politiskām pretišķībām, un amerikāņu tauta ir novērtējusi Rēgenu kā stingru prezidentu, kas, īstenojot iepriekšējās vēlēšanās dotos solījumus, ir savas prezidentūras pirmās 1000 dienās uzvedis valsti atkal uz pareizā ceļa.

Demokrati Rēgenam liek pretī kandidātus ar 56 g. veco Valteru Mondelu, 62 g. veco bijušo astronautu un tagadējo senātoru Džonu Glenu un 42 g. veco baptistu mācītāju un nēģeru tiesību aizstāvi Džesiju Džeksonu priekšgalā. Te gan jāatceras, ka Ņuhampšairas debijā demokratu kandidāti viens otru tā nokritizēja, ka šajā gājienā Rēgens panāca iespaidīgu uzvaru, debatēs nemaz nepiedaloties. Demokratu partijas kandidātu bieži vien nepamatotie uzbrukumi Ronaldam Rēgenam var pašiem dārgi maksāt šī gada rudens vēlēšanās, kad tautai būs jāizšķiras par tagadējo prezidentu vai iespējamo demokratu kandidātu Mondelu.

Vēstījumā kongresam Rēgens jau deklarēja savas turpmākās iekšpolitikas un ārpolitikas vadlīnijas. Te jāpiezīmē, ka iekšpolitikā bez saimnieciskās stabilitātes radīšanas viņš par svarīgu uzdevumu uzskata arī morālo principu restaurēšanu tautā. Un tieši viņa solījumam atgriezt Dievu atpakaļ amerikāņu skolās — restaurēt lūgšanas — būs daudz atbalstītāju ne tikai republikāņu partijas rindās vien.

Sarežģītajā starptautisko problēmu jūrā Rēgens līdz šim ir paturējis pēdējo vārdu un nav novirzījies no uzņemtā kursa, kaut arī daudzi padomdevēji zināmu iemeslu dēļ nākuši ar citiem ieteikumiem. Lai gan Kremlis mēģina radīt šķelšanos NATO aliansē, amerikāņu sabiedrotie ir tomēr nostājušies Rēgena pusē un līdz ar to ir stiprinājuši prezidenta pozicijas visas brīvās pasaules vadoņa lomā. Komūnistu ekspansija Centrālamerikā ir apturēta, Vecajā kontinentā radīts stabils militārs un politisks līdzsvars, un tikai Vidējie austrumi gaida vēl pretišķību liesmu apslāpēšanu. Arī Vidējos austrumos Rēgena stāvoklis nebūt nav neapskaužams, jo vienmēr pastāv iespēja Lebanonā stacionētos amerikāņu bruņotos spēkus nomainīt ar Apvienoto Nāciju karavīriem.

Rēgena pieticīgo vēstījumu, paziņojot kandidēšanu prezidenta amatam, televīzijā varēja skatīties miljoni visā pasaulē. To gluži nevar teikt par Rēgena pretspēlētāju pasaules politikā — Juriju Andropovu.

Pasaules lielākai daļai droši vien nemanīta būtu pagājusi gaŗām patiesība, ka arī Andropovam savu daudzo lielo amatu paturēšanai ir vismaz formāli jākandidē teātŗa uzvedumā, ko sauc par Pad. savienības pseidoparlamentu — augstākās padomes vēlēšanām. Ar publiskās neredzamības plīvuru vēl arvien aizsegtais Sarkanās imperijas diktātors tagad pieteicis savu kandidatūru, nosūtot vēstuli Maskavas pilsētas proletāriešu rajona vēlēšanu komitejai. Šajā vēstulē Andropovs norāda, ka viņš ar prieku uzņemot padomju darba ļaužu liesmaino vēlēšanos kandidēt par jaunu augstākās padomes vēlēšanās marta mēnesī.

Protams, ka Andropovam vēlēšanu kampaņa nebūs vajadzīga, viņam nebūs arī neviena pretkandidāta, un viņš jau tagad ir pārliecināts, ka dabūs 99.9 proc. balsu, kaut arī viņš vēlēšanu laikā veselības dēļ jau atrastos iezārkošanas stadijā.

Andropova kandidēšanai iet līdz tomēr arī daudz svarīgāks vēstījums. Tajā pašā laikā, kad proletāriešu rajona strādnieki pēc Kremļa rīkojuma nominēja Andropovu par savu kandidātu, pats Andropovs citos rajonos licis nominēt vairākus augstus čekistus un arī daudzus līdz šim atklātībā mazāk pazīstamus partijas funkcionārus, kam visiem uz pieres uzspiests zīmogs: ,,lojāli Jurijam Andropovam''.

Tas viss pavedina uz domām, ka Andropovs vēl pēdējo vārdu nav teicis. Ka tas tiešām tā, to varbūt arī apstiprina Maskavas radiofona ziņa, ka tālajā Sibirijā nupat nežēlastībā iegrūsti pāri par 150 partijas funkcionāri. Arī par Ustinova, Gromiko un Černenko troikas aktīvitātēm neko daudz vairs nedzird, un nemaz nav neiespējams, ka gaidītās radikālās pārmaiņas polītbirojā izvēršas par Andropova gaŗās ēnas palielināšanos.

TRUDO BRĪNIŠĶĪGIE CEĻOJUMI

Nav šaubu, ka šarmantais un pretrunīgais tagadējais Kanadas ministru prezidents ir veikls politiķis. Zaudējot popularitāti pašā Kanadā, Trudo pēdējā laikā mēģina slavas laurus plūkt starptautiskā forumā, uzņemoties pasaules glābēja lomu vienpersoniski iesāktajā miera misijā.

Šīs misijas ietvaros Trudo jau apceļojis lielu daļu pasaules, un tikai Andropova nelāgā veselība viņam nav devusi iespēju iegriezties Kremlī. Pagājušā nedēļā Trudo vārds atkal bija lasāms pasaules preses slejās, kam par iemeslu bija viņa apšaubāmais ceļojums uz Prāgu. Čechoslovakijā no tagadējā ministru prezidenta, bijušā komūnistu pagrīdnieka mutes Kanadas ciemiņš noklausījās pretamerikāņu propagandas izvirdumu, par ko Vašingtona nekādā gadījumā viņam sarkanas

Trudo Davosā nokaitināja sabiedrotos.

rozes nesūtīs.

Pēc Prāgas Trudo atgriezās Šveicē, kur viņš runāja kādā lielā rietumu financistu un politiķu sanāksmē. Tieši šeit Davosā viņš izdarīja lielu kļūdu, pārmetot amerikāņiem bruņošanās kāpināšanu un piedevām vēl apšaubot amerikāņu solījumus gadījumā, ja Eiropai patiesi draudētu invāzijas briesmas. Amerikāņu ārlietu viceministrs Dams nenocietās un pārmeta Kanadas politiķim faktu sagrozīšanu. Tāpat Trudo paustajām domām oponēja Francijas bijušais ministru prezidents Barē.

Davosas starpgadījums būs varbūt jau aizmirsts, bet nākošie pārsteigumi vēl gaidāmi. No Šveices Trudo devās uz Austrumvāciju un bija pirmais NATO alianses politiķis, kas konsultējās par ārpolitiskām lietām ar Kremļa prokonsulu

Čaušesku gaida Kanadas viesi.

Austrumvācijas komūnistu partijas līderi un valdības galvu Honekeru. No Austrumberlīnes Trudo dosies uz Rumāniju, kur Bukarestā viņu sagaidīs pats Rumānijas nežēlīgais diktātors Čaušesku. Droši vien par cilvēka tiesībām tur netiks runāts, jo Čaušesku diktatūra Rumānijā ir viena no nežēlīgākām visā Austrumeiropā.

Vairākos laikrakstos Kanadā jau parādījušies kritiski novērtējumi par šo miera misiju. Kāds čechu žurnālists jautā, kādēļ Kanadas ciemiņš nav mēģinājis tikties ar Dubčeku. Cits kanadiešu žurnālists jautā, vai Honekers dos iespēju Kanadas viesim iepazīties arī ar jaunajām Pad. savienības uzstādītām atomieroču baterijām.

ĢENERĀĻA MANSONA TEORIJA

Vērā ņemami ieskati par to, kā novērst atomkaŗa briesmas, ir Kanadas gaisa spēku ģenerālim Paulam Mansonam: ,,Padomju savienība respektē spēku un izmanto'', preses pārstāvjiem izteicies ģenerālis Mansons. ,,Krievi padomās par atomieroču lietošanu, ja viņi zinās, ka rietumi šādu uzbrukumu var pārciest. Ja mēs sāksim rakt atombumbu patvertnes, tad tas būs viens ceļš, kā novērst atomkaŗu. Tā dēvētās miera kustības Eiropā un šeit ir Padomju savienības ierosinātas un samulsina miljoniem cilvēku rietumos.''

Ģenerālis Mansons ieteic rakt atompatvertnes.

ARĪ VĪZENTĀLS NOLIEDZ

Pasaulē lielu sensāciju radīja franču nacistu mednieka Klarfelda apgalvojums, ka žīdu masu slepkava nacistu SS pulkvedis Raufs pēc kaŗa atradis 18 mēnešus patvērumu Vatikānā. Raufs patlaban slapstās Čīlē, un Izraēla prasa viņa izraidīšanu.

Tagad Vatikāns atbildējis, ka šī informācija ir nekrietni meli. Arī nacistu galvenais vajātājs Vīzentāls no Vīnes norādījis, ka viņa rīcībā nav pierādījumu par Vatikāna lomu Raufa slēpšanā.

Domā, ka Raufa lieta uzsildīta, lai kavētu Vašingtonas un Vatikāna diplomātisko attieksmu nodibināšanos.

Vīzentāls nevar pierādīt Vatikāna vainu.

MONTREALA

● Montrealu jaunais gads pārsteidza ar vairāku latviešu saimes locekļu aiziešanu mūžībā. Tā 15. janvārī negaidot šīs zemes gaitas izbeidza Reinholds (Reinis) Sīmanis, dzimis 1912. gada 25. novembrī. Viņš bija cēsinieks. Pēc aizvadītām karavīra gaitām un gūsta Sīmanis devās uz Angliju, pēc tam uz Kanadu, kur strādāja krāsu fotografijas nozarē. Daudzas godalgas viņš saņēma par savas mājas puķēm un krāšņuma augiem. Bija arī izgudrotājs ar asprātīgām idejām. Pēc pensionēšanās Reinis maz piedalījās sabiedriskās dzīves rosmēs.

Izvadīja prāv. A. Voitkus. Goda sardzē stāvēja DV saimes locekļi. Aizgājēja pelnus apglabās Rotā. Sēro sieva un māsa Latvijā, vanagi, Trīsvienības draudze un Montrealas latvieši.

● 16. janvārī mūžībā aizgāja Sitta Likhoray, dz. Jaunzema, kas bija precējusies ar igauni. Viņa dzimusi 1924. gada 8. septembrī. Izvadīja prāv. A. Voitkus. Ģimene pieder pie Trīsvienības draudzes. Sēro vīrs un piederīgie. A. P.

● Pensionāru apvienības gada pirmā sanāksme notika 5. janvārī, piedaloties 49 dalībniekiem un 5 viesiem, kopā 54, kas atzīmējams par lielāko skaitu kādā sanāksmē. Sanāksmi atklāja apvienības priekšnieks P. Agrums, novēlot visiem dalībniekiem veselīgu un raženu Jauno gadu. Visi dalībnieki, kaut vārdos neizteiktu, savam ilggadējam priekšniekam klusībā novēlēja labu veselību, lai varētu sekmīgi vadīt apvienību turpmākajos gados vēl ilgi. Lūgsnu teica Katrīna Lapsa.— Sanāksme bija veltīta arī nokavēto Ziemsvētku un latviešu strēlnieku Ziemsvētku cīņu atcerei. Vēsturisko apskatu sniedza P. Agrums. Strēlnieku cīņas 1916.g. Ziemsvētkos visai pasaulei pierādīja latviešu karavīru drosmi un uzupurēšanos savas zemes aizstāvēšanai. Līdz šim vēl nepazīstams pārsteiguma uzbrukums naktī bez artilerijas sagatavošanas sekmēja strēlnieku pulku dziļu ietriekšanos vācu pozicijās, izceļot vācu karavīrus no savām cisām ērti iekārtotās zemnīcās. Panākumi bija ievērojami, tikai solītie papildspēki nepienāca, un iegūtais apgabals ar lieliem zaudējumiem bija jāatstāj. Sašutuši par cara virspavēlniecības nemākulīgo rīcību, strēlnieki piedalījās 1917.g. februāra revolūcijā, palīdzēja nostiprināties komūnistu varai, kas viņus pašus pēc tam iznīcināja.

Ziemsvētku iejūtai dzejoļus skandēja Dr. A. Tiltiņa un Katrīna Lapsa, bet Daumants Vītols atstāstīja Aleksandra Čaka garāka dziedājuma saturu par strēlnieku pulkveža Vācieša aicinājumu saviem vīriem dienu pirms kaujas pulcēties Piņķu baznīcā lūgsnai (A. Čaka dzejoļu krājums ,,Mūžības skartie'' — apbalvots brīvās Latvijas laikā). Ko teikt saviem vīriem šobrīd? Pulkveža acs pievēršas altāra gleznai, kur Kristus staigā virs ūdens un negrimst. ,,Redziet šo gleznu, kur Kristus negrimst ūdeni tāpēc, ka viņš tic sev! Ticiet arī jūs sev, tad arī iepriekšējie gadu simti jūs nenogremdēs!''

Priekšnesumu noslēgumā Eižens Reveliņš nolasīja paša rakstīto humoresku Jaunā gadā 1984.

Tālāk apvienība sveica 10. janvārī dzimušos biedrus. Apaļi gadi apritēja Almai Apsei (75), Helenei Honikai (Honyk) (65) un Kvitijai Vītiņai (55). Apsveikuma kartēs viņiem veltītos dzejoļus nolasīja Daumants Vītols.

Priekšnieks P. Agrums pateicās gavilniekiem: Hūnam par vīnu, Apsei un Brāzmai par cepumiem. Arī viešņām Varslavānām un Svilānei par cepumiem.

Katrīna Lapsa iepriecināja sanāksmes dalībniekus, nodziedot skaistu, mazāk pazīstamu Ziemsvētku dziesmu, bet Alberts Melderis—Mefistofeļa āriju no operas Fausts.

● Pensionāru apvienības 19. janvāŗa sanāksmi 34 biedru sastāvā atklāja priekšnieks P. Agrums, aicinot D. Vītolu teikt lūgsnu. ,,Pārbaudi mūs, ak Dievs, un izzini mūsu sirdis; izmeklē mūs un izdibini skaidri mūsu domas. Un lūko, vai mēs neesam uz ļauna ceļa, tad vadi mūs pa mūžības ceļu!'' lūgšanas pamatā bija izvēlēti daži 139. psalma panti. Priekšnieks apsveica jauniestājušos biedrus, kuŗu starpā Svilānei janvārī gadu mija. Viņai veltītu apsveikuma dzejoli nolasīja D. Vītols.

Turpinājumā Žaņa Valdheima referāts ,,Prinstonas tic. apliecība'', bazējoties uz Raimonda Raiera (Ruyer) grāmatu ,,Prinstonas (Princeton) dogma'' franču valodā. Prinstonas universitātes zinātnieki nodibinājuši nesen jaunu kustību — organizāciju ar nelielu dalībnieku skaitu, kas pazīstami ar vārdu gnostiķi. Dalībnieku uzņemšana bez ceremonijām, jo vispār ceremonijas neatzīst. Atzīst kristīgo ticību — Dievu un Jēzu Kristu. No saviem dalībniekiem prasa dzīvot zem savu līdzekļu iespējām, bez luksa, bez plātīšanās. Vairāk pievērsties principu īstenošanai dzīvē, ne sludināšanai. Minētā grāmata iznākusi arī angļu valodā, ko referents ieteica izlasīšanai tiem, kas par šo jautājumu interesētos.

Valdes locekles Dr. A. Tiltiņas ierosinājumā jauniestājusies apvienības biedre Svilāne pastāstīja par savu dzīvi.

Priekšnieks P. Agrums izsacīja pateicību Varslavānei par Svilānes dzimšanas dienas tortes izcepšanu sanāksmei; aicināja katrā mēneša pirmajā sanāksmē divas dalībnieces palīgā saimniecei Martai Ērglei azaida sagatavošanā un jautāja, ko darīt ar Grīntāla dāvinātām gleznām, kas tagad glabājas pie viņa. Sanāksme vienojās par gleznu izlozēšanu sanāksmēs pašu dalībnieku starpā.

● Trīsvienības draudzes bēŗu fonds pag. gada pabalstos izmaksājis 3743 dol. Sastāvā notikušas šādas pārmaiņas: miruši 7, izstājušies 6 pieaugušie. Uz 1984.g. 1. janv. fondā 358 pieaugušie un 9 bērni, bet fonda līdzekļos 31,366.51 dol., kas noguldīti naudas iestādēs.

● Evaņģelizācijas dienas Trīsvienības draudzē notiks piektdien, 17. februārī, pl. 19.30 draudzes namā, sestdien, 18. februārī, pl. 17 draudzes namā un svētdien, 19. februārī, pl. 13.30 baznīcā, 4345 Marcil Ave. Viesosies mācītājs Māris Ķirsons, kas ar savu patriotisko nostāju Madrides konferences laikā ieguva ievērību ne tikai latviešu starpā, bet arī starptautiskā forumā. D. V.

LONDONA, ONT.

● Pensionāru apvienība šā gada sanāksmes atsāka 10. janvārī ar dzejnieces Lūcijas Caukas referātu par dzejnieku Edvartu Virzu. Referente īsumā iepazīstināja klausītājus ar Virzas dzīvi un dzeju. Savu stāstījumu referente papildināja, nolasot Virzas, kā daudzi to sauc, paredzējumu Baigā vasara. Lielā dzejnieka 100 gadu dzimšanas dienas atceri noslēdzot, L. Zandersone nodeklamēja Virzas Karogu.— Pēc īsa pārtraukuma notika pilnsapulce ar valdes vēlēšanām. Valde šim gadam konstruējās šādi: priekšniece L. Zandersone, vietn. T. Banga, sekr. F. Arnds, biedrzinis A. Beloglazovs, mantzinis K. Atars, kasieris-grāmatvedis P. Bergmanis. L. Z.

GRUPU LIDOJUMI UZ

DZIESMU DIENĀM MINSTERĒ

1984.G.

Pavadonis prof. Dr. Gunars Šubiņš

NR. 1 — 29. JŪL. — 6. AUG. $1190.00 (US $975.00)
NR. 2 — 29. JŪL. — 12. AUG. $1330.00 (US $1090.00)

Ieskaitīts lidojums turp un atpakaļ, viesnīca un brokastis, visi transferi u.c.

* Iespējama atgriešanās arī vēlāk — bez piemaksas
* Pieejamas daudzas Eiropas tūres, Oberammergauas spēles, Euralpases un Studentu pases.

Rezervācijas jau pieņem

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT. M6R 2K9

Tel.: (416) 531-3519

Runājam latviski

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz.	12.50
A. Melnalksnis — Rotaļas	$ 6.75
Ād. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
J. Klīdzējs — Otrais mūsos, rom.	$20.00
A. Apse — Lepnā Zemgales bajāru cilts, rom.	$13.00
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00
A. Zemdega — Varšavā neaizmirst, impres.	$ 9.50
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji	$14.00
Vai alņi ēd suņus? Bērnu gr.	$ 5.50
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas	$ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens	$15.00
Ticības spēkā, rakstu kr.	$12.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki	$38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz.	$14.50
V. Mangulis — Latvia in the wars of the 20th C.	$26.25
M. Grīns — Latviešu gads, gadskārta un godi	$35.00
O. Šmits — Žēlastības brīnumi	$ 4.00
Dz. Zeberiņa — Es esmu visur	$13.00
Anšl. Eglītis — Homo Novus, rom.	$16.50
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai
no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Ratas Optical

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2 465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

K. MARKITANTS CONSTRUCTION

veic visāda veida galdniecības darbus — piebūves, pārbūves, remontus. Zvanīt vakaros
222-1827

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Dr. A. Brumanis

Sirds atjaunotne miera labad

GADSKĀRTĒJĀ MIERA VĒSTĪJUMĀ PĀVESTS JĀNIS PAULS II IETEIC SIRDS ATJAUNOTNI: „MIERS DZIMST NO ATJAUNOTAS SIRDS."

Šo domu pastiprina divi svarīgi katoļu Baznīcas notikumi: jau jubilejas gads aicina uz atgriešanos. Vēl klāt nāca Vispasaules bīskapu sinode par izlīgšanu, kas risinājās pagājušā rudenī. Sinodes beigās bīskapi izdeva plašu vēstījumu, kurā nožēlo un nosoda mūsdienu ļaunumu, kas cilvēkus kavē gūt īstu brīvību un dzīvot īsti cilvēcīgu dzīvi. Galvenais no šiem ļaunumiem ir cilvēka tiesību neievērošana un individuālās cieņas un brīvības apdraudējumi, īpaši reliģijas jomā. Bīskapi nožēlo un nosoda arī pastiprināto bruņošanos, kara uzliesmojumus, varmācību, terroru un līdzīgas parādības, kā arī reizē prasa taisnīgāku pasaules bagātību izdali un nosoda tādas sabiedriskās struktūras, ar kurām bagātie kļūst aizvien bagātāki un nabagi aizvien nabagāki.

Netaisnībai pasaulē pieaugot, miers kļūst aizvien nedrošāks. Lai gan vērojam šķelšanos un saspīlējumus, cerība uz mieru tomēr paliek. Tā nāk no paša cilvēka sirds, kas nekad nerimst tiekties pēc dzīvības un mīlestības. Cilvēki ilgojas pēc tādām saimnieciskām un politiskām struktūrām, kas veicina taisnību, jo tikai tā ir iespējams novērst nemierus un karus. Tādi bija sinodes atzinumi.

Arī pāvests jau iepriekšējos gados bija pievērsis uzmanību taisnības, dialoga un cilvēka tiesību ievērošanai. Šoreiz 17. Vispasaules miera dienas vēstījuma sauklis ir: „Miers dzimst no atjaunotas sirds." Daudzo netaisnību dēļ miers aizvien ir nedrošs. Šur tur uzliesmo arī karš, kas nekādu atrisinājumu nedod un aiz sevis atstāj tikai nāvi un gruvešus. Tik daudz nevainīgu cilvēku cieš varmācības un terrora dēļ. Daudzās vietās cilvēka tiesības tiek pārkāptas, brīvība izsmieta, cilvēki netaisnīgi turēti apcietinājumā un pat notiesāti ar nāvi.

Citās vietās bezcerīgi cīnās pret badu un trūkumu, kamēr citur nevajadzīgi izšķiež līdzekļus, pastiprināti bruņojoties. Izgudrotie šausmīgie ieroči iedveš bailes, īpaši Eiropā. Nemiers aug cilvēku prātos. Ideoloģiskās pretišķības austrumu un rietumu starpā izraisījušas tādus saspīlējumus, kas iedveš bažas daudzām tautām. Tikpat uztraucoši ir saspīlējumi starp bagātām ziemeļu un trūcīgām dienvidu zemēm, kur daudzo netaisnību dēļ kontrasts nemitīgi aug. Miers ir apdraudēts, un steidzīgi vajadzīga sirds atjaunotne.

Kara cēlonis īstenībā nav ieroči kā tādi, bet gan cilvēka sirds, kas to lieto. Cilvēka sirds spēj būt jutīga pret absolūtām labuma, taisnības, brālības un miera vērtībām, tikai, diemžēl, tā ir pakļauta arī politiskām un ideoloģiskām sistēmām, kas ir paša cilvēka gara dažkārt rūgtais auglis, jo noved cilvēkus strupceļā, kavē dialogu un saprašanos, veicina neuzticību, naidu un vairo kara briesmas.

Ja karus izraisa izmantošana, tomēr tie nevarētu tik ātri izcelties, ja cilvēki nebūtu naidīgi noskaņoti viens pret otru. Kara cēlonis ir grēcīgā cilvēka sirds. Tā kā cilvēks ir tik cieši saistīts ar politiskām un ideoloģiskām sistēmām, tad arī tās ir jāatjauno ar visiem saviem iestādījumiem un metodēm.

Politiskās sistēmas, kas nepielaiž dialogu un balstās tikai uz ieroču spēku un saimniecisko faktoru varu, bet neievēro nāciju sarežģītās vajadzības, tiešām neiztur kritiku un ir atmetamas, jo šīs sistēmas aizkavē tautas būt laimīgām, brīvām un dzīvot mierā. Lai notiktu maiņa, ir vajadzīga atgriešanās, kas prasa lielu drosmi, pazemību un apskaidrotu prātu. Vienīgi atgriešanās pie patiesības spēj cilvēkus darīt brīvus un spējīgus izveidot labākas politiskās struktūras.

Diktatūras un totālitārie režīmi spēj apslāpēt cilvēka tieksmes pēc brīvības tikai kādu laiku, jo cilvēki beidzot apzinās, ka bez taisnības, solidāritātes, dialoga un palāvības nevar iztikt. Atjaunotu sirdi vada mīlestība, un tā atsakās no varmācības, meliem un naida, lai brālīgi atzītu citu cilvēku cieņu un vajadzības. Tikai tādos apstākļos iespējama sadarbība miermīlīgas pasaules celšanai.

Vislielākā atbildība pienākas vadītājiem un politiķiem, kā arī starptautiskām organizācijām, audzinātājiem, publiskās domas veidotājiem, jaunatnei un sievietēm, kas ir dzīvības sargātājas. Kristiešus evaņģelijs aicina būt par miera nesējiem visur, kur vien iespējams. Kristus ir atnesis mieru pasaulē. Novēlēsim jaunajā gadā visiem drosmi šo dāvanu pieņemt.

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja draudzes mācītājs J. Cālītis 19. un 20. janvārī piedalījās Luterāņu baznīcas Amerikā (LCA) sanāksmē Vaterlū, Ont. Viņš ir LCA eksekutīvās komitejas loceklis. Sinodes eksekūtīvā komitejā ir 8 locekļi, kas veic apmēram tādas pašas funkcijas kā mūsu Baznīcas virsvalde. Sanāksmes notiek četras reizes gadā. Sv. Andreja ev. lut. draudze pieder pie Luterāņu baznīcas Amerikā (LCA) sinodes.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības sanāksmē 19. janvārī Latviešu Namā 160 dalībnieku noklausījās mākslinieka Jāņa Zuntaka referātu par latvju rakstu kompoziciju, ornamentu salikumu jostās, prievītēs, cimdos, lielākos lakatos u.c., kas viss ir daļa no tautas bagātīgā pūra. Nākošajā, 2. februāra sanāksmē, kultūrfilmu izrāde.

● Pēc ilgākas slimošanas Ziemeļjorkas slimnīcā 20. decembrī mirusi Anna Līze Jēkabsone, dzimusi Pope, dzim. 1894. gada 28. janvārī Daudzevas pagastā, Zemgalē. Aizgājēju 23. decembrī no Rosara bēru nama uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Celms. Nelaikē atstāj meitu Ainu, pie kuras dzīvoja, dēlu Albertu, vedeklu Loniju un mazmeitas Elgu un Andu. Nelaikes vīrs miris 1975. gadā un arī guldīts Jorkas kapsētā.

● Māc. J. Cālītis 14. janvārī izvadīja uz Pine Hills kapsētu 12. janvārī mirušo Antoņinu Kušku. Viņa bija piedzīvojusi 79 mūža gadus. Nelaikē Toronto atstāj vīru Herbertu, meitu Noru Oliņu ar ģimeni un māsu K. Dombrovsku.

Filadelfijas jauniešu ansambļa

AUSEKLIS

Garīgs koncerts

svētdien, 1984.g. 19. februārī, pl. 17
Sv. Andreja baznīcā.

Ieeja 6 dol., pensionāriem un studentiem 5 dol.

Biļetes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcās un pie draudzes koristiem.

Apmeklēt lūdz
SV. ANDREJA DRAUDZES KORIS

Ja es netaisnību turētu savā sirdī, tad Kungs, tas Visuvarenais, mani nebūtu uzklausījis (Ps. 66:18).
Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

5. februārī pl. 11 dievkalpojums. Teol. kand. Edg. Liepiņš. Draudzes ansamblis diriģentes Brigitas Alkas vadībā.

12. februārī pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Celms, teol. kand. E. Liepiņš.

19. februārī pl. 11 dievkalpojums, māc. J. Cālītis, teol. kand. Edgars Liepiņš.

26. februārī pl. 11 dievkalpojums, māc. K. Kušķēvics, stud. teol. A. Elberts.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

5. februārī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 dievkalpojums, gaidu un skautu gada svētki.

12. februārī pl. 11 dievkalpojums. Dievgalds. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

19. februārī pl. 15 dievkalpojums; pl. 17 garīgs koncerts dievnamā, piedalās ansamblis Auseklis no Quakertown, Pens., ASV. Diriģents Imants Mežaraups. Organizē Sv. Andreja dr. koris.

26. februārī pl. 11 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tāirunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

5. februārī pl. 13 dievkalpojums.

12. februārī pl. 13 dievkalpojums.

19. februārī pl. 13. dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes notiek katru trešdienu pl. 19.30.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ont. M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.
Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālrunis 757-2739.

12. februārī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.
Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19 — 21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

5. februārī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

12. februārī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi; pl. 11 dievkalpojums latviešu valodā; pl. 12 draudzes pēcpusdiena.

19. februārī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums; pl. 12 — „Testamenti", Skaidrītes Bultes referāts.

26. februārī pl. 16 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

5. februārī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

12. februārī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā; pilnsapulce.

17. februārī, piektdien, pl. 19.30 evaņģ. stunda draudzes namā.

18. februārī, sestdien, pl. 17.00 evaņģ. stunda draudzes namā.

19. februārī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā. Darbinieku svin. solījums. Evaņģeliz. stunda. Māc. M. Ķirsons.

26. februārī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

5. februārī pl. 14 dievkalpojums Sv. Pēteŗa baznīcā. Draudzes pēcpusdiena. Pārrunas par mūsu draudzes dzīvi: dievkalpojumi, dievgalds, draudzes locekļu aktīvitāte, līdzdalība draudzes darbā u.t.t. Lūdzam nākt ar ierosinājumiem.

19. februārī pl. 14 dievkalpojums Sv. Pēteŗa baznīcā ģimenēm. Piedalās jaunieši un bērni.

26. februārī dievkalpojums nenotiks.

4. martā pl. 14 dievkalpojums Sv. Pēteŗa baznīcā. Draudzes gada sapulce. Darba kārtu paziņos nāk. Draudzes Vēstīs. Lūdzam atzīmēt šo datumu.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
29 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
6 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABAS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Davids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

KALUBE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā: • lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus tītarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

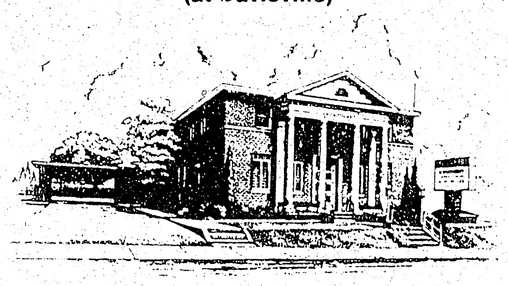

Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.
487-4523

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija
• LIETUS NOVADA CAURULES
• LOGUS
• DURVIS
• MARĶĪZES (Awnings)
• JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

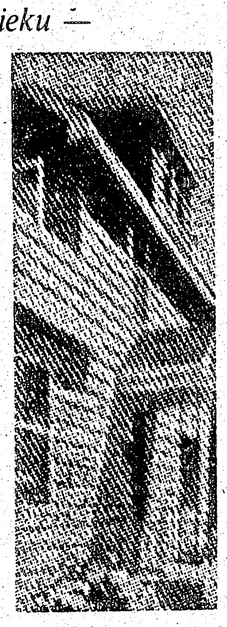

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

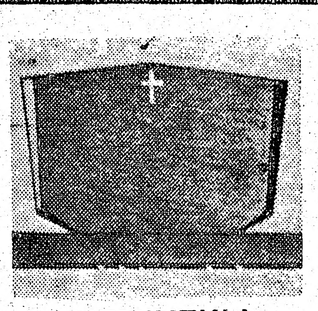

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
• Izjusti personīgi pakalpojumi
• Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Vai ALA dara par daudz vai par maz?

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE PRIEDAINĒ, 14. UN 15. JANVĀRĪ.

ALA sēdi vadīja priekšsēdis V. Klīve. Sēdes dalībnieki ar klusuma brīdi pieminēja nesen mūžībā aizgājušo Tautas balvas laureātu mākslinieku prof. Augustu Annusu.

Sanāksme konstatēja, ka 1984. gads būs spraiga darba gads: Minsteres dziesmu dienas, Draudžu dienas, 3x3, 2x2 nometnes, ALA kongress (Kalamazū, no 4.—6. maijam), Informācijas darbinieku konference u.c.

1983.g. 18. novembrī sākās Baltijas valstu raidījumi ar paplašinātu programmu. Baltieši šinī sakarībā Vašingtonā rīkoja pieņemšanu, kuŗā piedalījās pāri par 100 kongresa locekļu. ALA rīkotā loterija devusi 65 tūkst. dol. Ar to bijis iespējams samaksāt augstu procentu aizņēmumu. Latvju Enciklopēdijas 1. sējums ir iespiests un izsūtīts abonentiem. ALA Vēstis izdotas 15.000 eksemplāros un piesūtītas visiem tautiešiem ASV, tā ka nevienam nebūs pamata sūdzēties, ka nezina, ko ALA dara. No E. Doņa Ņudžersijā Vietnamā kritušā dēla piemiņai saņemts ziedojums 10.000 dol. Marta Baltare Baltimorā atstājusi mantojuma pusi ALA. Māju novēlējis arī Jānis Kreicbergs Ņudžersijā. 1984. gadam budžets sasniedzis 407.000 dol.

ALA jau 7 gadus angļu valodā (6 reizes gadā) izdod Latvian News Digest, ko saņem ASV kongresa locekļi, diplomāti un politiskie darbinieki. Tagad paredzēts otrs izdevums angļu valodā tiem latviešiem, kas vairs nerunā latviski, bet kas par Latviju un latviešiem interesējas. Plaša programma paredzēta 2x2 nometnei. To vadīs Sandra Lazdiņa. Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībai jauna ģenerālsekretāre — Tija Krūmiņa. BATUN tagad meklē pilna laika darbinieku. Tiek organizēts Sabiedrisko zinātņu institūts jaunu darbinieku sagatavošanai. Tas sāks darboties nākamā rudenī. Kandidātus izvēlēsies mūsu centrālās organizācijas.

Plānots iedzīvināt Eiropas parlamenta rezolūciju par Baltijas valstu jautājuma ierosināšanu Apvienotās Nācijās resp. cilvēku tiesību konferencē Ženēvā, Stokholmā konferences laikā J. Freimaņa vadībā notiks izstādes, demonstrācijas un preses konferences. Iznākusi „Latvija šodien 1983" (204 lp. apmērā). Ir ierosinājums Latvija šodien izdot arī angļu valodā. Vita Tērauda varētu būt redaktrise.

Ārējās informācijas birojs izsūtījis apkārtrakstu organizācijām. Pašreiz organizē ziņu aģentūru, kā arī Sabiedrisko zinātņu institūtu. Bija dažādi ierosinājumi šī institūta līdzekļu sagādei. Institūta ideju atbalsta arī Daugavas Vanagi. Vajadzīga vienīgi DV delegātu sapulces piekrišana. Tāda notiks aprīlī. Plāno Kopenhagenas prāvu — apsūdzību pret Padomju savienību. Hamburgas lielais laikraksts Die Welt informē par Padomju apbruņojumu Baltijas valstīs. Minsterē notiks PBLA valdes sēde. Pašreiz sagatavo tās darba kārtību.

PBLA Kultūras Fonda vadītājs L. Reiters nodevies Kultūras Padomes izveidošanas darbam. Padomes uzdevums būs saskaņot kultūras darbu mūsu centrālajās organizācijās. Tajā darbotos 2—3 darbinieki no katras centrālās organizācijas. Ir padomā izveidot plašu, reprezentātīvu mapi par latviešu māksliniekiem.

Gunārs Meierovics ziņoja par Apvienotās Baltiešu Komitejas (Vašingtonaā) darbu. Šogad to vadīs igauņi.

Ir izstrādāta programma vasaras darba stipendiātiem. Turpinās sadarbība ar citām etniskām grupām. Sagatavota rokas grāmata politiskiem aktīvistiem. Sākta arī akcija labojumiem pasaules kartēs, lai tur Baltijas valstis būtu parādītas kā patstāvīgas valstis.

Pēc A. Lamberga ziņojuma aktīvs bijis Ārējās informācijas birojs. Apmeklēti ap 200 ASV kongresa locekļi, daudz darīts arī dekolonizācijas jautājumā. Informēta prese, rīkotas demonstrācijas un pieņemšana ASV kongresā. Bijis politiskais seminārs Ņuhempširā. 20. decembrī izteikta atzinība ASV ostu strādniekiem par krievu kuģu boikotu.

Ārējās informācijas birojs izdod Latvian News Digest, kuŗa abonements ar 1984. gadu būs 10.00 dol., bet valdības locekļi un prese to saņems par brīvu.

Latviski runājošo skaits samazinās īpaši jaukto laulību dēļ, kādēļ mūsu uzdevums tos paturēt un iesaistīt mūsu sabiedrībā politiskā darbā. Viņiem domāts izdevums Latvian News in Review, ko izdos 4 reizes gadā. Ja būs 500 samaksātu (10 dol.) abonentu, tad tas atmaksāsies. Domā arī par Nacionālpolītisko darbinieku kongresu, ko vadītu J. Kadelis u.c. Ārējās informācijas birojs būs aktīvs Losandželosā Olimpisko spēļu laikā, un to vadīs Baltiešu Brīvības Līga.

Jāturpina cīņa t.s. „kaŗa noziedznieku" lietā, lai ASV neizmanto aiz Dzelzs aizkara iegūtās liecības. Ja viņi grib liecināt, lai brauc uz šejieni. To ieteic Baltiešu Brīvības Līga. Ierosināta jauna rezolūcija E. Holcmanes likuma papildinājumiem. Holcmanes likums paredz arī saukt pie atbildības par komūnistu apkaŗošanu 2. Pasaules kaŗa laikā un pēc tam. Pasākta akcija par pareizas informācijas ievietošanu ASV skolu grāmatās par Baltijas valstīm. Tiek sagatavots teksts abu ASV politisko partiju kongresiem šajā vasarā.

Par Aprūpes biroja darbību un nodomiem referēja biroja vadītājs M. Janševics. Ir nopietni apsvērts jautājums par veco ļaužu mītnes celšanu Floridā. Projekts prasītu ap 8 milj. ieguldījumu. Nauda nāktu no valdības līdzekļiem, taču projekta lielums vairākiem ALA valdes locekļiem lika pārdomāt, vai varam riskēt. Aprūpes bir. vadītājs norādīja, ka citas tautas šo jautājumu ir atrisinājušas. DV ir padomā celt DV namu Gaŗezerā uz dāvinātas 3 akru zemes. Par to izšķirsies DV delegātu sapulce aprīļa beigās.

Ir piešķirtas stipendijas: Dr. J. Zaubes 1,000 dol. stipendija — Dainai Ūlei, augstākās latviešu valodas izglītībai. Prof. N. Vāveres 600 dol. stipendija Sigrīdai Reinei inženieŗzinātņu studijām.

Aktīvs bijis ALA Izglītības birojs. Nodibinātas 2 jaunas skolas — Denverā un Lansingā. Izdotas vairākas mācību grāmatas — J. Leļa Latviešu valodas mācība pamatskolām pēc struktūrālās metodes. Ieva Bolšteina sagatavojusi darba burtnīcu „Mācīsimies atstāstīt!". Līgas Morusas „Krāso un mācies" izdota trešo reizi. Izdotas 2 Raiņa lugas (vienā sējumā) — Pūt vējiņi un Daugava. Sagatavošanā M. Soikānes-Trapānes Angļu-latviešu vārdnīca un J. Leļa Latviešu valoda nepratējiem. Rietumkrastā notiks Vēstures seminārs skolotājiem un citiem interesentiem. V. Lasmanes Latviešu valoda nepratējiem jāpārstrādā, jo tur lietota okup. Latvijas pareizrakstība, izmantoti okup. Latvijas autori, aprakstīti vairāki apmeklējumi Rīgā, aprakstīta tikai Zviedrijas jauniešu dzīve.

Ārpusskolas izglītības birojs organizē 3x3 nometnes no 19.—26. augustam Gaŗezerā, bet no 26. augusta līdz 2. septembrim Katskiļos. Nometne paredzēta arī Rietumkrastā. To vadīs Ivars Mičulis. Minsterē 30. jūlijā notiks Izglītības darbinieku sanāksme, kur apspriedīs pieredzi 3x3 nometnēs, iespējamos uzlabojumus un darba koordināciju visās zemēs. 1983. gadā 3x3 nometnēs piedalījās pāri par 600 latviešu. ASV notika 3 nometnes, Anglijā un Austrālijā pa vienai. Ir iecerēts 3x3 nometni rīkot arī angliski runājošiem latviešiem. To varētu rīkot kopā ar lietuviešiem un igauņiem.

Kultūras birojs plāno atzīmēt Kr. Barona 150 gadu atceri (1985. gadā), izdodot piemiņas marku. Plānotas arī Centrālās kultūras dienas.

Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienība, aktīvizējot savu darbību, mēģina apzināt un iesaistīt ALJĀ pēc iespējas vairāk latviešu jauniešu. Izdota informātīva brošūra par ALJA darbību. ALJA meklē sadarbību ar citām jauniešu organizācijām — skautiem, gaidām, DV, baznīcām un sporta organizācijām. Piesaistīs arī tos jauniešus, kam grūtības ar latviešu valodu. J. Riekstiņa Studiju Centra akadēmiskā padomē ievēlēja Valdi Roni.

ALA valde apstiprināja ALA Kultūras Fonda sastāvu, nozaŗu vadītājus un referentus. Priekšsēdis ir Ludvigs Reiters. Izraudzīja arī ASV pārstāvjus PBLA Kultūras Fondā.

1986. gadā Austrālijā notiks PBLA Mākslas izstāde, bet Filadelfijā Trešās ērģeļu dienas (pirmās bija Bostonā, otrās — Toronto).

Radušies iebildumi, ka pieprasījumi pēc līdzekļiem Kultūras Fondam ienāk vēlu, dažreiz līdzekļu piešķiršanas dienā.

Jāņa Riekstiņa Studiju Centrā Kalamazū ielikta jauna grīda. Iekārtoti bibliotēkas plaukti. Ir nodoms namu vēl tālāk paplašināt. Runājot par mācībām, Dr. V. Muižnieks bija apmierināts ar sasniegumiem. Pašreiz ir 14 pilna laika un divi puslaika studenti. Nākamajam mācības gadam ir jau zināmi 10 studenti. Semināru, veltītu Trimdas sabiedrības struktūrai, vadīs Ģirts Kaugars. Citi semināri: Rīga 1983, Pretestības kustība, Latvijas mākslas akadēmija, Latvijas diena. 1985. gadā varētu sākt mācības maģistra grada iegūšanai.

Par sporta nozari informēja T. Aldzeris. 1985. gadā no 18.—22. jūnijam Gaŗezerā, ASV, notiks Pirmās globālās latviešu meistarsacīkstes basketbolā, volejbolā, tenisā, galda tenisā, futbolā, novusā, šachā un šaušanā. Iesāktā ziedojumu vākšana šī projekta īstenošanai devusi labus rezultātus. Rīkotāji sola citu valstu sportistiem — brīvu ceļu un uzturēšanos ASV robežās. Atsaucīgi bijuši latviešu sportisti. Austrālijas sportisti grib pēc tam rīkot ASV turneju ar sporta sacensībām.

Biedrzine Zane Freivalde ziņoja, ka ALA tagad ir 3.238 mūža biedri, jo ALA arvien vairāk par rēgulāriem biedriem iesaistās „malā stāvētāji."

Tuvākā laikā notiks jauna Kultūras Fonda līdzekļu vākšanas akcija, jo mērķis ir savākt 30,000 dol. Vairākas amatpersonas ievietos aicinājumus laikrakstos.

ALA 1984. gada budžets projektēts 407,060 dol. apmērā.

Šīgada ALA kongress notiks no 4.—6. maijam Gaŗezerā.

Sēdes dalībnieki baudīja Ņudžersijas Latviešu Biedrības viesmīlību.

Nākošā ALA valdes sēde paredzēta 14. aprīlī Filadelfijā.

L. Rumaks.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

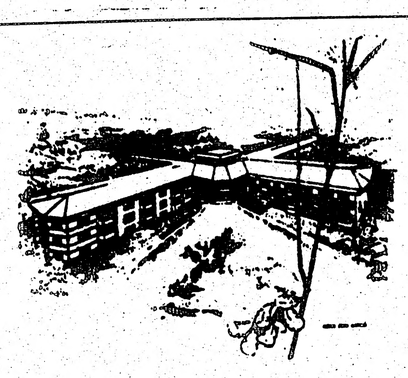

Kristus Dārzs lūdz tautiešus atbalstīt iesākto projektu. Jūsu ziedojums palīdzēs daudziem un nodrošinās arī aprūpi, kuŗiem tāda būs nepieciešama nākotnē.

Ziedojumi Kristus Dārzam līdz 1984.g. 1.janvārim dolaros

J. un G. Svilāni — 1000, G. Fogels — 500, V. Šilinskis — 10, O. Bambers — 50, J. Mazzariņš — 1000, I. Paliepa (Burtnieku dr.) — 1000, Dr. P. Vasariņš — 500, A. un T. Bangas — 25, M. Stanga — 25, G. Harves — 50, E. Bakis — 500, E. Dāboliņš — 1000, J. Rozenbergs — 100, P. un V. Mērnieks — 500, R. Milskaudze — 1000, Dr. Ed. Upenieks — 2000, A. Dubrovskis — 1000, J. Cīrulis — 25, Tēvijas Fonds c/o A. Vaivars — 120.

Arnis James Caune

dzimis 1926. gada 13. septembrī Ventspilī,
pēc grūtām ciešanām miris 1984. gada 27. janvārī Montrealā

Sēro
draugi

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Mācītāja Lauma Zuševica pēc triju gadu darbošanās Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē ar 1. jūniju pārceļas uz Čikagu, kur viņas dzīvesbiedram architektam Ivaram Zuševicam ir labs darba piedāvājums savā nozarē. Šinī architektu firmā viņš darbojās jau pirms apprecēšanās un pirms atnākšanas uz Ņujorku. Gaidāmās vakances aizpildīšanai darbojas komisija sešu personu sastāvā, meklējot kandidātu, apsveŗot vēlamo un iespējamo. Draudzes valde ar vienprātīgu lēmumu izvirzīja par kandidātu trešā mācītāja vietai Lari Saliņu, kas Ņujorkas draudzē kalpoja sava teoloģijas kandidāta gadu.— Jaunais kandidāts Laris Saliņš jau 1974. gadā beidzis Jēlas universitāti ar bakalaura gradu psicholoģijā. Studijas turpinājis citās mācību iestādēs, tagad studē pēdējo gadu Filadelfijas teoloģiskā seminārā un šī gada pavasarī dabūs maģistra gradu Harvardas universitātē. Pēc tam paredzēta ordinācija, un viņš būs sagatavots garīgam amatam luteriskā baznīcā.

● Ņujorkas draudzei šogad būs jauns priekšnieks. Divus trīs gadu pilnvaru posmus to veica Imants Vijums, bet satversmes noteikumi neatļauj vairāk par sešiem gadiem pēc kārtas kandidēt. Par kandidātu draudzes priekšnieka amatam nominēts inž. Valters Zālīte, kas pilda priekšnieka vietnieka pienākumus un ir lauku īpašuma komitejas priekšsēdis, darbojas draudzes Ziemeļu novadā un ieguvis atzīšanu draudzes novados.

● Ņujorkas draudzes budžets par iepriekšējo gadu noslēdzies ar 4600 dol. uzviju. Ienākumi pārsnieguši 185.000 dol. Par 4000 dol. ieņemts vairāk nekā budžetā paredzēts par draudzes nodevām. Kollektēs ieņemts paredzētais dol. skaits, pie kam lielākās kollektes bijušas Jonkeru baznīcā 6683 dol. un Salar baznīcā ar 5456 dol. Lieldienu aploksnēs ienākuši 6348 dol., bet Ziemas svētkos 8516 dol. Draudzei ir rezerves kapitāls 50.482 dol. apmērā. Nākamajā gada budžetā lielākās summas paredzētas darbinieku atlīdzībām — 73.855 dol. un darbības izdevumiem 32.810 dol. Budžets sastādīts 186.600 dol. apmērā un pieņemams draudzes sapulcē 12. februārī.

● ASV Ziemas olimpiadas valsts vienības galvenais ārsts Bertrams Zariņš janvāŗa vidū bija ieradies no Bostonas Nasavas kolisejā Ņujorkā, kur izmeklēja 40 sportistus pirms došanās uz Sarajevu Jugoslavijā. Olimpiskās spēlēs piedalīsies 125 ASV sportisti; olimpiada notiek no 7.—19. februārim. Bertrams Zariņš uz Jugoslaviju izlido 27. janvārī. **Vk.**

ČIKAGA

● Čikagas vanadžu kopas eglītes vakaru 8. janvārī Latviešu Namā ar uzrunu ievadīja priekšniece I. Grigolate. Kopas jaunākā vanadze Vija Vītola deklamēja un spēlēja flautu. Arī Māra Antēna piedalījās ar deklamāciju. Vanadzes bija rūpējušās par cienastu groziņu veidā. Par čaklo darbu Sarma Priedulāja dalībnieku vārdā priekšniecei I. Grigolatei pasniedza grāmatu. Vakars noritēja sirsnībā un draudzībā un bija labi apmeklēts.

● Čikagas vanadžu kopas vanadzei Alisei Pauliņai, dzim. Bāliņai, 18. janvārī apritēja 70 mūža gadi. Viņa dzimusi Cēsīs 1914. gadā; pēc ģimnazijas beigšanas pārcēlusies uz Rīgu. 1951. gadā ieceļojusi ASV, Čikagā. Aktīva Čikagas vanadžu kopas dalībniece. Jubilāre izaudzinājusi divas meitas. Vēlam vēl daudz baltu dieniņu. **A. Z.**

● Pirmās vanadžu gatavotās vakariņas šinī gadā būs 17. februārī Latviešu namā, DV mītnē. Sākums pl. 18.30. Paredzēti arī priekšnesumi. Visi laipni aicināti.

● Čikagas DV apvienības **gada sapulce** notiks 19. februārī pl. 15 Latviešu namā, Vanagu mītnē. Vanadžu sapulces sākums pl. 13 DV mītnē.

DIENVIDKALIFORNIJA

● Janvāŗa otrā svētdienā Dienvidkalifornijas Daugavas vanadzes rīkoja savu gadskārtējo Ziemsvētku izskaņas sarīkojumu, kas apmeklētāju ziņā laikam kļuvis par visstraujāk augošo Dienvidkalifornijas latviešu sarīkojumu: dažos gados apmeklētāju skaits no nepilniem 30 ir pieaudzis uz simtu, spiežot mainīt sarīkojuma vietu uz Latviešu namu. Šogad Ziemsvētku izskaņas programmas dalībnieki bija L. Gaigala, P. Maldutis, Z. Biršs, Ā. Ozoliņš, R. Pudurs un Latviešu skolas audzēkņi Ādams Blāķis, Laila Lejniece, Claire Siedler un Kristīne Švarca. Sarīkojumu atklāja Daugavas vanagu apvien. priekšnieks A. Jerumanis, un to vadīja L. Gaigala.Vanadzes savas kopas priekšnieces A. Liepiņas vadībā bija rūpējušās par cienastu Ziemsvētku izskaņas apmeklētājiem.

Šinīs dienās vanadzes pasniedza Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgai čeku par 500.- dol. No latviešu organizācijām līgai lielāku atbalstu ir devušas vienīgi centrālās organizācijas. **K. K.**

GRAND RAPIDI

● Kentas Komjunitī slimnīcā Grand Rapidos 83 g. vecumā 29. decembrī miris Hugo Viktors Braslis. Viņš dzimis 1900.g. 4. jūlijā Smiltenē, kur sākušās pirmās skolas gaitas. Beidzis medicīnas feldšeŗa kursus. Bija apdāvināts valodās, kas tam lieti noderēja svešuma gaitās. Jau ar 19 gadiem iestājies Latvijas armijas pirmajos bruņotajos spēkos, kur bijis 3. Jelgavas un 7. Siguldas pulku sastāvā. Vēlāk ilgus gadus dienējis 4.Valmieras kājnieku pulkā un pārzinājis pulka aptieku. Paaugstināts par virsnieka vietnieku. Apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeņa goda zīmi un Latvijas atbrīvošanas kaŗa 10 gadu piemiņas medaļu. 2. Pasaules kaŗa laikā darbojies par medicīnas feldšeri frontes rajonā. Kaŗa beigu posmā nokļuvis Austrijā, kritis gūstā un pēc atbrīvošanas ieradies Vācijā, apvienojoties ar ģimeni. Latvijā bija izmācījies par zeltkali, šo amatu atsāka Vācijā, kā arī ASV, iegūdams izcilu veiksmi. Gatavoja latviskās rotas, gredzenus, saktas u.c., piedalījās izstādēs, kur godalgots. Viņam veltītu piemiņas dievkalpojumu 1. janvārī Egebīnes bēŗu namā vadīja māc. V. Fricsone. Nelaiķi pārpelnoja un pelnu urnu glabās Rotas Brāļu kapos, Katskiļu kalnos. H. Braslim svešumā nebija neviena piederīgā. Par viņa izvadīšanu mūžības gaitās un bēŗu mielastu rūpējās draugi.

● DV apvienība bija noorganizējusi eglītes vakaru 7. janvārī Latviešu biedrības namā latviešu veco strēlnieku, leģionāru un viņu varonīgo cīņu piemiņai ap Ziemsvētku laiku 1. un 2. Pasaules kaŗa laikā. To atklāja apvienības priekšnieks A. Balodis, vēlāk īsumā pieskaŗoties strēlnieku pulku nodibināšanas posmam un kaujas gaitām. D. Polis aizdedzināja pa svecītei mazas eglītes zaros, tā pieminot katru atsevišķu kaujas vienību un to komandieŗus. Svētbrīdi vadīja māc. J. Mednis. Dzejas skandēja B. Maine un E. Brūna. Atceroties māc. J. Medņa aizvadītos 60 gadus, A. Balodis viņam pasniedza grāmatu un V. Riepniece ziedus. Veltes saņēma arī vanadžu priekšniece O. Jansone, bet A. Mačam apv. priekšnieks nodeva DV organizācijas mūža biedra karti. Arī A. Pasteru dzimšanas dienā sumināja visi klātesošie. Sekoja pašapdāvināšanās un mielošanās pie pašu sanestā groziņu azaida. Par galda izkārtošanu bija rūpējušās vanadzes.

● Latviešu biedrības teātŗa kopas ļaudis bija noorganizējuši Ziemsvētku eglītes sarīkojumu 8. janvāŗa pēcpusdienā Latviešu biedrības namā, uzaicinot arī dažus ciemiņus. Sarīkojumu atklāja teātŗa kopas priekšniece R. Puriņa, pieskaŗoties aizvadītajam un pastāstot par iecerēto. Aizvadītā gadā bijusi iespēja vērot latviešu teātrinieku viesizrādes no Toronto un Klīvlandes, vērtēt viņu sniegumus un mācīties. Pašu mājās paredzēts iestudēt J. Jaunsudrabiņa lugu Jo pliks, jo traks, režiju vadīs Nik. Šubiņš, izrāde 7. un 8. aprīlī.Viņa vēl aicināja atbalstīt Latviešu biedrības dāmu pulciņa Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu, kuŗā uzvedumu sniegs J. Riekstiņa Studiju Centra audzēkņi. Tas notiks 5. febr. Latviešu biedrības namā. Runās ALJA priekšnieks architekts V. Ronis. Sarīkojumā dzejas lasīja R.Kornete, I. Benete un A. Kazlovskis. Dāvanas ar parasto veiksmi un humora dzirksti dalīja T. Valdmane. **V. Z.**

SIETLA

● Daugavas vanagu Ziemeļrietumu apvienības sekretārs Žanis Cibis 18. janvārī atskatījās uz 70 mūža gadiem. Viņš arvien atbalstījis latviešu brīvības cīņas pasākumus, latviešu organizācijas, tāpat nav aizmirsis savus nevainīgi apsūdzētos cīņu biedrus, devīgi ziedodams Patiesības Fondam. Līdztekus viņš ir divkāršs Latvijas Brīvības Fonda dalībnieks, ALA mūža biedrs un DV mūža biedrs.

Jubilārs rosīgi piedalās latviešu sabiedriskā dzīvē. Gadu gaitā viņš darbojies Latviešu nama pārvaldē, biedrības valdē, Sietlas latviešu draudzes valdē un DV apvienības valdē.

Žanis Cibis dzimis Jaunauces pagastā. Beidzis Daugavpils arodskolu, pēc tam strādājis mēbeļu rūpniecībā Liepājā un Daugavpilī.

Otrā pasaules kaŗā cīnījies Latviešu leģionā Januma grupā. Gūsta laiku pavadījis Beļģijā. Vācijā DP nometņu laiku pavadījis dažādās „melno rotās" Rēgensburgā un Gisenes apkaimē. 1951. gadā ieceļojis ASV un apmeties uz dzīvi Sietlā. **A. Pl.**

Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas priekšsēdis Valdis Pavlovskis pasniedz Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas atzinības rakstu ASV pārstāvim Cilvēku tiesību komitejā, Carl S. Gershman (vidū), kas iepriekšējā gadā izgādāja prezidenta Rēgena vēstuli Apvienoto Nāciju delegātiem, paskaidrojot Baltijas valstu patieso stāvokli. Carl Gershmans runās Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas rīkotā Cilvēku tiesību konferencē 17. martā Los Andželosā. Konference veltīs galveno uzmanību Padomju savienības pārkāpumiem. Pa labi — I. Rupners, BATUN priekšsēdis.

Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas olimpisko spēļu komitejā grafiķa T. Liliensteina studijā pārrunā līgas Olympic News izdošanu. Šo biļetenu izsūtīs 3000 ievērojamākiem sporta redaktoriem un žurnālistiem, informējot presi par baltiešu sportistiem. No kr.: T. Liliensteins, Dr. A. Blāķis, A. Pirisilds (Piirisild), J. Matulaitis.

Foto K. White.

Roberts Zuika

Vēstule draugiem tur un šeit

PĀRDOMAS UN PIEZĪMES AUTRĀLIJAS CEĻOJUMĀ

(Turpinājums) Mēs iejūkam tajā un neesam nekādi ,,baltie zvirbuļi''. Šādas sanākšanas vērotas daudzkārt Vācijā, Anglijā, Kanadā, Amerikā. Liekas, ka Amerikā tām vairāk skaļuma un steigas, bet mierīguma un atturības — Anglijā.

Visspilgtāk šādu svētku atklāšanas brīžu pārdzīvojumi iegūluši atmiņās taisni no dievnamos notikušajiem. Ienākot dievnamā, liekas, daudz vairāk atstājam ārpusē laicīgās trauksmainības, nemiera un kņadas kā citkārt; pats tiec drīzāk klāt sev un paveries tam, kas no visām pusēm līdz ar klusumu un dievnama zvaniem sāk runāt uz tevi. Jābūt kam ļoti nopietnam, lai kādu traucētu šajā Dieva pielūgsmes vietā. Dievnama gaisotne liek arī neaizmirst, ka visam jābūt vairāk pārdomātam, koncentrētam, saturīgākam.

Gājienā aiz latviešu garīdzniekiem un rīcības komitejas priekšsēža Kanberas jaunieši ienes Austrālijas latviešu kultūrdienu karogu, kam seko prominentie viesi. Īsi un pārliecinoši oficiālos atklāšanas vārdus saka LAAJ prezidija priekšsēdis Jānis Ritenis. Viņa personā jūtam enerģisku, prasmīgu darba veicēju, nekad viņu nebiju dzirdējis. — Svētku runas gaidot, arvien manī iekritis zināms nemiers: kā nu būs, kas tiks teikts, lai teiktais būtu par vadmotīvu visiem svētkiem un to paņemtu līdz pārdomām, mājās atgriežoties. Nereti šādās reizēs, kad svinīgais brīdis beidzies, viss jau aizmirsts, un patiesībā nekāds svinīgums nav radies. Svešuma gaitās 1982. gadā rudenī tiku aicināts šādos pienākumos Ceturtajos jaunatnes dziesmu svētkos Klīvlandē. Es to nodarīju dažās minūtēs, jo teicamo biju uzrakstījis. Visi klausījās, neviens netraucēja, nesvilpa, neviens arī pēc tam neteica labu vai sliktu, bet vēlāk kāda teiktā rindkopa, vārds pa vārdam, bija ierakstīta Dzimtenes Balsī trekniem burtiem, ka es mūsu jaunatni musinot uz karu. Jā, esmu bijis karavīrs un par daudz ko domājos karojam vēl tagad!

Šajās kultūrdienās svētku runu teikt aicināts Latvijas konsuls Austrālijā Emīls Dēliņš. Ir jāapbrīno viņa enerģija, izturība un darba spējas tik daudzos un dažādos pienākumos. Emīlu Dēliņu klausos jau otru reizi šādos svētku atklāšanas brīžos. Mani nemāc šaubas, ka varētu būt tukšas frazes. Tai vietā, no kuras viņš runā, droši varētu būt baznīcas kancele, no kuras mācītājs vispirms saka bībeles pantu un tad to skaidro un iedzīvina. Pirmo reizi konsulu Emīlu Dēliņu dzirdēju Portlandes dziesmu svētkos šī paša gada jūlija sākumā. Tas bija spožs svētku ievadījums ar tematu un izstrādājumu pa punktiem, to neesmu vēl aizmirsis. Un šajās kultūrdienās tas nav citādi, svētku runai izvēlēta seno romiešu mude: Lūdz Dievu un strādā! Līdzīgi, kā labs spredikis ,,garu debess telpās nes'', arī šoreiz teiktais svētkiem dod īsto kodolu!

Koncentrētajā dievkalpojuma daļā piedalījās prāv. Arnolds Grosbachs, Pāvils Bečs, māc. Verners Voitkus, bet pie ērģelēm Kanberas jauktā koŗa diriģente Irma Pumpura, Šīla Tamsone (Thampson). Kā dzirdēju, šajā otrā lielākajā, bet par visiem citiem skaistākajā dievnamā ieradušies ap 800 kultūrdienu viesu. Jā, daudz to bija! Un man likās, ka tas gaišums, kas apspīdēja altāŗa telpu, nāca no to acu mirdzuma un domu siltuma, kas uz šo brīdi bija mērojuši gan tuvus, gan tālus ceļus. Viss nu saplūda kopā, lai pēc gada atkal viens otra tuvumā sasildītos... Prāvestu Grosbachu, kas teicama īsu, saturīgu svētrunu, nekad nebiju saticis. Vēlāk viņš man uzticēja aizvest labasdienas amata brālim prāv. Jānim Turkam Kalamazū. Grosbachs taču esot mūsu luterāņu baznīcas vēsturē līdz šim visjaunākais mācītājs, kas kļuvis par prāvestu.

Šī atklāšanas sarīkojuma nobeigumā Sidnejas vīru koŗa un Kanberas tenora Jāņa Dzeldes garīgs koncerts. Dzeldem jo dzidra, gaiši skanīga tenora balss, ko prieks klausīties! Gadu tecējumā par Sidnejas vīru kori esmu daudz dzirdējis, sekojis no tālienes tā gaitām, kas sākušās jau 1956. gadā ar jūsmīgo diriģentu Jāni Puisēnu, paplašinot un par pamatu liekot savu vadīto dubultkvartetu. Pēc vairāk nekā 14 gadu darba pēc Jāņa Puisēna traģiskās nāves kori vada Haralds Rutups, Bernards Adijāns. 1980. gada rudenī koris atskatās uz 25 gadu darba posmu. Daļu programmas vada arī koŗa godabiedrs Kaspars Svenne, kam ar šiem vīriem arvien bijusi cieša draudzība. Koŗa gaitu sākuma izveidošanā bez diriģentiem nezūdami nopelni esot skolotājam Harijam Baltiņam, ilggadējam koŗa priekšniekam Arvīdam Lucim, godabiedrei doc. Mirdzai Stūrei, labvēļiem J. un M. Gulbjiem, Ed. Siliņam, V. Bērziņam u.c.

(Turpinājums sekos)

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamīni
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

RM ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Decembŗa mēn. ceturtdienās veikals atvērts līdz pl. 20.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Arvīds Brīvmanis
dzimis 1899. gada 5. oktobrī Rīgā,
miris 1984. gada 8. janvārī Toronto.
Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Annalīze Jēkabsons
dzimusi 1894. gada 28. janvārī Daudzevā,
mirusi 1983. gada 20. decembrī Toronto.
Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Zenta Padega
dzimusi 1910. gada 11. februārī Rīgā,
mirusi 1984. gada 5. janvārī Toronto.
Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības fonds.

Miris skolotājs Roberts Usāns- Erts

Notinghamā 7. decembrī miris sabiedriskais darbinieks —tautskolotājs Roberts Usāns-Erts. Viņš bija vieninieks, bez tuviniekiem rietumos.— Aizgājējs dzimis 1919.g. 2. septembrī, beidzis Rēzeknes skolotāju institūtu. Trimdas gados Vācijā un Anglijā arī darbojies skolās. Notinghamā tas bija noticis pa trim lāgiem, jo pie DVF nodaļas pastāvošā latviešu skola darbojusies ar pārtraukumiem. Bija Notinghamas skolas pārzinis līdz mūža beigām. Vēl skolas eglītes sarīkojumā 11. decembrī audzēkņiem pasniedza skolas trimestŗa liecības.

2. Pasaules kaŗa laikā bija iesaukts Latviešu leģionā, iedalīts 15. div. apgādes pulkā; beidzis Lauenburgas instruktoru skolu un nosūtīts uz kaŗa skolu Čechoslovakijā. Cēdelgēmā piedalījies DV dibināšanā. Piecdesmito gadu pašā sākumā, pārceļoties uz dzīvi Notinghamā, iesaistījās tās darbā un rosībās. Kad pie nodaļas nodibināja jaukto kori, viņš bija dziedātāju pulkā. Svešumā nelaikis bija pievienojies latviešu skautu kustībai.

29. decembrī Notinghamas Vilfordas kalna kapsētā bija vairāk nekā 120 pavadītāju. Bija vecskautu goda sardze. Dievvārdus vadīja prāv. J. Savickis. Krematorijas dārzā liels vainagu un ziedu klājiens, to vidū arī no DV centrālās valdes, nodaļas valdes, Latviešu nac. padomes Lielbritanijā, Anglijas latviešu dziesmu svētku organizācijas komitejas, latviešu skolas, skautiem, dziesmu draugiem — Mežezera, Atvasaras, Senatnes u.c.— Bēŗu kafijas galds bija DVF nodaļas namā. Bēres bija izkārtojis testamenta izpildītājs, vecskauts un nod. valdes loceklis Edm. Michailovs.

Ja gandrīz pēc 35 gadiem šajā pilsētā ne tikai pastāv, bet vēl ir samērā darbīga organizēta latviešu kopība, kas ne tikai saista vecākos gadu gājumus, bet arī pulcina jaunos, galvenais tādus, kas Notinghamā ieradušies studēt, strādāt un apmesties uz dzīvi, tad vispirms te nopelni bijuši Robertam Usānam-Ertam. Ar to aizgājējs ir pats sev uzcēlis sava veida pieminekli!

J. Frišvalds.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA TORONTO

aicina pieteikties

piemērotu personu pārvaldnieka amatam

Pārvaldniekam jābūt spējīgam sekmīgi vadīt kreditsabiedrību. Kandidātam jābūt atbildīgai personai, kuŗa ir parādījusi spējas izdomā un agresīvā vadībā, spēj atrast un sekmēt peļņu nesošus darījumus, kā arī sekmīgi sadarboties ar kreditsabiedrības biedriem, darbiniekiem un valdi, kuŗai viņš būs atbildīgs. Zināšanām jābūt grāmatvedībā, financiālu darījumu kārtošanā, uzņēmumu vadībā, aizdevumu pārzināšanā un skaitļotāju lietošanā.

Atalgojums attiecībā no kvalifikācijām un darba pieredzes. Lūdzu pieteikties līdz 1984.g. 1. martam, rakstot:

,,Mr. T. E. Kronbergs,
President,
Latvian Credit Union Limited,
491 College Street,
Toronto, Ontario,
M6G 1A5

Samainīts

brūns kažoks

ar minka apkakli; iešūti burti: Z. P. Avon Furs.

Zvanīt: 239-0346.

City of Toronto

Uzmanību gados vecāki māju īpašnieki Toronto pilsētā Jūs varētu būt tiesīgi uz 100 dol. nodokļu atlaidi

Ja jūs, jūsu dzīvesbiedrs vai jūs abi atbilstat šādām prasībām:

- esat 65 g.v. vai vecāki 1984.g. 31. martā vai pirms tam,
- saņemat 1984.g. 31. martā ik mēnesi valdības garantēto papildus ienākumu,
- jums piederējis apdzīvojams īpašums pilsētā vismaz 5 gadus, skaitot no 1984.g. 31. marta un
- jūs dzīvojat īpašumā, kuŗam uzlikti pašvaldības nodokļi, jūs esat tiesīgs saņemt Toronto pilsētas 1984.g. nodokļu atlaidi gados vecākiem māju īpašniekiem.

Ja jūs uz to esat tiesīgs, bet vēl neesat saņēmis pieprasījuma veidlapu, vai arī gribētu tuvāku informāciju, zvanait Pilsētas pašvaldību departamenta (City Clerk's Department) tālr. 947-7036. Pat ja jūs esat saņēmis šo nodokļu atlaidi 1983.g., jums tomēr jāpieprasa 1984.g. atlaide.

Atcerieties, jums jāpieprasa nodokļu atlaide 1984.g. 31. martā vai pirms šī datuma.

Toronto ziņas

● Latviešu Centra svētdienu pēcpusdienu referātu cikla ietvaros 15. janvāŗa referāts bija veltīts Zviedrijā internēto latviešu kaŗavīru izdošanai 1946. gadā Pad. savienībai. Kā referente bija paredzēta Valda Zvanītāja, bet sakarā ar bēŗu gadījumu ģimenē viņas referātu nolasīja Žanis Epners. Ievadvārdus teica sarīkojumu daļas vadītāja Anita Leksere, cita starpā minot arī tagad Brazilijā mirušo virsleitnantu Vili Krūmiņu, kas arī bijis viens no internētiem leģionāriem, bet laimīgas sagadīšanās dēļ internēto nometni atstājis un no izdošanas paglābies. Viņa atmiņu kopojumu nolasīja ltn. Viktors Dreifelds. Ticot Zviedrijas ,,draudzībai'' un pašu komandieŗu aicinājumam ,,turēties kopā'', kaŗavīri smagi pievīlās. Nelīdzēja ne bada streiks, ne izmisīgi pašnāvības mēģinājumi — zviedri latviešu kaŗavīrus pusdzīvus uznesa uz padomju kuģa un nodeva bendēm. Stokholmā palika vienīgi to pāris kaŗavīru urnas, kam izdevās izdarīt pašnāvību. Kāds no izdotajiem savā atvadvēstulē rakstījis vārdus: ,,Mēs mirstam, lai jūs dzīvotu''. Tie bija arī vadmotīvs V. Zvanītājas referātā. Leģionāru dzīvi aiz dzeloņžoga parādīja slīdītēs. Ž. Epners nobeigumā pakavējās atmiņās par pēdējām nedēļām nometnē, kur viņš sūtīts, lai ziņotu par bada streika sekām, jo zviedri baidījušies, ka nometnē var izcelties slimības. Nometnes apsardze nebijusi stingra, bijis iespējams izbēgt, bet vadītājs — latviešu plkv.ltn. aicinājis: ,,Mēs visi esam kaŗavīri, mums jābūt savos tērpos!'' Tā nometnē palikuši arī tie, kam bijušas jau savas privātdrēbes. Referāts ar slīdīšu izrādi ilga divas stundas, un to noklausījās ap 100 apmeklētāju. Nākošā referātā 5. februārī Toronto universitātes fizikas profesors Juris (George) Luste, kas pazīstams ar saviem Kanadas ziemeļu apceļojumiem, referēs par tematu: ,,Ar kanū laiviņām pār Arktikas tundru.''

● ,,Sievietes Centrā'' grupas vairāk nekā 50 dalībnieces, kuŗu vadītāja ir Ilze Kalniņa, 11. janvāŗa kārtējā sanāksmē noklausījās Sū Vilsones referātu — kā mazināt saspīlējumu (stress) ikdienas dzīvē. Lektore darbojusies ar Kanadas olimpisko sportistu vienību un mācījusi psiholoģiju Jorkas universitātē. Viņa stāstīja grupas dalībniecēm, ka cilvēkam zināms saspīlējums vajadzīgs, jo tas rosina darbošanos, bet šim spriegumam sakrājoties, rodas kaitīgs saspīlējums, kas nav vēlams. Dažkārt tas noved cilvēku līdz sabrukumam. Lai novērstu šādu ļauno saspīlējumu, katrā situācijā jāpārliecinās, vai mūsu uztvere bijusi pareiza. Katrs cilvēks reaģē uz saspīlējumiem savādāk, individuāli. Viens dzīvo garīgās bažās, otrs to izjūt fiziskos traucējumos: galvassāpes, neregulāra sirdsdarbība (,,sirds klauves''), svīšana, bezmiegs u.t.t. Katram individuāli jāatrod līdzekļi, kā novērst kaitīgo saspīlējumu. Runātāja ieteica klausīties mūziku, lasīt grāmatas, arī pavingrot un iebaudīt tēju vai kafiju. Garīgas traumas gadījumā (bailes, rūpes, žēlabas u.c.) ieteicama arī diēta, satikšanās ar draugiem, pastaigas, izbraukumi, pārmaiņas līdzšinējā dzīves stilā. Katrā ziņā jāuztur laba veselība, izveidojot savu ,,veselības kontu''. Pirms lekcijas bija vakariņas, pēc — pārrunas un jautājumi. Grupas nākošā sanāksme 15. februārī, pl. 18.30 Centrā. Korija Krolla-Janga (Yong) un Norma Faine (Fine) demonstrēs pašietekmes un pašpārliecināšanas vingrinājumus un muskuļu atsvabināšanas paņēmienus, izskaidrojot to labvēlīgo iespaidu uz dažādām veselības problēmām.

UZMANĪBU!

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

lūdz abonentus laikā kārtot 1984.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

DZĪVĀ VĒSTURE

TLTA VĒSTURES REFERĀTU CIKLS AR SEMINĀRIEM. Piedalās vēsturnieki: J. Mežaks, T. Puisāns, K. Kļaviņš, Ed. Kiršs un citi.

Kursi domāti sabiedriskiem darbiniekiem, skolotājiem, vecākiem un ikvienam latvietim.

SEMINĀRI NOTIKS: 1984. gada 18. janvārī, 15. februārī un 21. martā no pl. 19.00 līdz 21.00 Toronto Latviešu Namā.

IEEJA BRĪVA.

Paceļaties gudrībā augsti!

Mums jāsaredz un jāuzsveŗ politiskā nozīmība mūsu sabiedrībā.

Mārtiņš Jurjāns

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

560 Danforth Ave., Suite 201, Toronto, Ontario, M4K 1R1

Tel. (416) 466-1101

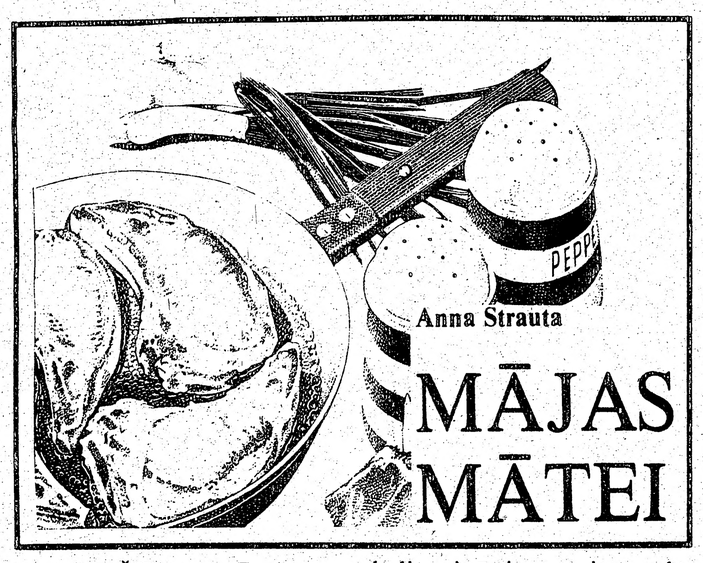

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

DAŽĀDI SALĀTI

Brakoli — pamata recepte

1 mārc. brakoli, nomazgāti, kāti nogriezti un galvas sadalītas rozetēs, sāls, nedaudz muskatrieksta, 2 ēdamk. sviesta.

Sagriež kātus 1 collas garumā. Uzvāra ūdeni, pievienojot sāli un muskatriekstu, pieliek brakoli, samazina karstumu un vāra 5—6 min., kamēr izvārījušies, bet vēl trausli. Nokāš.— Sviestu izkausē vājā siltumā un brakoli tanī apviļā, kamēr spīdīgi. Pasniedz ar holandes mērci.

Holandes mērce

2 olu dzeltenumi, 1 tējk. auksta ūdens, 1 tējk. citrona sulas, 1 tase auksta sviesta, sagriezts kubiņos, sāls un pipari.

Sakuļ olu dzeltenumus ūdens peldē ar ūdeni un citrona sulu. Turpina kulšanu, kamēr olu dzeltenumi bāli un saputoti. Vienu pēc otra pievieno sviesta kubiņus, visu laiku putojot, uzmanoties, ka nākamo kubiņu var pievienot, kad pirmais pilnīgi izkusis.— Kad viss sviests pievienots, pieliek sāli un piparus un, ja vēlas, vēl citrona sulu.

Pasniedz ar zivi, smalkām saknēm, kā asperāgiem, brakoli vai ātri saceptiem gaļas ēdieniem.

Glazēti burkāni
(4 pers.)

1/4 tases sviesta, 1 mārc. burkānu, nokasīti, 1 ēdamk. cukura, nedaudz sāls.

Izkausē 2/3 sviesta katliņā mazā siltumā, pieliek burkānus un maisa, kamēr burkāni apklāti ar sviestu. Apkaisa ar cukuru un vāra, kamēr burkāni ir viegli glazēti. Pielej ūdeni, lai burkāni būtu apklāti, piebeŗ sāli un ļauj uzvārīties.— Samazina siltumu un vāra, kamēr ūdens izgarojis. Pieliek pārējo sviestu un apmaisa, kamēr spīdīgi.

Pasniedz ar vērša gaļu un putniem. Labi saderas arī ar cūkas karbonādēm vai teļa gaļas kotletēm.

Šim ēdienam vislabāk der jauni burkāni. Vecākus sagriež mazākos gabaliņos un katru četrās daļās.

Variācija: Sagatavotos burkānus liek vārīties traukā ar aukstu ūdeni. Pieliek 2 tējk. cukura un 1/4 tases sviesta. Vāra, kā iepriekš teikts, kamēr viss ūdens izgarojis, tad pieliek nedaudz krējuma vai skāba krējuma. Ja tīk, pārkaisa ar smalkiem pētersīļiem.

JAUNĀS MINIMĀLĀS ALGU LIKMES ONTARIO PROVINCĒ

Jaunās minimālās algu likmes stāsies spēkā ar 1984.g. 1. martu. Turpmākais paaugstinājums būs spēkā ar 1984.g. 1. oktobri.

	Spēkā ar 1. martu	Spēkā ar 1. oktobri
Vispārējā stundas likme	$3.85	$4.00
Mācekļu stundas likme	$3.75	$3.90
Studentu stundas likme, kas jaunāki par 18 gadiem	$3.00	$3.15
Likme stundā uz būvēm	$4.10	$4.25
Atalgojuma likme stundā darbavietā, kur pasniedz alkoholiskus dzērienus	$3.35	$3.50

Papildus informācija saņemama no Employment Standards Branch Ontario Ministru of Labour, šādās pilsētās:

HAMILTON
Tel: (416) 521-7740
KENORA
Tel: (807) 468-3128
KINGSTON
Tel: (613) 547-3417
KITCHENER
Tel: (519) 744-8101
LONDON
Tel: (519) 439-3231
OTTAWA
Tel: (613) 523-7530
SAULT STE. MARIE
Tel: (705) 949-3331
ST. CATHARINES
Tel: (416) 682-7261
SUDBURY
Tel: (705) 675-4455
THUNDER BAY
Tel: (807) 475-1691
TIMMINS
Tel: (705) 267-6231
TORONTO
Tel: (416) 965-5251
WINDSOR
Tel: (519) 256-8278

Lai uzzinātu bezmaksas tālsarunu numurus, paskataities valdības tālruņu numuru sarakstā jūsu vietējā tālruņu grāmatā.

Ministry of Labour
Ontario
Employment Standards Branch

Neparasta grāmata

Domājot par mūsu tautas kultūras vērtību saglabāšanu, ir jābrīnās, cik maz tai pievērsta uzmanība, lai to nodotu nākamajām paaudzēm. Jautāsim, kādēļ tēvzemes brīvības gados mums trūka rokas grāmatu, kur vienkopus būtu savāktas ziņas par mūsu folkloru, etnogrāfiju, paražām, tautas mākslu u.tml. Bija gan atsevišķi raksti par speciāliem jautājumiem, šur tur izkaisīti žurnālos un periodikā. Tie tomēr nedeva īstu pārskatu par mūsu nacionālo kultūru tagadnē un nepavisam tālā senatnē.

Turpretī tagad, trimdas šaurībā un grūtībās, esam paveikuši apbrīnojamus sasniegumus. Par tādu mums noteikti jāuzskata Māras un Margēra Grīnu kopīgi sarakstītā grāmata Latviešu gads, gadskārta un godi, ko izdevis Amerikas Latviešu Apvienības Latviešu Institūts. Grāmatai 452 lp., liela formāta 8x11 collas, ērtā salikumā, lieliem burtiem, un tā viegli lasāma. Grāmatas cena 28 dol. Grāmata iespiesta, un to izsūtīs A. Augstuma spiestuve Linkolnā. Par savu grāmatu autori īsumā izsakās: ,,Izkaisītās latviešu tautas garīgo un kultūras dzīvi šodien ietekmē dažādas svešas strāvas un ideoloģijas, kas nav labvēlīgas latviešu dzīvesziņas un tradiciju uzturēšanai. Vērojot latviešu tautas dzīvi šodien, jāsaka, ka latviskā mantojuma kopšana un sargāšana nav vairs atstājama pašplūsmei.'' Mēs saprotam, ka šī iemesla dēļ radusies šī grāmata.

Tanī ir sakopots viss, kas attiecas uz mūsu tautas nacionālo dzīvi, paražām, svētkiem, svinamām dienām, godiem, laika skaitīšanu, seno kalendāru u.c. Grīnu kopdarbs dibināts uz mūsu ievērojamāko zinātnieku, senatnes pētnieku un vēsturnieku atziņām. Grāmatā ir vairākas shēmas un tabulas par seno kalendāru, gadskārtu svinībām, sākot ar Meteņiem cauri visam gadam līdz Ziemsvētkiem resp. Jaunajam gadam. Sīki aprakstīti mūsu godi: krustabas, vedības un bedības (bēres). Ļoti bagāts ir dainu klāsts ar paskaidrojumiem un piemēriem par katru norisi un notikumu atsevišķi. Īpaši iepriecina dziesmu teksti ar notīm, kas katram viegli apgūstamas. Izvēlētas arī ļoti senas, reti dzirdētas, dažas ar ļoti šauru diapozonu. No godiem ļoti plaši aprakstītas vedības, kas senatnē izdomā un izdarībās pārspēj visneiedomājamākās asprātības un jautrības.

Bedību aprakstam pievienoti arī daži foto attēli, kuŗos redzami bluķa šķirsti un kapu vietas dažādos Latvijas novados. Arī šeit ir bagātīgs dzeismu daudzums ar attiecīgajām notīm.

Pielikuma daļā ir veikli zīmējumi par rotājumiem un pušķojumiem dažādos gada laikos, kas viegli pagatavojami no salmiem, lapām, putnu spalvām, olu čaumalām, kartupeļiem, kāļiem, papīriem u.c. tuvumā atrodamiem materiāliem. Tāpat jo plašs ir dažādu ēdienu un recepšu klāsts, ieskaitot rupjmaizes cepšanu, speķa (pīrāgu) raušu un dažādu citu cepumu pamācības. Redzam arī, kā gatavot dažādas putras, gan skābas, gan saldas. Tāpat dažādus gaļas ēdienus, desu gatavošanu, pudiņus, pat alus raudzēšanu, dažādas sulas u.t.j. Pievienots arī visu norišu koncentrēts tulkojums angļu valodā.

Vispusīgajā rokas grāmatā ir arī nedaudz iespiedumkļūdu. Lietvārds paraža iespiests divējādi: vietām paraža, dažviet paraša. Pareizi ir paraža. Nošu rakstā ir dažas kļūdas nošu vērtībās, ko gan viegli ieraudzīt un kas nerada grūtības atskaņošanai.

Grāmata silti ieteicama katram latvietim, īpaši organizācijām, skolām un jaunatnes kopām. Te atrodam visu tipiski latvisko, kas mums sargājams un kopjams, lai svešumā mēs nepazustu, bet paliktu latvieši. Paldies abiem autoriem Grīniem par kapitāldarbu, kāda mums līdz šim nebija.

H. Misiņš.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Gesta J. Ābols
D.E.H. (Madrid), B.A., L.L.B., L.L.M.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
700 Bay Street, Suite 1900, Toronto, Ontario, M5G 1Z6
Tel. (416) 598-0747

Panākumi...

(Turpinājums no 1. lp.)

bērnu militārizēšanu, par piemēru minot okupēto Latviju. Tur konstatēts, ka kopš Andropova varas pārņemšanas Brežņeva 1967. gadā ievestās militārsporta spēles tiek vērstas plašumā. 1982. gadā apgādā Zvaigzne izņākušajā rokas grāmatā ,,militāri patriotiskā darba organizātoriem'' norādīts, ka īpaši vērā ņemams komjaunatnes 16. kongresā analizētais un pieņemtais statūtu papildinājums ,,...stiprināt PSRS Bruņoto spēku varenību, apgūt kara mākslu.'' Līdztekus militārsporta spēlei ,,Kāvi'', kurā piedalās skolēni no 11 līdz 14 gadu vecumam, kopš 1972. gada notiek militārsporta spēle ,,Ērglēns'', kurā, pēc ziņām minētajā rokasgrāmatā, ,,piedalās vecāko klašu skolēni, profesionāli technisko skolu un technikumu audzēkņi, kā arī jaunie strādnieki un kolchoznieki''.

Militārsporta spēles vada kaŗaspēka stābs sadarbībā ar paramilitāro organizāciju DOSAAF, ,,arodbiedrībām'' un komjaunatni. Okupētās Latvijas militārsporta spēļu komandieris ir krievs ,,Padomju Savienības Varonis, aviācijas rezerves ģenerālmajors'' N. Groševs. Ar savu ,,Pavēli Nr. 34'' 1983.g. 5. septembrī tas devis rīkojumu cita starpā ,,izveidot jaunarmiešu bataljonus vidusskolās, profesionāli techniskajās skolās un vidējās mācību iestādēs'', ,,sākt jaunarmiešu apmācību, ik nedēļu rīkot Jaunarmiešu dienas, kuŗās piedalās visi bataljona jaunarmieši'' u.t.t. Visā Padomju savienībā šais militārsporta spēlēs piedalās apm. 12 milj. skolēnu. Rīgas skolotāju Avīzes 1983. gada 23. novembŗa numurā paziņots, ka visām skolām piedalīšanās obligāta. Katrai klasei norīkots kāds Sarkanās armijas rezerves virsnieks, kas pārrauga bataljonu uzstādīšanu. Spēlēs, kas notiek trīs reizes gadā, bērniem jāpiedalās šaušanas, rokas granātu mērķī mešanas, ierindas mācībās, kaujas pārgājienu un tml. sacensībās. Starp spēļu posmiem ārpus mācību laika notiek vingrināšanās.

Preses konferencē Kadelis tālāk paskaidroja, ka kopš Andropova varas pārņemšanas Padomju savienībā arvien lielāka ietekme militāristiem, tādēļ militārā audzināšana paplašinās. Padarot skolēnus par t.s. ,,jaunarmiešiem'' un tos militāri apmācot, Padomju armija, šos jauniešus iesaucot obligātajā kaŗa dienestā, iegūst jau labi sagatavotus kaŗavīrus. ,,Uzticību radoši apstākļi jāizveido ne tikai skaitot un salīdzinot raķetes, bet tikpat svarīgi vai pat vēl svarīgāk ir izbeigt Padomju savienībā notiekošo bērnu baidīšanu ar iedomātiem ienaidniekiem un to kaujnieciskā militārā apmācīšana'', uzsvēra Kadelis.

Stokholmas konferences atklāšanas dienā latvieši piedalījās demonstrācijā, izdalot skrejlapas un asprātīgi ģērbušies, pievērsa vairāku valstu televīziju uzmanību, kas tos filmēja un intervēja. Par baltiešu akcijām plaši rakstīja Rietumeiropas prese, bet divas dienas vēlāk tās bargi nosodīja padomju valdības laikraksts Izvestija, mānot savus lasītājus, ka visas šīs akcijas jau iepriekš pavēlējis rīkot ASV prezidents Rēgens ar centrālās izlūkošanas pārvaldes starpniecību. Uz Padomju savienību un okupētajām Baltijas valstīm Baltiešu Pasaules Apvienības preses konferenci un intervijas ar Freimani un Kadeli noraidīja radio Brīvība un Amerikas balss. Vācijas lielais dienas laikraksts Die Welt PBLA materiāliem un dokumentācijai bija savā 16. janvāŗa numurā veltījis speciāllapu.

Te jāpiezīmē, ka Zviedrijas sociālistu laikraksti bija vienīgie, kas apšaubīja Baltiešu memorandā minētos faktus, norādot, ka materiālus esot piegādājis amerikāņu izlūkošanas dienests, kas slepenībā darbojoties Baltijas valstīs.

Atbalstīsim mūsu interešu aizstāvi!

Latvieši, Broadview-Greenwood rajona konservātīvās partijas biedri!

9. februārī mums ir tiesības un pienākums stiprināt demokratiju un brīvību. Ir uzstādīti jau divi kandidāti. Nominēsim trešo kandidātu — mums labi pazīstamo latviešu draugu

red. Pēteri Vortingtonu (Peter Worthington)

Kandidātu uzstādīšana ceturtdien, 9. februārī, pl. 19 Danforth technikumā.

Šī ir pēdējā reize, kad varam kaut ko darīt.

Lūdzam ņemt līdzi vecās 1983.g. kartītes un pierādījumus piederībai pie šī rajona.

Ja vajadzīga tuvāka informācija, zvanīt Lynn Lake 466-3085.

LATVIEŠI PAR P. VORTINGTONU.

* * *

Nedēļas sākumā Baltajā namā Rēgenam par Vašingtonas un atbruņošanās sarunu atjaunošanas izredzēm ziņoja prezidenta pilnvarotais ģenerālis Edvards Rounijs (Rowny). Rēgena stingrā nostāja bijusi pareiza, jo ģenerālis Rounijs apliecināja cerības, ka Ženēvas sarunas var drīz atjaunoties.

,,Stratēģisko ieroču nolīgums ir iespējams'', liecināja ģen. Rounijs, ,,pamatā liekot ASV un Pad. savienības priekšrocību saskaņošanu, lai radītu līdzsvaru!''

Ģenerālis tikko bija beidzis sarunu ar prezidentu, kad Baltais nams saņēma telegrammu no Stokholmas. Kremļa delegācija iesniegusi priekšlikumu, kas aptver sešus punktus un liecina par Maskavas jauno nostāju.

Vēl pāragri spriest par šo Maskavas pārsteiguma akciju Stokholmā, bet zīmes rāda, ka tieši Rēgena kandidēšanai bijusi izšķirīga nozīme. Te jāievēro, ka Rēgens nebūt nav mainījis savu principiālo nostāju. Kaut tā arī paliktu!

Rēgena palikšana Baltajā namā nākamos piecos gados sagādā mūsu politiskai aktīvitātei nākotnē pozitīvas izredzes.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Pensionāriem jauns priekšnieks

PAR TORONTO LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBAS PRIEKŠNIEKU IEVĒLĒTS ROLANDS BĒRZIŅŠ.

Toronto latviešu pensionāru apvienības gada sapulcē 26. janvārī Latviešu Namā no 647 apvienības biedriem piedalījās 225. Aizklāti balsojot, ar 133 balsīm par apvienības priekšnieku ievēlēja Rolandu Bērziņu. Līdzšinējais priekšnieks Arturs Retigs, kas apvienību vadīja vairāk nekā desmit gadu, ieguva 85 balsis. Amatam vēl bija nominēts Andrejs Ozoliņš, bet viņš savu kandidātūru noņēma.

Sapulci vadīja A. Retigs ar ievēlētiem sekretāriem E.Broderu un Adeli Borisu. Aizvadītā gadā mirušos 27 biedrus pieminēja ar klusuma brīdi. Viņu vārdus nolasīja biedrzine Vilma Aleksandra. Iepriekšējās gada sapulces protokolu nolasīja E. Broders, un to pieņēma bez iebildumiem. Apvienības valdes, kasieŗa, sekciju vadītāju un dāmu komitejas ziņojumi bija jau piesūtīti biedriem iepriekš, un sapulcē pie tiem tuvāk nepakavējās. Notikušas desmit valdes sēdes; divās no tām piedalījusies arī valdības programmas New Horizon pārstāve. Valdes priekšsēdis A. Retigs apmeklējis vairākas Toronto pilsētas un Ontario provinces iestādes un piedalījies pārrunās sakarā ar šīs pilsētas 150 un provinces 200 gadu jubilejām šogad, kur piedalīsies arī latviešu pensionāri. Priekšsēdis ar savu vietnieku A.Ozoliņu piedalījušies arī Ontario pensionāru apvienības (USCO) gadskārtējā kongresā Vindzorā un bez tam A. Retigs vēl Federālās pensionāru apvienības kongresā Kičenerā, Ont.

Dāmu komiteja, kuŗu ilgus gadus vada Edīte Retiga, aizvadītā gadā sanākusi sešās sēdēs. Četras reizes izkārtoti lielie sarīkojumi ar klātiem galdiem, bet ik nedēļas saietos azaida galdi ar kafiju, Divreiz gadā apmeklēti veco ļaužu mītnēs ievietotie apvienības biedri un pasniegti dāvanu sainīši, kopskaitā 48. rokdarbnieču grupa (vadītāja M. Kalniņa) pulcējusies 15 nodarbībās. Ādas izstrādājumu darbus vada J. Zālītis; grupā bijuši 10 dalībnieki. Koris pulcējies 34 mēģinājumos diriģenta J. Beloglāzova vadībā ar 30 dziedātājiem. Koris dziedājis pašu sarīkojumos un arī citos, kā Ziemeļnieku vakarā DV namā un pensionāru apvienības sarīkojumā Londonā, tāpat Golden Age klubā un Kvīnsparkā Toronto. Koŗa priekšniece ir B. Kamarovska. Rosīgi darbojusies teātŗa kopa, ko aizvadītā gadā vadīja Marga Kociņa. Sagatavotas četras izrādes, starp tām Trīs Elzas Vinteres pārstrādātas lugas un viencēliens Bagātību meklējot. Viesizrāde notikusi arī Hamiltonas pensionāru sarīkojumā. Teātŗa kopā darbojas 15 personas. Pēc biedrzines V. Aleksandras ziņojuma apvienībā uz šī gada 1. janvāri bija 647 biedri. Darbības gadā uzņemti 57 jauni biedri, miruši 27. Ar kartītēm pagājušā gadā apsveikti 126 biedri, sākot ar 70 gadiem, pēc tam ik pa pieciem gadiem. Aprūpes namos ievietotie un pāri 90 gadu vecumu sasniegušie biedru naudu nemaksā. Pensionāri sanāk reizi nedēļā, ceturtdienās, Latviešu Namā, kur sarīkojumu daļa K. Taņņa vadībā rīko referātus, filmu izrādes, mūzikāli vokālus un citus sarīkojumus, tāpat atzīmēta plkv. Kalpaka, Lāčplēšu diena un 18. novembŗa atcere.

Kasieŗa ziņojumu nolasīja E. Valtenbergs, kas pagājušā gada 26. maijā pārņēma nelaiķa kasieŗa K. Šverna atstātās grāmatas un dokumentus. Apvienība pagājušā gadā no biedru maksām, ziedojumiem, loterijām, banku interesēm u.c. ieņēmusi 8.883 dol., bet no Ontario valdības piešķīrumiem 2.770 dol. un Toronto pašvaldības 3.063 dol., pavisam 15.186 dol. Izdevumi turpretim bijuši 20.374 dol. Nauda bankā 45.958 dol. No New Horizon programmas piešķirts atbalsts video aparāta iegādei 15.507 dol., no tā saņemts jau 12.000 dol., iegādājoties aparātu.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja priekšsēdis K. Bencons un lūdza sapulci pieņemt pārskatus un izteikt visiem Pensionāru apvienības darbiniekiem pateicību.

Pēc apvienības priekšnieka vēlēšanām, ko izdarīja atsevišķi, bija jāievēl 10 valdes locekļi, kuŗus tāpat ievēlēja, aizklāti balsojot. Valdē ar 153 balsīm ievēlēja A. Ozoliņu, V. Aleksandru ar 133 balsīm, E. Koku (127), K. Kamarovsku (113), M. Vāgneru (103), K. Tanni (102), B. Senkēviču (92), E. Valtenbergu (89), A. Retigu (81) un J. Grīnbergu (69). Revīzijas komisijā bija nominēti pieci kandidāti. Līdzšinējiem K. Gālem un O. Lepšem atteicoties kandidēt, ar aklamāciju ievēlēja K. Benconu, E. Broderi un Almu Ozoliņu.

Apvienības budžets ienākumos un izdevumos bija sastādīts par 19.900 dolariem, ko pieņēma bez grozījumiem. No biedru maksām, 3 dol. no katra biedra gadā, paredz ieņemt 1900 dol., no rokdarbu izstrādājumiem un loterijas 3.000 dol., dažādiem citiem ienākumiem, ziedojumiem un banku procentiem — 7.500 dol., bet kopā ar provinces un Toronto piešķīrumiem — 19.900 dol. Izdevumos 4.500 dol. sastāda telpu īres un to sakārtojums, piemaksas pie kafijas galda 2.000 dol., 2200 dol. piemaksas pie izbraukumiem, korim un koŗa diriģentam 2.500 dol. u.c. dažādi izdevumi, kā Biļetena izdošana, slimnieku apmeklējumi, materiāli rokdarbiem u.c.

Lielāko laiku aizņēma vēlēšanas, kas kandidātus ,,raksturojot'' izvērtās visai karstas, netrūka pat ,,bū-bū'' saucienu. Beigās jaunais priekšnieks Rolands Bērziņš pateicās ilggadējam bijušajam priekšniekam Arturam Retigam par pūlēm apvienības labā, tāpat revīzijas komisijas locekļiem un visiem, kas strādājuši apvienības labā.

V. S.

Piektdien, 17. februārī, pl. 20 Latviešu Centrā atklās arī bērnu mākslas skati ,,Šī māksliņa ir jauniņa''. Skatē var piedalīties visi latviešu bērni līdz 13 g. vecumam. Par nododamiem darbiem līdz 11. februārim lūgts sazināties ar **Ingu Upeslāci 481-4387.**

GRAND RAPIDI

● Kultūras dienu ietvaros Latviešu biedrības dāmu pulciņš rīko Draudzīgā aicinājuma atceri 5. februārī pl. 12 pašu namā. Programmā piedalīsies J. Riekstiņa Studiju Centra audzēkņi no Kalamazū, runās ALJA priekšnieks architekts V. Ronis par tematu — Atbildes ir meklēšanā. Dāmas būs sarūpējušas pusdienas.

● DV ASV zemes valde piešķīrusi 1000 dol. Jurim Jansonam, ko smagi ievainoja auto sacīkšu laukumā vairāk nekā priekš divi gadiem. No ievainojumiem viņš vēl šodien nav atspirdzis. Ārstēšanās izdevumi lielā mērā pārsnieguši 100.000 dol. robežu, un izdevumus vairs nesedz apdrošināšanas sabiedrība. Viņa piederīgiem tas rada nepārvaramas grūtības. Lai kaut cik tās atvieglotu, DV apvienība Grand Rapidos — vanadzes un vanagi, nodevuši šim pašam nolūkam 300 dol. un vēl atsevišķi kā Ziemsvētku velti — aploksni. Atbalsta devēji nav vadījušies ne no kādiem apsvērumiem par cietušā piederību pie kādas organizācijas— draudzes, bet palīdzējuši cilvēkam kristīgas un cilvēciskas mīlestības jūtu vadīti.

V. Z.